

Lempäälän Marjamäen eteläosan ja Lastusten osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset vuonna 2025: luontotyytit ja kasvillisuus

Jenna Lommi & Marjut Mähönen



Faunatican raportteja 119/2025

Päiväys: 16.11.2025

Kirjoittajat: Jenna Lommi & Marjut Mähönen

Kannen kuva: Ruohokorpea Rinteen alueella. Kuva: Jenna Lommi 3.7.2025

Valokuvat: © 2025 / Faunatica Oy

Karttakuvat: © 2025 / Faunatica Oy

Pohjakartat ja ilmakuvat: © Maanmittauslaitos

Espoo 2025

Suosittellemme viittaamaan tähän raporttiin seuraavasti:

Lommi, J. & Mähönen, M. 2025: Lempäälän Marjamäen eteläosan ja Lastusten osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset vuonna 2025: luontotyypit ja kasvillisuus – Faunatican raportteja 119/2025. 389 s.

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ.....	3
1. JOHDANTO.....	4
2. TULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU.....	6
Selvitysalueen yleiskuvaus	6
Arvokkaat luontotyyppikohteet.....	6
Osa-alueittaiset tiedot.....	8
Ruutu 1: kohteet 1–28	8
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 1)	12
Ruutu 2: kohteet 29–54 ja 64–74	44
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 2)	49
Ruutu 3: kohteet 55–63, 75–83, 98–101, 103 ja 104	89
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 3)	93
Ruutu 4: kohteet 84–97, 102, 105–113 ja 120–140	117
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 4)	122
Ruutu 5: kohteet 143–147 ja 168–185	169
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 5)	173
Ruutu 6: kohteet 114–119, 141, 142, 148–167, 221, 222 ja 258	197
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 6)	201
Ruutu 7: kohteet 186–220 ja 224–245	234
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 7)	240
Ruutu 8: kohteet 223, 246–257, 262, 280 ja 299	298
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 8)	302
Ruutu 9: kohteet 259–261 ja 263–274	318
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 9)	322
Ruutu 10: kohteet 275–279 ja 281–298	338
Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 10)	342
Erityisesti huomioitavat kasviesiintymät.....	368
Haitalliset vieraslajit.....	368
3. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET.....	371
3.1. Yleistä.....	371
3.2. Yhteenveto	373
3.2.1. Lakisääteisesti säästettävät kohteet.....	373
3.2.2. Muut kaavassa huomioitavat kohteet.....	373
4. KIRJALLISUUS.....	374
LIITE 1. MENETELMÄKUVAUS.....	377

Tiivistelmä

Selvitysalueelta rajattiin 299 arvokasta luontotyyppiä. Rajatuista kohteista 41 kuuluu arvoluokkaan 1 (lainsäädännöllä turvatut kohteet), kaksi kohdetta kuuluu arvoluokkaan 2 (erityisen tärkeät kohteet), 250 kohdetta kuuluu arvoluokkaan 3 (monimuotoisuutta turvaavat kohteet), ja loput kuusi kohdetta ovat arvoluokan 4, monimuotoisuutta tukevia kohteita. Alueelta havaittiin 17 jo ennestään metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi rajattua aluetta, jotka yhä täyttävät metsälain kriteerit. Lisäksi rajattiin 18 kuviota, jotka mahdollisesti täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit mutta joilla ei ole tällaisen kuvion virallista rajausta. Alueelta havaittiin myös 74 vesilain mukaista luontotyyppiä. Sen sijaan alueelta ei havaittu luonnonsuojelulain piiriin kuuluvia luontotyypejä. Lisäksi selvitysalueelta havaittiin sekä koko maassa rauhoitettua kasvilajistoa että haitallista vieraskasvilajistoa.

Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisilla luontotyypeillä on lainsuoja, eikä niiden luonnontilaa saa vaarantaa. Purot eivät lukeudu näihin luontotyypeihin, mutta jos vesitaloushanke vaarantaa puron uoman luonnontilan säilymisen, tulee sillä olla Lupa- ja valvontaviraston lupa. Metsälain 10 §:n mukaisissa erityisen tärkeissä elinympäristöissä Metsäkeskuksen tekemän rajauspäätöksen jälkeen voimaan astuva metsälaki koskee vain metsätaloustoimia, eikä itsessään estä metsätalousmaan ottamista muuhun käyttöön.

Vaikkei arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa olekaan lain nojalla pakollista, ovat ne kuitenkin yksityiskohtaisen tason suunnittelussa (osa)yleiskaavassa sekä hankkeissa huomioitavia kohteita, jotka sisältävät luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita piirteitä. Suosittelemmekin arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästämistä mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi suosittelemme huomionarvoisen kasvilajiston säästämistä.

1. Johdanto

Faunatica Oy teki vuonna 2025 Lempäälän kunnan toimeksiannosta Lempäälän Marjamäen ja Lastusten osayleiskaava-alueilla luontotyyppi- ja kasvillisuusselvityksen. Koko selvitysalueen rajausta on esitetty kuvassa 1. Maastotöistä ja raportoinnista vastasivat FM Jenna Lommi ja FM Marjut Mähönen.

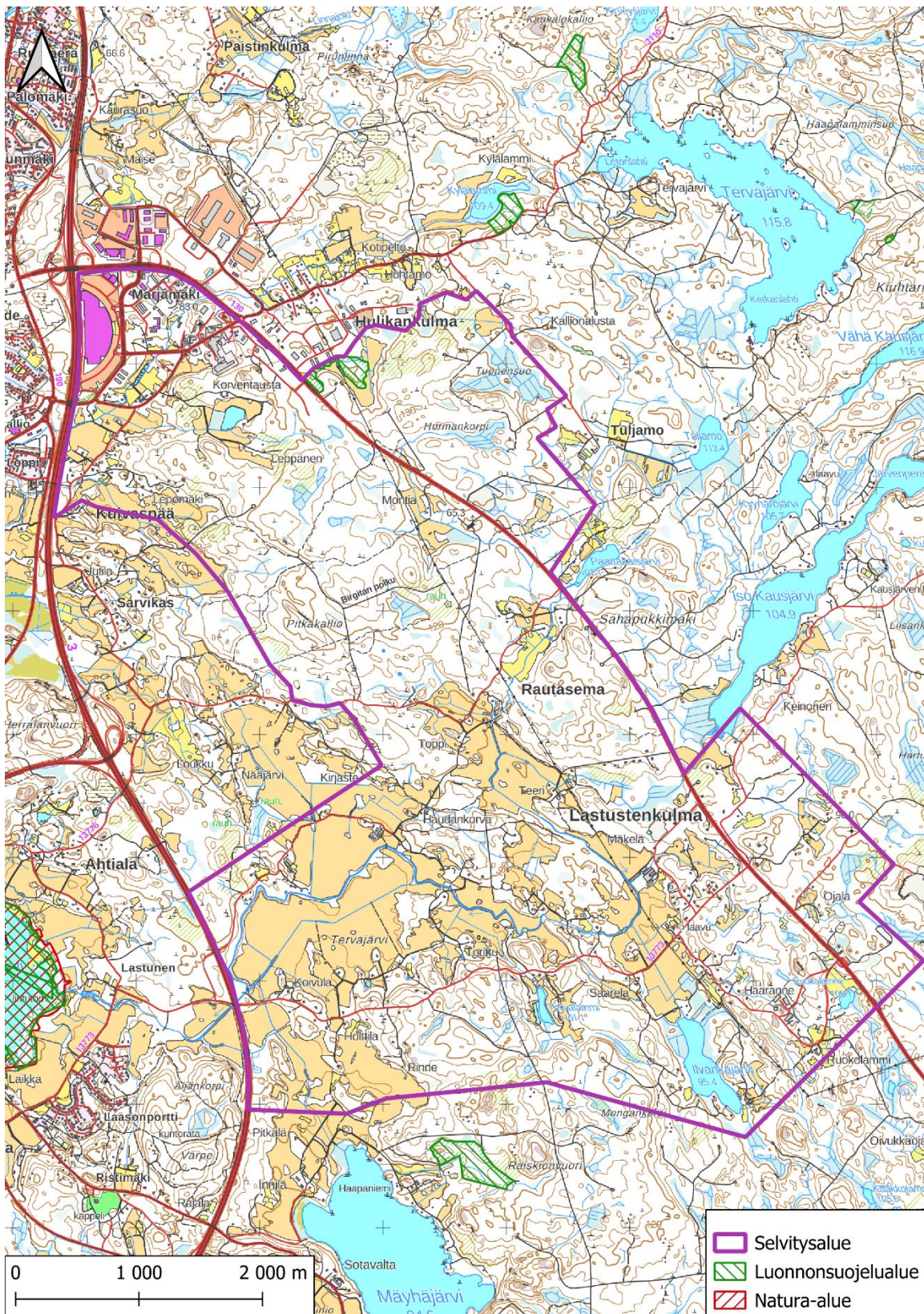
Selvityksissä sovelletaan Suomen ympäristökeskuksen raporttia Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi, opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle (Mäkelä & Salo 2023).

Luontotyyppiselvityksessä kiinnitettiin huomiota erityisesti luontoarvoiltaan tärkeisiin kohteisiin kuten:

- Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 2023, Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 1066/2023)
- Vesilain mukaiset suojeltavat kohteet (Vesilaki 2011, Tolonen ym. 2019)
- Metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt (Metsäasetus 1996, Metsälaki 1996 ja siihen tehdyt muutokset 2013, Meriluoto & Soininen 2002, Metsäkeskus 2016)
- Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit (Kontula & Raunio 2018a, b)
- METSO-ohjelman arvoluokkien I ja II kohteet (Syrjänen ym. 2016)
- Muut erityisesti huomioitavat luontotyypit ja elinympäristöt sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet.

Kasvillisuusselvityksessä kartoitettiin seuraavien putkilokasvilajien esiintymistä:

- Valtakunnallisesti uhanalaiset ja silmälläpidettävät,
- Alueellisesti uhanalaiset,
- Rauhoitetut ja
- Luontodirektiivin liitteen IV(b) lajit,
- Muut harvinaiset tai luontoarvoja osoittavat putkilokasvilajit sekä
- Haitalliset vieraslajit



Kuva 1. Selvitysalueen rajaus. Koko selvitysalue on kooltaan n. 2580 hehtaaria.

2. Tulokset ja niiden tarkastelu

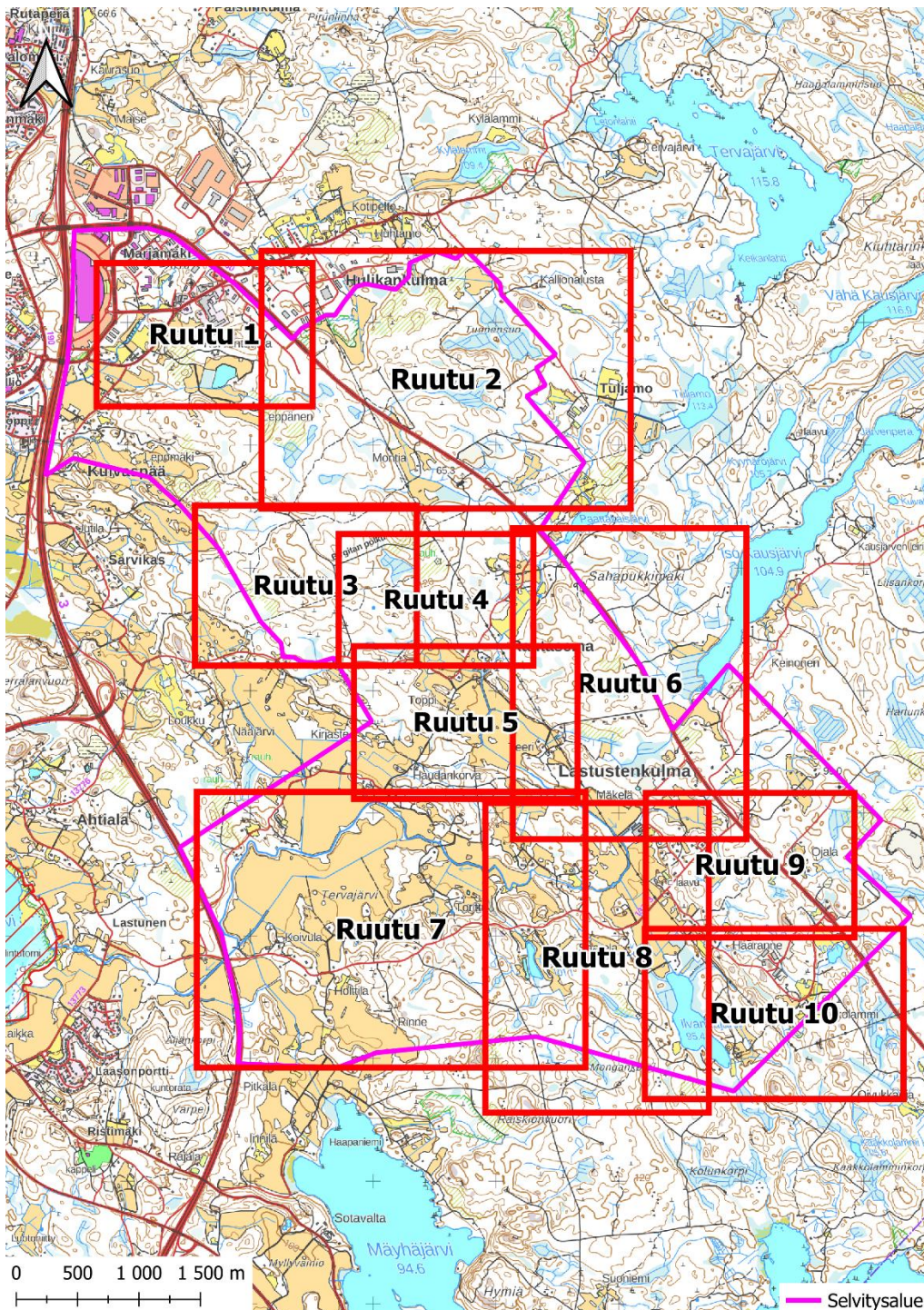
Selvitysalueen yleiskuvaus

Selvitysalue sijaitsee Marjamäen, Rautaseman ja Lastustenkulman alueella. Selvitysalueella ja sen ympärillä on haja-asutusta sekä runsaasti peltoja, hoidettuja kangasmetsiä ja lehtoja sekä virtavesiä. Alueen pohjoisosassa, Hulikankulman läheisyydessä on yksi luonnonsuojelualue. Selvitysalueelta on aiemmin rajattu 24 metsälain 10 §:n mukaista arvokasta elinympäristöä, joista 17 täyttää yhä arvokkaan elinympäristön kriteerit. Selvitysalueella ei ole ennestään Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita.

Arvokkaat luontotyyppikohteet

Selvitysalueelta rajattiin 299 arvokasta luontotyyppiä, jotka on esitetty taulukoissa 1–10 sekä kuvissa 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19 ja 21. Selvitysalue on karttakuvissa jaettu kymmeneen osa-alueeseen (ruutuun), joiden sijainnit on esitetty indeksikartassa (kuva 2). Luontotyyppikohteiden tarkemmat kuvaukset ovat kunkin osa-alueittaisen kappaleen lopussa. Rajatuista kohteista 41 kuuluu arvoluokkaan 1 (lainsäädännöllä turvatut kohteet), kaksi kohdetta kuuluu arvoluokkaan 2 (erityisen tärkeät kohteet), 250 kohdetta kuuluu arvoluokkaan 3 (monimuotoisuutta turvaavat kohteet), ja loput kuusi kohdetta ovat arvoluokan 4, monimuotoisuutta tukevia kohteita.

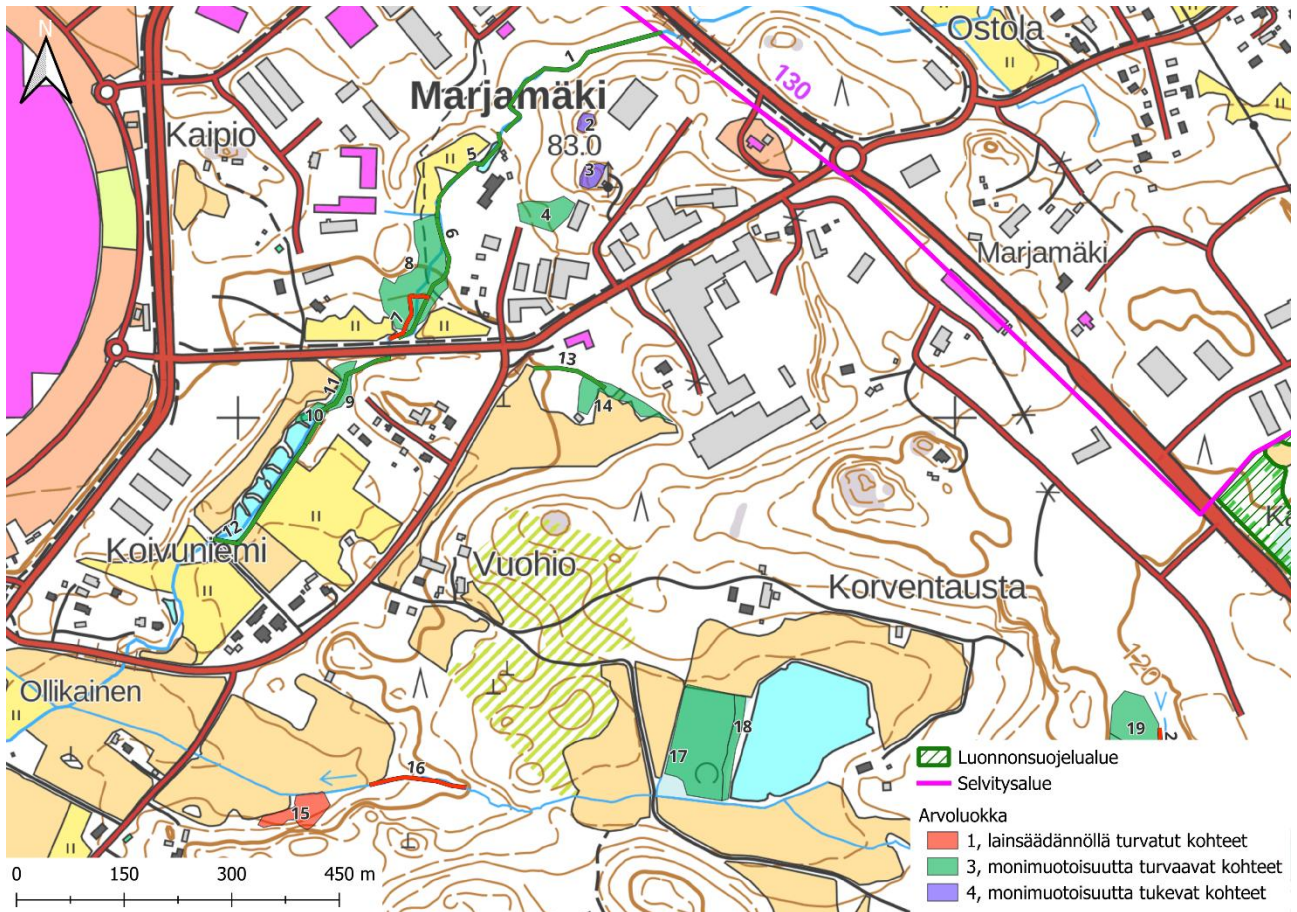
Alueelta havaittiin 17 jo ennestään metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi rajattua aluetta, jotka yhä täyttävät metsälain kriteerit. Lisäksi rajattiin 18 kuviota, jotka mahdollisesti täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit mutta joilla ei ole tällaisen kuvion virallista rajausta. Alueelta havaittiin myös 74 vesilain mukaista luontotyyppiä. (kuvat 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20 ja 22) Luonnonsuojelulain piiriin kuuluvia luontotyyppisiä ei havaittu. Luontotyyppikohteiden rajauksen periaatteista ja arvoluokituksista on kerrottu tarkemmin liitteessä 1.



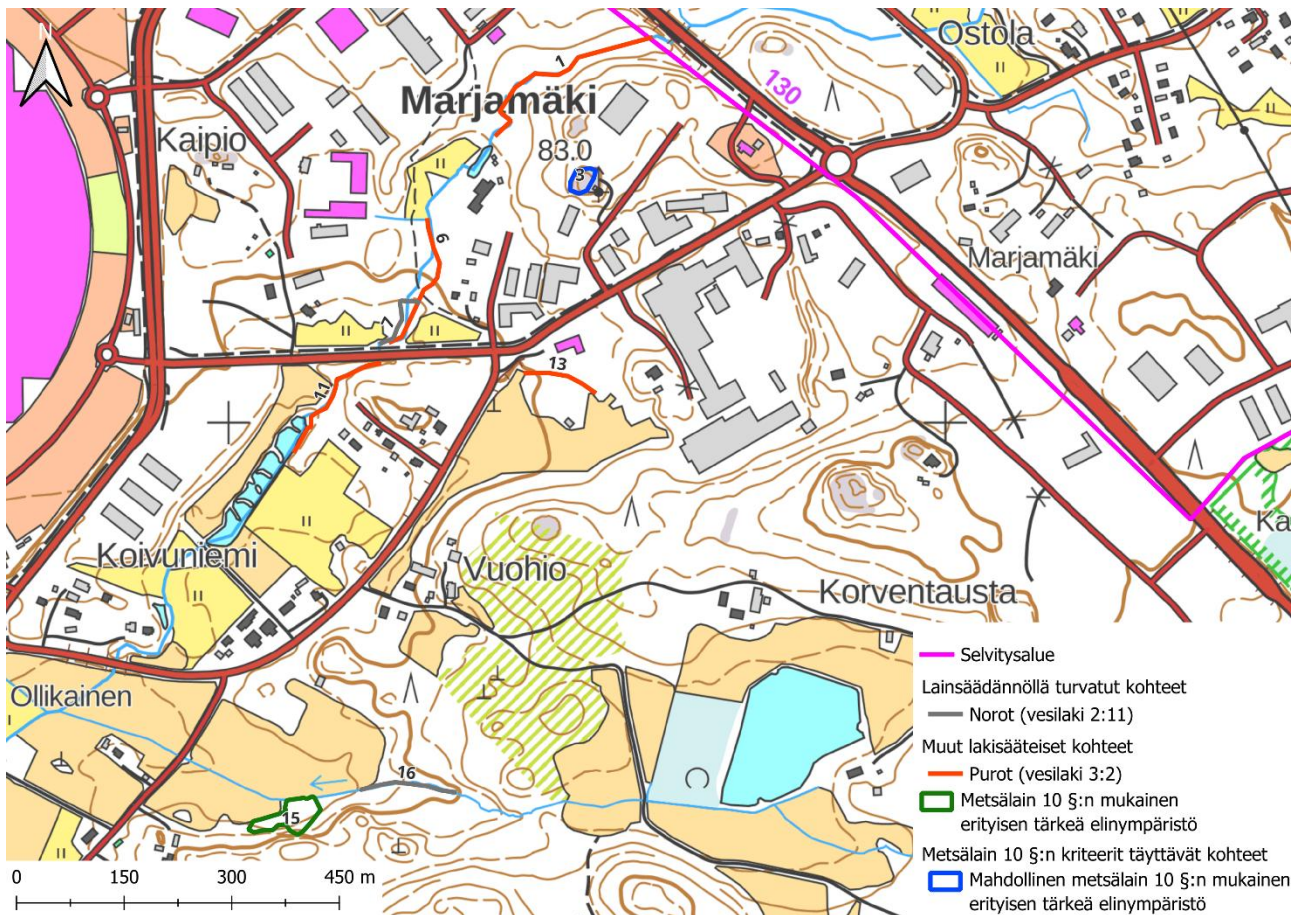
Kuva 2. Indeksikartta selvitysalueelta. Ruutu 1: kohteet 1–28 (kuvat 3 ja 4), ruutu 2: kohteet 29–54 ja 64–74 (kuvat 5 ja 6), ruutu 3: kohteet 55–63, 75–83, 98–101, 103 ja 104 (kuvat 7 ja 8), ruutu 4: kohteet 84–97, 102, 105–113 ja 120–140 (kuvat 9 ja 10), ruutu 5: kohteet 143–147 ja 168–186 (kuvat 11 ja 12), ruutu 6: kohteet 114–119, 141, 142, 148–167, 221, 222 ja 258 (kuvat 13 ja 14), ruutu 7: kohteet 186–220 ja 224–245 (kuva 15 ja 16), ruutu 8: kohteet 223, 246–257, 262, 280 ja 299 (kuvat 17 ja 18), ruutu 9: kohteet 259–261 ja 263–274 (kuvat 19 ja 20), ruutu 10: kohteet 275–279 ja 281–298 (kuvat 21 ja 22).

Osa-alueittaiset tiedot

Ruutu 1: kohteet 1–28



Kuva 3. Kaikki selvitysalueen luoteisosasta rajatut kaavoituksessa huomioitavat arvokkaat luontotyyppikohteet (ks. taulukko 1). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 4. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 4. Selvitysalueen luoteisosasta rajatut lainsäädännöllä turvatut kohteet, muut lakisääteiset kohteet sekä sellaiset ei-lakisääteiset kohteet, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisääteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisääteisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 1. Ruudun 1 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 3 ja 4. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeät kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppi	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
1	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
2	Kalliometsät (NT)	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kalliometsät)	4
3	Kalliometsät (NT)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (karukkokankaista puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat alueet) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kalliometsät)	4
4	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
5	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
6	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
7	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
8	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
9	Kosteet runsasravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
10	Pajuluhat (LC)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	3
11	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
12	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
13	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
14	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
15	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava	1

ID	Luontotyypit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
		vesiluontotyyppi Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	
16	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
17	Ruohokorvet (EN), Tuoreet kankaat (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
18	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
19	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
20	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
21	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
22	Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
23	Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
24	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
25	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
26	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
27	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
28	Lehtomaiset kankaat (VU)	Uhanalainen luontotyyppi	4

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 1)

ID	1	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	297 m	
Luontotypit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puro, joka virtaa runsaasti käsitellyn metsän läpi. Puron reunoilla kasvaa harvakseltaan uomaa varjostavaa puustoa, mutta kokonaisuudessaan varjostus on melko heikkoa. Puusto koostuu nuorista koivuista (<i>Betula</i>) ja harmaalepistä (<i>Alnus incana</i>). Uomaa ympäröivä puusto ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä, sillä se ei ole luonnontilaisen kaltaista eikä pysty ylläpitämään erityistä pienilmastoa puron ympärillä. Uoma mutkittelee, ja vedessä on virtausnopeuden vaihtelua. Uoman pohjalla on hiekkaa ja reunoilla kiviä. Reunoilla kasvaa rönsyleinikkiä (<i>Ranunculus repens</i>), metsäalvejuurta (<i>Dryopteris carthusiana</i>), taikinamarjaa (<i>Ribes alpinum</i>), vadelmaa (<i>Rubus idaeus</i>), maitohorsmaa (<i>Chamaenerion angustifolium</i>) ja hiirenporrasta (<i>Athyrium filix-femina</i>). Uomaa ei ole perattu, ja puro on luonnontilaisen kaltainen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	2	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kalliometsät)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,05 ha	
Luontotypit	Kalliometsät, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Pieni kivikkoinen alue kallion päällä. Puustossa kasvaa pääasiassa nuorta kuusta (<i>Picea abies</i>) ja koivua, mutta alueella on myös yksi vanha mänty (<i>Pinus sylvestris</i>). Muutamia selvästi vanhoja kantoja on näkyvillä. Kenttäkerroksessa kasvaa pääosin puolukkaa (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>) ja mustikkaa (<i>V. myrtillus</i>). Pohjakerroksessa kasvaa seinäsammalta (<i>Pleurozium schreberi</i>) ja poronjäkäliä (<i>Cladonia</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
4, monimuotoisuutta tukevat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	3	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kalliometsät)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat alueet)	
Pinta-ala	0,09 ha	
Luontotyytit	Kalliometsät, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Varttuneet ja uudistuskypsät kuivahkon ja kuivan kankaan metsiköt, joissa on yksittäisiä tai useita aiemman puusukupolven puita	
Kallion päällä olevan kalliometsän eteläreunassa on n. 5 metriä korkea jyrkänne. Puustossa kasvaa vanhoja mäntyjä sekä muutama nuori koivu, pihlaja (<i>Sorbus aucuparia</i>) ja kuusi. Alueella on myös katajaa (<i>Juniperus communis</i>). Puusto on eri-ikäistä, eikä alueella näy sahakantoja. Vaikka lahoppuuta on heikosti, on alueen puusto kuitenkin rakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen. Kenttäkerroksessa on metsälauhaa (<i>Avenella flexuosa</i>), mäkitervakkoa (<i>Viscaria vulgaris</i>), kallioimarretta (<i>Polypodium vulgare</i>) ja ahosuolaheinää (<i>Rumex acetosella</i>). Pohjakerrosta peittävät poronjäkälät ja kivikynsisammal (<i>Dicranum scoparium</i>). Alueen reunassa on sähkökeskus sekä terttuseljaa (<i>Sambucus racemosa</i>), joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
4, monimuotoisuutta tukevat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	4	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,25 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Rakennetun ympäristön lähistöllä sijaitsevaa, melko kivikkoista lehtoa. Puustossa on nuoria koivuja, seassa kasvaa kuusta. Lisäksi alueella on muutamia varttuneita mäntyjä sekä nuoria pihlajia. Alueella on joitakin isoja vanhoja kantoja. Pensaskerroksessa kasvaa melko pientä taikinamarjaa, jonka lisäksi esiintyy vadelmaa, näsiä (<i>Daphne mezereum</i>) ja lehtokuusamaa (<i>Lonicera xylosteum</i>). Kenttäkerros on melko vähälajinen: alueella kasvaa mm. mustikkaa, metsäalvejuurta, ahomansikkaa (<i>Fragaria vesca</i>) ja sananjalkaa (<i>Pteridium aquilinum</i>). Pohjakerroksessa on kangaskynsisammalta (<i>Dicranum polysetum</i>), metsäkerrossammalta (<i>Hylocomium splendens</i>) sekä runsaasti kariketta. Alueella on roskaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	5	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	158 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Vanhojen peltoalueiden läpi virtaavan puron ympärillä kasvaa lehtipuustoa ja pajukkoa (<i>Salix</i>), jotka varjostavat uomaa kohtalaisesti. Uoman mutkittelu on vähäistä, eikä kiviä tai lahoppua ole purossa juurikaan. Ympäröivään kasvillisuuteen lukeutuvat mm. mesiangervo (<i>Filipendula ulmaria</i>), korpikastikka (<i>Calamagrostis phragmitoides</i>), korpikaisla (<i>Scirpus sylvaticus</i>), terttualpi (<i>Lysimachia thyrsiflora</i>), hiirenporras sekä lähteisyyttä ilmentävä purolitukka (<i>Cardamine amara</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	6	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	198 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uudistuskypsässä, n. 90-vuotiaassa kuusikossa mutkitteleva puro. Uoman ympärillä kasvaa mm. tuomea (<i>Prunus padus</i>), hiirenporrasta, rönsyleinikkiä, matalaa mesiangervoa, kieloa (<i>Convallaria majalis</i>), käenkaalia (<i>Oxalis acetosella</i>) ja leskenlehteä (<i>Tussilago farfara</i>). Uomassa on runsaasti kiviä, mutta lahoppua on vain niukasti. Puron ympärillä ei ole merkkejä pengerryksestä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	7		
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet		
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi		
Pituus	98 m		
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi		
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita		
Hieman isomman puron vieressä mutkitteleva noro, jossa oli kartoitushetkellä vain paikoin vettä. Noron ympärillä kasvaa harvennettua, iältään n. 90-vuotiasta kuusikkoa, jonka alla on koivun, kuusen ja pihlajan taimia. Eteläpäässä tien vierustalta on poistettu puustoa noron ympäriltä. Osa vanhemmista puista on järeitä. Lahopuuta sen sijaan on alueella vain niukasti. Uomassa on runsaasti kiviä. Muuta ympäröivää lajistoa ovat mm. matala mesiangervo, hiirenporras, metsäkorte (<i>Equisetum sylvaticum</i>) sekä lähteisyyttä ilmentävä lehtotähtimö (<i>Stellaria nemorum</i>).			
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus	
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen	
			

ID	8	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,83 ha	
Luontotyypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tuoreen lehdon kuusikkoa, jonka valtapuusto on iältään keskimäärin 90-vuotiasta. Seassa kasvaa myös pihlajan ja koivun taimia. Lahopuuta on alueella melko vähän. Pensaskerroksessa on puiden taimien lisäksi tuomea, vadelmaa, herukkaa (<i>Ribes</i>) ja taikinamarjaa. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. hiirenporras, käenkaali, lillukka (<i>Rubus saxatilis</i>), kielo, sinivuokko (<i>Hepatica nobilis</i>), rönsyleinikki ja metsäälvejuuri. Pohjakerros on aukkoinen, siellä täällä esiintyy lähinnä suikerosammalia (<i>Brachythecium</i>), seinäsammalta ja metsäkerrossammalta. Alueella on polku ja sen läpi kulkee puro, jonka ympäristön kasvillisuudella on muuta lehtokuviota kosteampi leima. Puron lähiympäristö ei kuitenkaan täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä, koska uoman ylle ei ole muodostunut kosteaa pienilmastoa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	9	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,15 ha	
Luontotyytit	Kosteat runsasravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron vieressä vallitsevan lehdon ympärillä on paljon rakennettua ympäristöä, minkä vuoksi alueen lajistossa on jonkin verran kulttuurivaikutusta. Lehdon puustossa on enimmäkseen nuorta koivua, tuomea sekä terva- (<i>Alnus glutinosa</i>) ja harmaaleppää, pensaskerroksessa kasvaa puiden taimia, tuomea, vadelmaa, taikinamarjaa ja pajuja. Puuston rakenne ei ole erityisen monipuolinen, minkä vuoksi puron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Muuta lajistoa ovat mesiangervo, nokkonen (<i>Urtica dioica</i>), koiranputki (<i>Anthriscus sylvestris</i>), karhunputki (<i>Angelica sylvestris</i>), korpikastikka, korpikaisla, rönsyleinikki, vuohenputki (<i>Aegopodium podagraria</i>) ja leskenlehti. Pohjakerros on niukka. Alueella kasvaa jonkin verran komealupiinia (<i>Lupinus polyphyllus</i>) ja terttuseljaa, jotka ovat haitallisia vieraslajeja.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	10	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtelumuissuot ja rantasuot 7140)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,07 ha	
Luontotyypit	Pajuluhat, joka on säilyvä (LC) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Pajuluhta sijaitsee kohdassa, jossa kapea puro levenee muodostaen suvantoalueen, jossa on useampia lokiin pesintäänsä käyttämiä saarekkeitä. Luhta on puutonta, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa esiintyy runsaasti pajukkoa. Uomassa ja sen reunustoilla kasvaa mm. korpikaislaa, vehkaa (<i>Calla palustris</i>), leveäosmankäämiä (<i>Typha latifolia</i>), mesiangervoa, kurjenjalkaa (<i>Comarum palustre</i>) ja rentukkaa (<i>Caltha palustris</i>). Pohjakerros on niukka. Alueen reunassa kasvaa komealupiinia, joka on haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	11	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	187 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron ympärillä kasvaa enimmäkseen nuorta koivua, tuomea sekä terva- ja harmaaleppää. Pensaskerroksessa on puiden taimia, tuomea, vadelmaa, taikinamarjaa ja pajuja. Uoma mutkittelee hieman, ja vedessä on kiviä. Lahopuuta ei juurikaan ole. Puron ympärillä on runsaasti rakennettua ympäristöä, ja kasvillisuuden joukossa onkin jonkin verran kulttuurilajistoa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	12	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	197 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puro-osuus, jossa uoma levenee muodostaen suvantoalueen, jossa on useampia lокkien pesimäpaikkanaan käyttämiä saarekkeita. Uoman reunustoilla kasvaa harvakseltaan lehtipuustoa ja pajukkoa, lahoppuuta ei juurikaan ole. Muussa kasvillisuudessa on jonkin verran kulttuurilajistoa, kuten nokkosta. Saarekkeilla kasvaa mm. leveäosmankäämiä ja suursaroja (<i>Carex</i>). Reunassa kasvaa komealupiinia, joka on haitallinen vieraslaji. Vaikka puro onkin luonnontilaltaan osin heikentynyt, lienee alue kuitenkin paikallisesti tärkeässä roolissa mm. linnuston kannalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	13	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	102 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Varttuneen lehtomaisen kankaan vieressä virtaava pieni puro. Varjostus uoman yllä on paikoin aukkoista. Uoman ympärillä kasvaa pääosin nuorta kuusta, mutta paikoin on myös muutamia koivuja sekä varttuneita kuusia. Pohjoispuolella puroa puusto on paikoin aukkoista, mutta eteläpuolella on tiheää, uomaa varjostavaa puustoa. Uoma mutkittelee ja siinä on hieman kiviä, mutta lahoppuuta alueella ei ole. Puroa ei ole suoristettu eikä sen rannalla ole perkauksesta kertovia jälkiä. Vesi uomassa on kirkasta, ja virtausnopeus vaihtelee hieman. Uomassa on hiekkapohja. Reunoilla esiintyy kostean lehdon kasvillisuutta, kuten korpikaislaa, mesiangervoa, jänönsalaattia (<i>Lactuca muralis</i>), rentukkaa, rönsyleinikkiä, metsäkortetta ja suokelttoa (<i>Crepis paludosa</i>). Uomaa ympäröivä puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi puron ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	14	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,25 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa on varttuneita ja tasaikäisiä kuusia, jotka ovat jakautuneet melko tasaisesti eikä puusto siksi ole luonnontilaisen kaltaista. Kuusten seassa on muutamia mäntyjä. Aluskasvustossa kasvaa pihlajaa ja pensaskerroksessa taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa on koiranputkea, ahomansikkaa, kieloa ja lehtoakileijaa (<i>Aquilegia vulgaris</i>). Pohjakerrosta peittävät seinä- ja metsäkerrossammal.		
Arvaluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	15	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160)	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,26 ha	
Luontotyytit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Luonnontilaiset tai sen kaltaiset lähteiköt, lähdehetteet ja lähdepurot lähimetsineen	
Laajahko tihkupinta-alue, jonka puusto koostuu varttuneista koivuista, kuusista ja harmaalepistä. Seassa on myös muutamia hieman vanhempia puita sekä yleisemmin nuorta puustoa. Lahopuuta on alueella kohtalaisesti. Pensaskerroksessa esiintyy puiden taimia, tuomea ja herukkaa. Kenttäkerroksessa on mm. hiirenporrasta, metsäkortetta, rönsyleinikkiä, metsäalvejuurta, mesiangervoa, rentukkaa, leskenlehteä, käenkaalia, korpikastikkaa ja jänönsalaattia. Pohjakerros on melko runsas ja monipuolinen, ja alueella esiintyy mm. lehvasammalia (<i>Plagiomnium</i>), palmusammalta (<i>Climacium dendroides</i>), hetekuirisammalta (<i>Calliergon giganteum</i>), suikerosammalia ja rahkasammalia (<i>Sphagnum</i>). Alue rajautuu pohjoisessa peltoon ja sen eteläpuolella on tehty avohakkuuta. Kuvio on jo ennestään rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä metsälain kriteerit puuston rakenteen ja pienilmaston säilyneisyyden puolesta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		



ID	16	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	131 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Noron ympärillä kasvaa nuorta ja varttunutta puustoa, joka koostuu mm. koivusta, kuusesta, harmaalepästä ja tuomesta. Uoman yllä on paikoin vaikeakulkuista pensaskerroksen kasvillisuutta, lähinnä puiden taimia ja tuomea. Uomassa on paikoin enemmän kiviä ja hieman lahoppua. Muuta kasvillisuutta ovat mm. hiirenporras, rönssyleinikki, metsäkorte ja terttualpi. Noron läheisyydessä on peltoalueita, ja uoman ympäristössä onkin paikoin myös kulttuurilajistoa, kuten runsasta koiranputkea. Pohjakerros on niukka. Uomassa on pientä mutkittelua ja kartoitushetkellä vain paikoin vettä. Puusto- ja pensaskerroksen kasvillisuus varjostaa uomaa vain paikoin, ja erityisesti noron itäosassa on jälkiä pengerryksestä. Penkereet ovat tosin jo suurimmalta osin peittyneet luontaisen kasvillisuuden alle.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		



ID	17	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,10 ha	
Luontotyypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi Tuoreet kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella on mosaiikkimaisesti märempiä ruohokorpialueita sekä kuivempaa tuoretta kangasmetsää. Kangasmetsäalueilla kasvaa varttuneita koivuja ja kuusia, joiden seassa on vanhempia mäntyjä ja koivuja sekä nuoria kuusia. Korpiosuudet ovat puuttomia sekä hyvin upottavia, paikoin on vesipintaa. Korpimaisten alueiden puuttomuuden vuoksi kuvio ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Alueella ei ole myöskään lahoppua. Kuivemmissa kohdissa kasvaa pääosin mustikkaa, kun taas märemmissä painaumissa lajisto on monipuolisempaa koostuen mm. terttualvesta, kurjenjalasta, korpikastikasta, korpikaislasta, pullosarasta (<i>Carex rostrata</i>), harmaasarasta (<i>C. canescens</i>), vehkasta, järvikortteesta (<i>Equisetum fluviatile</i>) ja tupasvillasta (<i>Eriophorum vaginatum</i>). Pohjakerroksessa on oka- (<i>Sphagnum squarrosum</i>), sara- (<i>S. fallax</i>) ja happrarahkasammalta (<i>S. riparium</i>) sekä isokynsisammalta (<i>Dicranum majus</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Suo: B (hyvä), Metsä: C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		



ID	18	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,18 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen länsipuolella on ruohokorpea ja itäpuolella vesistö. Tiheässä puustossa kasvaa varttunutta mäntyä, seassa on koivua ja kuusta sekä nuoria pihlajia. Vanhimmat puut puuttuvat, mutta ikävaihtelua on puustossa silti hieman. Alueella on muutamia lahopuita. Pensaskerroksessa on kuusamaa sekä haavan (<i>Populus tremula</i>) ja pihlajan taimia. Kenttäkerros on melko harva ja siinä kasvaa lähes yksinomaan ahomansikkaa. Pohjakerroskin on aukkoinen, paikoin on metsäkerrossammalta. Alueen kasvillisuus ei ole ympäristöstään erottuvaa, eikä puusto ole rakenteeltaan täysin luonnontilaisen kaltaista. Näistä syistä alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	19	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,48 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa on pääosin varttuneita kuusia, joiden seassa on koivuja sekä nuorempia kuusia. Puusto ei kuitenkaan ole täysin luonnontilaista, sillä puustonkäsittelystä on jälkiä. Puusto on paikoin myös melko tasaikäistä. Lahopuuta on kohtalaisesti. Pensaskerros ei ole kovin kehittynyt, sillä alueella esiintyy vain taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, oravanmarjaa (<i>Maianthemum bifolium</i>), metsäkastikkaa (<i>Calamagrostis arundinacea</i>), lehtotesmaa (<i>Milium effusum</i>), nuokkuhelmikkää (<i>Melica nutans</i>), metsäimarretta (<i>Gymnocarpium dryopteris</i>), sinivuokkoa ja ahomansikkaa. Pohjakerrosta peittävät seinäsammal ja metsäkerrossammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	20	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,37 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on tasaista ja varttunutta kuusikkoa, jossa on selkeitä metsänkäsittelyn jälkiä. Puuston rakenne siis poikkeaa selvästi luonnontilaisesta. Kenttäkerroksen lajisto on melko niukkaa ja vaatimatonta. Alueella kasvaa kultapiiskua (<i>Solidago virgaurea</i>), metsäkastikkaa, mustikkaa, nuokkuhelmikkää ja tesmaa. Pohjakerroksessa on seinäsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	21	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	215 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Noron ympärillä kasvaa varttunutta kuusikkoa, jonka seassa on hieman myös koivua ja pihlajaa. Luontaisesti muodostunutta lahoppua on vain niukasti. Puuston rakenne on uoman eteläpäässä monimuotoisempi kuin pohjoisemmassa, jossa puuston ikärakenne ja tilajakauma yksipuolistuvat. Kartoitushetkellä veden määrä uomassa vaihteli, eikä paikoin vettä ollut lähes lainkaan. Muuta noroa ympäröivää kasvillisuutta ovat mm. hiirenporras, rönssyleinikki, matala mesiangervo, metsäkorte, käenkaali, mustikka ja lähteisyyttä ilmentävä purolitukka. Pohjoisemmassa kasvillisuuden määrä uoman ympärillä vähenee selvästi. Pohjakerroksessa esiintyy mm. lehväsmalia. Uomassa on melko vähän mutkittelua, lähinnä eteläosassa. Kiviä uomassa on jonkin verran.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		



ID	22	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyyppit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Noron ympärillä vallitsevaa lehtoa. Alueen puusto koostuu enimmäkseen varttuneista kuusista, joiden lisäksi esiintyy hieman myös koivua ja pihlajaa. Luontaisesti muodostunutta lahoppua on alueella vain niukasti. Puusto luo kuitenkin muun kasvillisuuden kanssa uoman ylle kostean ja suojaosan pienilmaston, minkä ansiosta alue mahdollisesti täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. hiirenporrasta, matalaa mesiangervoa, rönsyleinikkiä, metsäkortetta, käenkaalia, mustikkaa sekä lähteisyyttä ilmentävää purolitukkaa. Pohjakerroksessa on lehvasammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	23	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,21 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on harvaa ja pääosin nuorta, joitakin varttuneita koivuja on kuitenkin siellä täällä. Pääosin puusto ei kuitenkaan ole rakenteeltaan luonnonmetsän kaltaista. Pensaskerroksessa on vadelmaa, herukkaa ja taikinamarjaa. Kenttäkerros on melko monilajinen ja siinä kasvaa metsäalvejuurta, metsäimarretta, korpi-imarretta (<i>Phegopteris connectilis</i>), mustikkaa, hiirenporrasta, metsäkortetta, vuohenputkea ja mesiangervoa. Saniaisia on koko alueella, paikoin hiirenporrasta kasvaa melko runsaastikin. Pohjakerros on karikkeen peitossa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	24	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,13 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Uoman ympärillä esiintyvää tuoretta lehtoa, jonka puustossa on pääosin nuoria kuusia ja koivuja. Puuston rakenne ei ole kovin luonnontilainen. Pensaskerroksessa on vadelmaa. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa, tesmaa, metsäalvejuurta, metsäkortetta, käenkaalia, ahomansikkaa ja karhunputkea. Pohjakerros on aukkoinen runsaan karikkeen vuoksi, hieman esiintyy kuitenkin lehväsammalia, suikerosammalia sekä lehtoruusukesammalta (<i>Rhodobryum roseum</i>). Alue on melko kivikkoista. Alueella kasvaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	25	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,28 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Kuviolla on vaihdellen puuttomia, avoimia alueita sekä tiheäkuusikkoisia alueita. Avoimilla kohdilla kasvillisuus koostuu melko rehevästä lehtolajistosta, kuten runsaasta tismasta, vuohenputkesta, sananjalasta, metsäalvejuuresta ja vadelmasta. Kuuset ovat nuoria ja muodostavat paikoin tiheitäkin kasvustoja. Puuston rakenne ei ole luonnonmetsän kaltainen, ja kenttäkerroksen rehevyyskin johtunee puuttomuudesta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	26
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,07 ha
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

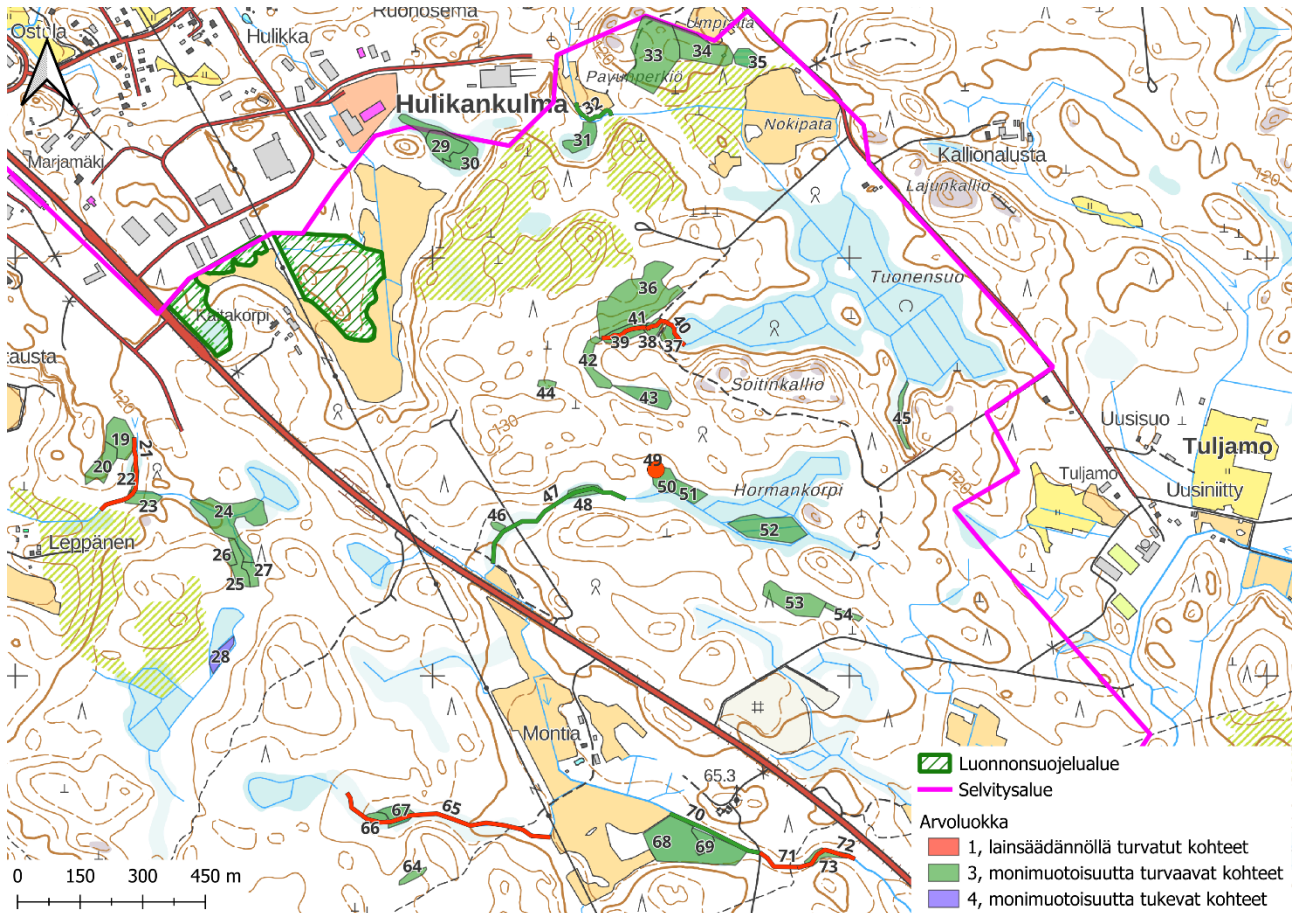
Puustossa kasvaa melko tasaikäistä nuorta koivua ja kuusta. Pensaskerroksessa on hieman taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa on vain muutamia lehtolajeja, mutta niitä kasvaa kuviolla tasaisesti. Alueella on tesmaa, ahomansikkaa, metsäimarretta, oravanmarjaa ja metsäalvejuurta. Pohjakerros on hyvin aukkoinen ja pääasiassa karikkeen peittämä.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)

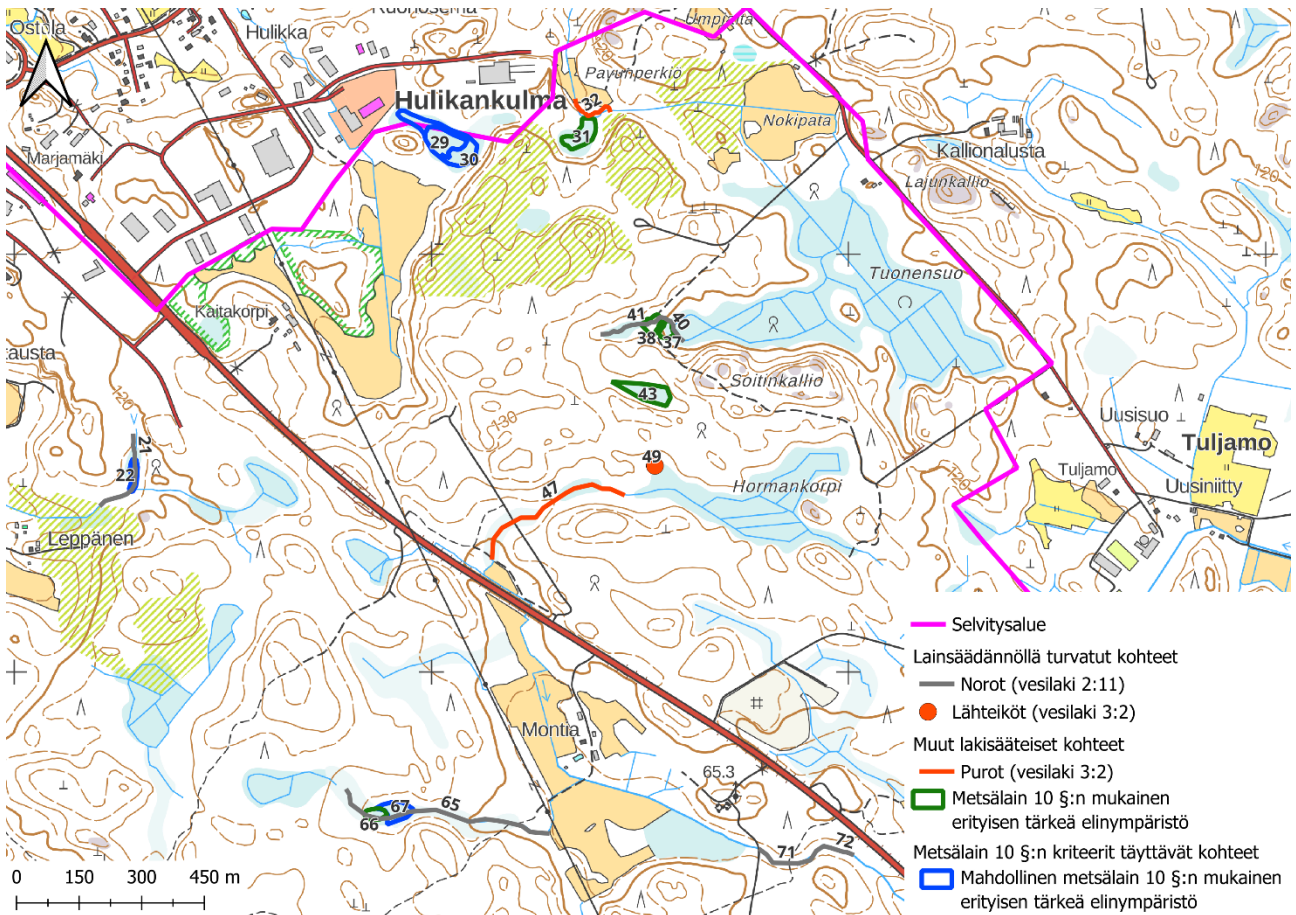


ID	27	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,14 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Melko kostea ja kapea maaston painauma, jonka puustossa kasvaa harvakseltaan nuoria kuusia ja koivuja. Lisäksi alueella on hieman pajuja. Kenttäkerroksen lajisto muistuttaa enemmän lehtomaisen kangasmetsän lajistoa: alueella kasvaa metsäalvejuurta, metsätähteä (<i>Lysimachia europaea</i>), liilukkaa sekä metsäkortetta. Lisäksi esiintyy tesmaa ja viitakastikkaa (<i>Calamagrostis canescens</i>). Pohjakerroksessa on korpilahkasammalta (<i>Sphagnum girgensohnii</i>) karikkeen seassa. Alueen puusto ei ole kovin erirakenteista eikä lajisto vaateliasta, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	28	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,19 ha	
Luontotyytit	Lehtomaiset kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Varttunutta kuusikkoa, jonka ikäjakaumaan nuoremmat kuuset ja muutama vanha mänty tuovat vaihtelua. Puuston tilajakauma on satunnainen. Lahopuuta on vain muutaman rungon verran. Kenttäkerroksessa kasvaa pääosin käenkaalia ja metsäimmarretta, pohjakerros on karikkeen peitossa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
4, monimuotoisuutta tukevat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

Ruutu 2: kohteet 29–54 ja 64–74

Kuva 5. Kaikki selvitysalueen koillisosasta rajatut kaavoituksessa huomioitavat arvokkaat luontotyyppikohteet (ks. taulukko 2). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 6. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 6. Selvitysalueen koillisosasta rajatut lainsäädännöllä turvatut kohteet, muut lakisääteiset kohteet sekä sellaiset ei-lakisääteiset kohteet, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisääteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisääteisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 2. Ruudun 2 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 5 ja 6. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeitä kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
29	Tupasvillarämeet (VU)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
30	Isovarpurämeet (VU)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
31	Ruohokorvet (EN)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
32	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
33	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
34	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
35	Pajuluhat (LC), Avoluhat (DD)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	3
36	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
37	Lehtokorvet (EN)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
38	Lehtokorvet (EN)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
39	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
40	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
41	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
42	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
43	Ruohokorvet (EN)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
44	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
45	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
46	Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
47	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
48	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
49	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	1
50	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
51	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
52	Isovarpurämeet (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
53	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
54	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
64	Kangaskorvet (CR)	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
65	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
66	Ruohokorvet (EN)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I)	3

ID	Luontotyypit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
		Uhanalainen luontotyyppi	
67	Ruohokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
68	Tuoreet kankaat (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (luonnonmetsät 9010) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
69	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
70	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
71	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
72	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
73	Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
74	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 2)

ID	29	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,44 ha	
Luontotyytit	Tupasvillarämeet, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset muut rämeet	
Rämeen keskiosassa vallitsevaa tupasvillarämettä, jonka puusto muodostuu sekä kitukasvuisista että hieman leveämmistä männyistä. Siellä täällä kasvaa myös aavistuksen järeämpiä, kilpikaarnaisia yksilöitä. Pensaskerroksessa on koivun ja männyn taimia yleisesti muttei silmiinpistävän runsaasti. Lahopuuta sen sijaan on vain niukasti. Kenttäkerroksessa esiintyy tupasvillaa, juolukkaa (<i>Vaccinium uliginosum</i>) ja muurainta (<i>Rubus chamaemorus</i>). Pohjakerroksen valtalaji on rämerahkasammal (<i>Sphagnum angustifolium</i>). Rämeen pohjoispuolella on ojituksia, joilla ei kuitenkaan ole näkyvää vaikutusta suon vesitalouteen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	30	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suolinympäristöt)	
Pinta-ala	0,56 ha	
Luontotyytit	Isovarpurämeet, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset muut rämeet	
Rämeen reunoilla vallitsevaa isovarpurämettä, jonka puusto koostuu enimmäkseen varttuneista männyistä. Seassa on myös muutamia vanhempia, kilpikaarnaisia mänty-yksilöitä sekä koivun taimia. Lahopuuta on niukasti. Aivan vaihettumisvyöhykkeen tuntumassa rämeen ja kangasmetsän välimaastossa on kuusivaltaisempaa ja kapealti korpimaistakin kasvillisuutta. Kenttäkerroksessa esiintyy suopursua (<i>Rhododendron tomentosum</i>), juolukkaa, muurainta, tupasvillaa ja pallosaraa (<i>Carex globularis</i>). Pohjakerroksen valtalaji on rämerahkasammal. Rämeen pohjoispuolella on ojituksia, joilla ei kuitenkaan ole nähtävissä olevaa vaikutusta suon vesitalouteen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	31	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,32 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueella risteilee muutamia pieniä uomia, joiden ympärille muodostunut lehto-/ruohokorpi on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi. Alueen puusto on iältään uudistuskypsää kuusikkoa, jonka seassa kasvaa myös nuorempaa puustoa. Kuusen lisäksi alueella on koivua ja harmaaleppää. Lahopuuta on melko niukasti. Myös pensaskerros on alueella melko yksipuolinen koostuen lähinnä puiden taimista. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. matalaa mesiangervoa, hiirenporrasta, metsäalvejuurta, rentukkaa, ojakellukkaa (<i>Geum rivale</i>), metsäkortetta, suo-orvokkia (<i>Viola palustris</i>), kurjenjalkaa, mustikkaa, korpikaislaa ja terttualpea. Pohjakerroksessa kasvaa palmusammalta, lehvasammalia ja rahkasammalia, kuten korpirahkasammalta. Korven ympäristössä ei ole ojituksia, mutta sekä idässä että lännessä n. 15 metrin päässä alueesta on tehty avohakkuita. Alue on kuitenkin lajistoltaan rehevää ja puustoltaan luonnontilaisen kaltaista, joten se vastaa yhä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	32	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	114 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Luonnontilaisen kaltainen, hieman mutkitteleva puro-osuus, jota ympäröivä puusto koostuu varttuneista ja uudistuskypsistä kuusista ja koivuista. Lahopuuta on hyvin niukasti. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. uomaa hyvin varjostavaa hiirenporrasta sekä mesiangervoa, nokkosta, vehkaa, ojakellukkaa, rentukkaa, käenkaalia ja metsäkortetta. Pohjakerros on niukka.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	33	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,56 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on varttunutta, hyvin harvaa ja harvennettua sekä iältään vain niukasti vaihtelevaa. Kenttäkerroksessa kasvaa melko vähän lehtolajeja: sen sijaan kasvillisuudessa vallitsevat tuoreen kangasmetsän lajit. Lajistossa on mustikan, oravanmarjan, käenkaalin ja kangasmaitikan (<i>Melampyrum pratense</i>) lisäksi ahomansikkaa, kevätlinnunhernettä (<i>Lathyrus vernus</i>) ja sinivuokkoa. Pohjakerroksessa on seinäsammalta ja metsäliekosammalta (<i>Hylocomiadelphus triquetrus</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	34	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,74 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puusto on kuusivaltaista ja varttunutta. Seassa on nuorempia pihlajia ja koivun taimia. Ikävaihtelua on nähtävissä hieman, mutta puusto ei silti ole rakenteeltaan luonnonmetsän kaltainen. Lahopuuta on niukasti, eikä pensaskerroksessa ole kasvillisuutta. Kenttäkerroksessa kasvaa paljon kangasmetsän lajistoa, kuten käenkaalia, mustikkaa, metsäalvejuurta, oravanmarjaa ja metsätähteä. Seassa on kuitenkin myös tyypillistä lehtolajistoa, kuten puna-ailakkia (<i>Silene dioica</i>), ahomansikkaa, metsäkurjenpolvea (<i>Geranium sylvaticum</i>) sekä sudenmarjaa (<i>Paris quadrifolia</i>). Pohjakerros on aukkoinen, ja paikoin esiintyy mm. seinäsammalta ja metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	35	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,20 ha	
Luontotyypit	Pajuluhdat, joka on säilyvä (LC) luontotyyppi Avoluhdat, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella on runsaasti vesipintaa. Keskellä on rahkasammalista koostuva alue, jossa kasvaa kiiltopajua (<i>Salix phylicifolia</i>) sekä nuoria harmaalepän taimia. Reunoilla on puutonta ja pajutonta avoluhtaa. Koko alueen reunustalla kasvaa varttuneita kuusia, joiden seassa myös nuorempia kuusia sekä nuoria harmaaleppiä. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. terttualpea, kurjenjalkaa, rönssyleinikkiä, pullosaraa ja vehkaa. Vesipinnoilla on pikkulimaskaa (<i>Lemna minor</i>), ja pohjakerroksessa on okarahkasammalta sekä lehvasammalia. Lähes alueen vieressä, noin 10 metriä etelään, on avohakkuualue, joka ei kuitenkaan ole vaikuttanut luhtaa kuivattavasti.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (vähän heikentynyt)	A (luonnontilainen)
		

ID	36	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,84 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa tasaikäistä, nuorta koivikkoa. Seassa on myös kuusia sekä muutamia järeäköjä mäntyjä. Lahopuuta ei ole. Lajistossa on jonkin verran myös kuivien lehtojen piirteitä. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. metsäkastikkaa, metsäalvejuurta, käenkaalia, tesmaa, lehtopalsamia (<i>Impatiens noli-tangere</i>), metsävirvilää (<i>Ervilia sylvatica</i>), sananjalkaa ja sinivuokkoa. Pohjakerros on melko niukka.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	37	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet & Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Alueen läpi kulkee noro, jonka kohdalla esiintyy lehtokorpea. Kauempana uomasta kasvillisuus vaihtuu lehtomaisen kankaan lajistoksi. Alueen puusto on enimmäkseen uudistuskypsää ja koostuu valtalaji kuusen lisäksi lähinnä koivusta. Pensaskerroksessa esiintyy kuusen, koivun ja pihlajan taimia sekä hieman tuomea ja herukkaa. Puusto on satunnaisesti jakautunutta, lahoppuuta on melko vähän. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. matala mesiangervo, ojakellukka, hiirenporras, metsäkorte, metsäimarre ja huopaohdake (<i>Cirsium heterophyllum</i>). Kauempana uomasta kasvaa mm. metsäalvejuurta, käenkaalia, lillukkaa ja mustikkaa. Pohjakerroksessa on uoman kohdalla mm. lehväsammalia, kauempana uomasta kasvaa enimmäkseen seinäsammalta ja metsäkerrossammalta. Kuvio on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erittäin tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen elinympäristön kriteerit: lajisto on rehevää ja puusto luonnontilaisen kaltaista.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		



ID	38	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,13 ha	
Luontotypit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet & Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Noron ympärillä vallitsevaa lehtokorpea, joka vaihtuu kauempana uomasta lehtomaiseksi kankaaksi. Alueen puusto on iältään vaihtelevaa ja koostuu kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Seassa on sekä nuorempaa, varttunutta että uudistuskypsää, hieman järeämpääkin puustoa. Lahopuuta on alueella vähintään kohtalaisesti. Pensaskerroksessa on lähinnä puiden taimia ja niukemmin vadelmaa. Rehevässä kenttäkerroksessa esiintyy hiirenporrasta, isoalvejuurta (<i>Dryopteris expansa</i>), metsäalvejuurta, rentukkaa, korpikaislaa, metsäkortetta, rohtovirmajuurta (<i>Valeriana officinalis</i>), käenkaalia, suo-orvokkia ja ojakellukkaa. Pohjakerroksessa on runsaasti sekä lehvä- että rahkasammalia. Alueen itäpuolella on metsätie, joka ei kuitenkaan ole vaikuttanut näkyvästi korven vesitalouteen. Kuvio on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erittäin tärkeäksi elinympäristöksi, ja alue täyttää yhä kyseisten elinympäristöjen kriteerit: puusto on luonnontilaisen kaltaista ja lajisto rehevää.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		



ID	39	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,27 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Noron ympärille muodostunutta lehtokorpea, jonka puusto koostuu nuorista ja varttuneista kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Puusto on satunnaisesti jakautunutta, mutta lahoppuuta on alueella melko niukasti. Lisäksi alueella on tehty avohakkuu alle 20 vuotta sitten, eikä se luonnontilaisuudeltaan ainakaan toistaiseksi täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa on pajuja. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. hiirenporrasta, metsäalvejuurta, isoalvejuurta, käenkaalia, rentukkaa, suo-orvokkia, korpikastikkaa, korpikaislaa, metsäkortetta, terttualpea ja matalaa mesiangervoa. Pohjakerroksessa on mm. palmusammalta sekä lehvä- ja rahkasammalia. Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole ojituksia. Kuvio rajautuu itälaidastaan jo aiemmin metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi rajattuun alueeseen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)



ID	40
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi
Pituus	120 m
Luontotyyppi	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Pääosin lehtokorvessa ja lehtomaisen kankaan kuusikossa kulkeva noro, jossa oli kartoitushetkellä vettä. Uoman ympärillä kasvaa uudistuskypsää kuusikkoa, jonka seassa on myös koivuja sekä nuorempaa puustoa. Lahopuuta on uoman ympärillä kohtalaisesti. Kenttäkerroksen kasvillisuus koostuu aivan uoman tuntumassa lehtokorven kasvillisuudesta, kuten matalasta mesiangervosta, hiirenportaasta ja ojakellukasta, joka hieman kauempana uomasta vaihtuu lehtomaisen kankaan kasvillisuuteen, kuten käenkaaliin ja lillukkaan. Noro kulkee metsätien ali, mutta tiellä ei ole selkeää noron luonnontilaa heikentävää vaikutusta. Tien itäpuolella noron ympäristö on aavistuksen kuivempaa kuin tien länsipuolella. Vesi laskee noron itäpuolella oleviin ojituksiin.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen





ID	41	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	113 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Notkelmassa kulkeva noro, jonka ympärillä kasvaa uomaa vähintään kohtalaisesti varjostavaa nuorta-varttunutta puustoa. Puusto koostuu kuusesta, koivusta ja harmaalepystä. Lahopuuta on uoman ympärillä melko niukasti. Pensaskerroksessa kasvaa pajuja. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. tervturalpea, korpikaislaa, hiirenporrasta, metsäalvejuurta, isoalvejuurta, suo-orvokkia, käenkaalia ja rentukkaa. Pohjakerroksessa on mm. palmusammalta sekä rahka- ja lehväsammalia. Uomassa ei ollut kartoitushetkellä vettä, mutta alue oli kuitenkin selvästi kostea. Uomassa on jonkin verran mutkittelua.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	42	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,32 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Kosteaan maaston kohtaan muodostunutta korpea, jonka tiheässä puustossa kasvaa nuoria koivuja. Seassa on myös kuusia. Puusto ei kuitenkaan ole erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, hiirenporrasta, käenkaalia, korpikaislaa, korpiorvokkia ja vehkaa. Pohjakerros on aukkoinen karikkeen ja vesipinnan vuoksi, mutta paikoin esiintyy mm. korpi- ja vaalearahkasammalta (<i>Sphagnum centrale</i>). Alueen lähettyillä ei ole ojituksia eikä sen vesitalous ole muuttunut.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta tukevat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	43	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suolinympäristöt)	
Pinta-ala	0,40 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueella kasvaa nuoria koivuja ja kuusia. Vanhimpia puita ei ole, mutta puustossa on kuitenkin hieman ikävaihtelua. Alueelle on kaatunut muutama varttunut puu, ja kuvion lahopuun määrä on kohtalainen. Kenttäkerroksessa kasvaa korpikastikkaa, metsäalvejuurta, vehkaa ja terttualpea. Pohjakerroksessa on korpi- ja haprarahkasammalta. Alue on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen ympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	44	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,08 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Kohteella kasvaa nuoria ja melko tasaikäisiä koivuja, joiden joukossa on hieman kuusia. Kenttäkerroksessa on metsäalvejuurta, metsätähteä, metsäimarretta ja metsäkortetta. Pohjakerros on melko aukkoinen karikkeen vuoksi, paikoin esiintyy kuitenkin mm. korpilahkasammalta ja korpikarhunsammalta (<i>Polytrichum commune</i>). Alueen lähetyillä ei ole ojituksia eikä sen vesitalous ole muuttunut. Puusto ei kuitenkaan ole erirakenteista, eikä alueen kasvillisuus ole erityisen rehevää. Tästä syystä alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	45	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,17 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Ennallistamiskelpoiset ojitetut ruohokorvet	
Notkossa sijaitseva kapea ruohokorpialue, jossa kasvaa varttunutta-uudistuskypsää, kuusista ja koivuista koostuvaa puustoa. Lahopuuta on alueella vähän. Puustoa on harvennettu. Puuston rakenne on enimmäkseen melko yksipuolinen, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa kasvaa puiden taimia ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. terttualpea, korpikastikkaa, kurjenjalkaa, tesmaa, metsäalvejuurta, kurjenjalkaa, metsäkortetta, rentukkaa, suo-orvokkia ja käenkaalia. Pohjakerrosta peittää lähes yhtenäinen korpilahkasammal. Korven pohjoispuolella on ojituksia, joilla ei kuitenkaan ole näkyvää vaikutusta alueen vesitalouteen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	46	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,05 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Puustossa on pääosin nuoria koivuja, joukossa on myös muutamia kuusia. Kenttäkerroksessa kasvaa mesiangervoa, metsäalvejuurta, hiirenporrasta, rönsyleinikkiä ja korpikaislaa. Pohjakerros on aukkoinen, paikoin kasvaa lehvä- ja suikerosammalta. Alueen vieressä virtaa puro (ID 47). Alueen vesitalous ei ole muuttunut.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	47	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	404 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Koillisosassa nuoret koivut varjostavat uomaa, ja lounaaseen päin mentäessä puusto muuttuu kuusivaltaisemmaksi. Paikoin joukossa on myös varttuneita kuusia, etenkin puron lounaispäässä. Uomaa ympäröivä puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi puron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Purossa on lievää virtausta, ja uoman mutkittelu on suuripiirteistä. Kiviä on uomassa paikoin, runsaiten lounaispäässä. Uoman reunoilla ei ole merkkejä pengerryksistä. Reunoilla kasvaa luontaista kasvillisuutta: pääasiassa saniaisia ja aivan uomassa paikoin korpikaislaa ja metsäkortetta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	48	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,18 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alue on pääosin melko avointa, paikoin kasvaa nuoria kuusia ja koivuja, reunoilla on myös varttuneita kuusia. Puusto ei kuitenkaan ole kovin erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa on vehkaa, suo-ohdaketta, metsäalvejuurta, hiirenporrasta, rönsyleinikkiä ja korpikastikkaa. Lisäksi alueella on vadelmaa. Pohjakerroksessa on lehväsamalia. Alueen läpi virtaa puro (ID 47).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	49	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160)	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	0,1 a	
Luontotyytit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Luonnontilaiset tai sen kaltaiset lähteiköt, lähdehetteet ja lähdepurot lähimetsineen	
Lähteikkö, jota ympäröivä puusto on nuorta ja koostuu pääosin kuusista ja koivuista. Puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi lähdettä ympäröivä alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Lahopuuta ei ole. Kenttäkerroksessa on mm. mustikkaa, metsäkortetta, terttualpea ja korpikastikkaa. Pohjakerroksessa esiintyy mm. lehväsammalia, rahkasammalia ja suikerosammalia. Erityisesti alueen eteläpuolella on tehty hakkuita.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen

ID	50	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,24 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron vierelle muodostunutta lehtokorpea, jossa kasvaa paikoin nuorta kuusta ja koivua. Alueella on paljon kaadettuja nuoria puita, kun taas paikoin alue on täysin puutonta. Alue ei ole kovin luonnontilainen eikä sen puusto ei ole erirakenteista. Tämän vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa on rentukkaa, terttualpea, metsäkortetta, kurjenjalkaa, metsäälvejuurta, metsäimarretta, suo-ohdaketta ja korpikastikkaa. Pohjakerroksessa kasvaa lehväsammalia, palmusammalta sekä räme- ja korpilahkasammalta, paikoin on myös lajitonta vesipintaa. Alueen lähellä ei ole ojituksia, mutta hakkuita on tehty.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	51	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,23 ha	
Luontotypit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puusto on melko tasaikäistä sekä tasaisesti jakautunutta ja koostuu varttuneista kuusista ja männyistä. Pensaskerroksessa ei ole kasvillisuutta. Kenttäkerroksessa kasvaa karhunputkea, tesmaa, ahomansikkaa, metsäalvejuurta, metsäkortetta ja metsätähteä. Pohjakerros on aukkoinen karikkeen vuoksi, mutta paikoin kasvaa lehvasammalia ja suikerosammalia. Vaikka lajisto onkin melko tyypillistä, puuston rakenne poikkeaa selvästi luonnonmetsän kaltaisesta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	52
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,83
Luontotypit	Isovarpurämeet, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Puustossa kasvaa varttuneita mäntyjä suhteellisen harvassa, eikä taimettumista ole havaittavissa. Kenttäkerroksessa kasvaa pääosin suopursua, lisäksi esiintyy juolukkaa, muurainta, puolukkaa ja tupasvillaa. Pohjakerroksessa kasvaa räme-, puna- (*Sphagnum medium*) sekä varvikkorahkasammalta (*S. russowii*), lisäksi on melko paljon seinäsammalta. Alueen reunalla on syviä ojia, joiden vaikutuksesta alue on vaihtunut muuttumaksi. Ojien reunoilla suo on kuivunut enemmän.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)



ID	53	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,68 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa harvakseltaan nuoria kuusia, koivuja ja harmaaleppää. Alueella on kantoja. Siellä täällä on avoimempia alueita, joissa myös kasvillisuus on rehevämpää. Kenttäkerroksessa kasvaa mesiangervoa, tesmaa, ahomansikkaa, lillukkaa, käenkaalia, huopaohdaketta ja vuohenputkea. Pohjakerros on aukkoinen ja niukka. Vaikka kasvillisuus on lehdolle melko tyypillistä, poikkeaa puuston rakenne selvästi luonnonmetsän kaltaisesta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	54	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,11 ha	
Luontotypit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Hyvin kapea kaistale lehtokorpea virtausverkon ympärillä. Alue muuttuu märemmäksi ja korpimaisemmaksi itään päin. Paikoin on myös kangasmaalaikkuja. Puustossa on nuoria kuusia ja koivuja, jotka ovat jakautuneet satunnaisesti alueelle. Ikävaihtelua on puustossa vain hieman. Koska alueen puusto ei kokonaisuudessaan ole kovin erirakenteista, se ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Alueen länsiosassa kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, käenkaalia, lillukkaa, metsäkortetta ja mesiangervoa. Itään päin korpikaisla ja rentukka yleistyvät. Pohjakerros on aukkoinen karikkeen vuoksi. Paikoin kuitenkin kasvaa okarahkasammalta ja lehvasammalia, itäosaa kohti rahkasammalet valtaavat enemmän pinta-alaa, ja seassa on myös korpirahkasammalta. Vesitaloudessa ei näy heikkenemisen jälkiä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	64	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,11 ha	
Luontotyypit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Muuta ympäristöä kosteampi alue, jossa kasvaa varttunutta koivua ja kuusta. Puusto on tasaikäistä ja harvennettua, lahoppuuta on hyvin niukasti. Pensaskerroksessa on jonkin verran kuusen ja koivun taimia. Kenttäkerroksessa esiintyy metsäalvejuurta, mustikkaa, korpikastikkaa ja pallosaraa. Pohjakerroksessa on korpirahkasammalen ja metsäsammalten, kuten seinäsammalen, mosaiikkimaista vaihtelua. Alueen lähistöllä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	65	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	334 m	
Luontotyypit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman varjostus on melko heikkoa, sillä nuoria puita kasvaa vain paikoin uoman reunalla. Ympäröivä metsä on varttunutta ja harvaa kuusikkoa, muutama kuusi on myös uoman reunalla. Puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi puron ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puro virtaa hitaasti, ja uoman pohjalla on vain vähän vettä. Paikoin ympäröivä kasvillisuus yltää uomaan asti. Kiviä on uomassa muutamia, mutta lahoppua ei ole. Reunoilla kasvaa mm. hiirenporrasta, mesiangervoa, rentukkaa ja korpi-marretta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	66	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,11 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Noron ympärille muodostunutta luonnontilaisen kaltaista ruohokorpea, jonka puustossa on enimmäkseen tasaikäistä, varttunutta koivikkoa sekä nuorempia kuusia. Lahopuuta on vain niukasti. Pensaskeroksessa on puiden taimia. Kenttäkeroksessa esiintyy mm. metsäalvejuurta, metsäkortetta, terttualpea, raatetta (<i>Menyanthes trifoliata</i>), kurjenjalkaa, korpikastikkaa, käenkaalia, korpikaislaa ja rentukkaa. Pohjakeroksessa on runsaasti korpirahkasammalta. Alue on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erittäin tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen ympäristön lajiston rehevyyden puolesta, vaikka puuston luonnontilaisuus onkin heikentynyt.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	67	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,26 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueen puustossa on pääosin kuusia, seassa kasvaa myös koivuja. Puusto on varttunut ja siinä on vain vähän ikävaihtelua. Lahopuuta on yksittäin. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti metsäalvejuurta, metsäkortetta ja käenkaalia, mättäillä kasvaa metsävarpuja. Alueella on märempiä painaumuja, joissa kasvaa mesiangervoa, rentukkaa ja ojakellukkaa. Pohjakerros on aukkoinen, paikoin esiintyy mm. oka-, vaalea-, korpi- ja haprarahkasammalta, suikerosammalia, palmusammalta sekä lehväsammalia. Alueen lähistöllä ei ole suota kuivattavia tekijöitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	68	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (luonnonmetsät 9010)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,57 ha	
Luontotyytit	Tuoreet kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Lehtomaisen tai tuoreen kankaan varttuneet ja uudistuskypsät metsät, joissa on eri laholuokkiin kuuluvaa lahoppuuta 5–10 m³ hehtaarilla & Lehtomaisen ja tuoreen kankaan puuston rakennepiirteiltään monipuoliset metsiköt, joissa on eri lahovaiheessa olevia maapuita tai runsaasti kuolleita pystypuita	
Alueella kasvaa varttunutta kuusikkoa, jonka seassa on varttuneita koivuja sekä vanhoja mäntyjä ja kuusia. Puusto on eri-ikäistä ja satunnaisesti jakautunutta. Lahoppuuta on hyvin ja eri lahoasteissa. Pääosa lahoppuista on kuitenkin melko kapeita. Alueella on hyvin harvaa kenttäkerroksen kasvillisuutta: vain paikoin kasvaa mustikkaa ja yksittäistä metsäalvejuurta. Myös pohjakerros on paikoin pelkästään karikkeen peitossa. Paikoin kuitenkin esiintyy metsäkerrossammalta, ja puiden juurilla on kangaskynsisammalta. Alueella kulkee vanha oja. Alueen vieressä on ruohokorpi (ID 69) ja puro (ID 70).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	69	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,19 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Ruohokorpea, jonka puusto on keskittynyt ainoastaan alueen reunoille. Puusto koostuu varttuneista kuusista, harmaalepistä ja koivuista. Pensaskerroksessa on kiiltopajua. Koska alue on reunojaan lukuun ottamatta puuton, se ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa korpikastikkaa, metsäkortetta, terttualpea, kurjenjalkaa ja suo-orkkua. Pohjakerrosta peittävät okarahkasammal ja luhtakuirisammal (<i>Calliergon cordifolium</i>), turvekerros on paksu. Ojituksia tai muuta vesitaloutta heikentävää toimintaa ei ole lähetyvillä. Alueen vieressä kulkee puro (ID 70).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

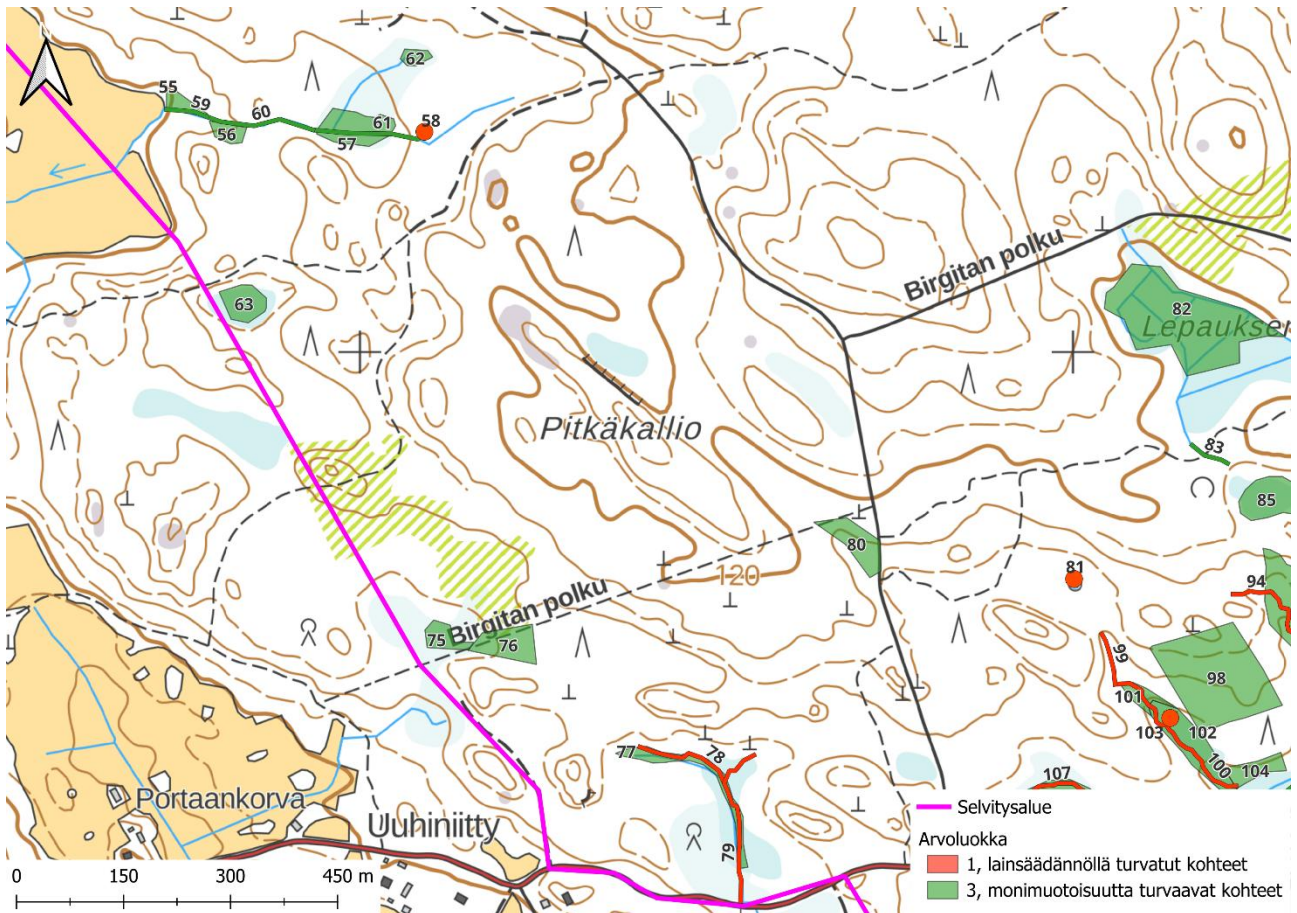
ID	70	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	225 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puro kulkee pienten penkereiden välisessä painaumassa. Puron ympärillä on kapea kaistale, jossa nuoret kuuset, harmaalepät ja pajut varjostavat uomaa koko matkalta. Uomaa ympäröivä puusto on nuorta ja tasaikäistä, minkä vuoksi se ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puro virtaa hiljalleen ja mutkittelee hyvin vähän. Uomassa ei ole kiviä tai lahoainesta. Vaikka uoman reunoilla on penkereitä, on luontainen kasvillisuus peittänyt ne täysin: reunoilla kasvaa mm. metsäalvejuurta, terttualpea, korpikaislaa, vadelmaa, rentukkaa ja korpikastikkaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	71	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	104 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa nuorta puustoa, joka koostuu koivuista, harmaalepistä ja kuusista. Puustossa ei ole paljoakaan ikävaihtelua tai lahopuuta, minkä vuoksi noron ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kasvillisuus varjostaa kuitenkin uomaa koko matkalta. Pensaskerroksessa on tuomea, herukkaa ja vadelmaa. Muuta lajistoa ovat mm. hiirenporras, korpikaisla, metsäkorte ja korpikastikka. Pohjakerros on melko niukka. Uoman molemmin puolin on nähtävissä pengerryksen jälkiä, mutta penkereille on jo muodostunut luontaista kasvillisuutta. Uomassa on jonkin verran kiviä ja mutkittelua.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

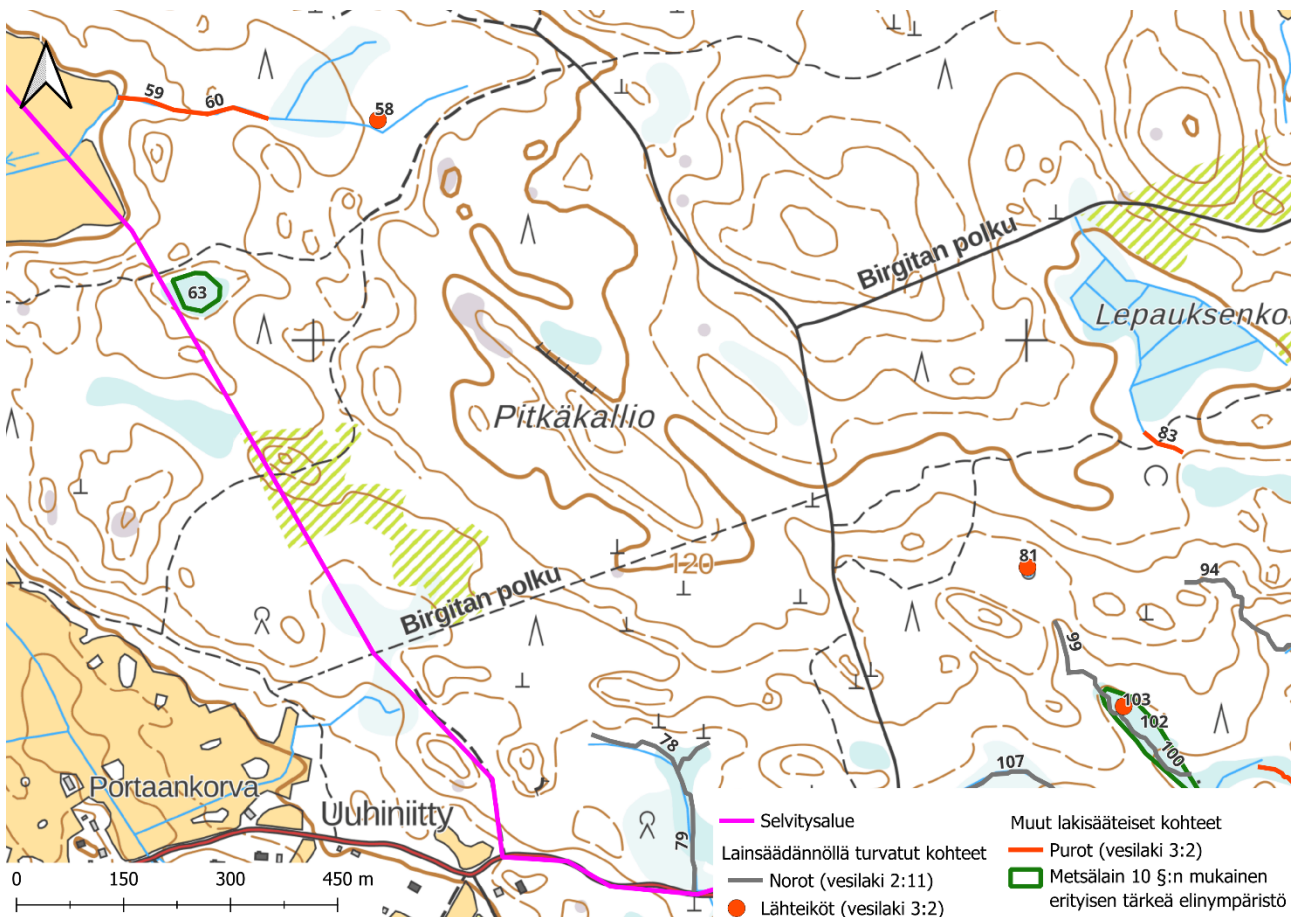
ID	72	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	148 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa niin uudistuskypsää, varttunutta kuin nuortakin puustoa, joka koostuu kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Puustoa on kuitenkin selvästi harvennettu, eikä uoman ympäristö täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Lahopuuta on uoman yllä vain hieman. Pensaskerroksessa kasvaa tuomea, herukkaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksen valtalaji on hiirenporras, joka puuston kanssa varjostaa uomaa koko matkalta. Uoma mutkittelee. Vettä on uomassa vain paikoin. Uoman ympärillä on nähtävissä pengerryksiä, mutta niille on ehtinyt muodostua jo jonkin verran luontaista kasvillisuutta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	73	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,20 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärille muodostunutta kosteaa lehtoa, jonka puustossa kasvaa sekä uudistuskypsää, varttunutta että nuortakin puustoa. Puusto koostuu kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Pensaskerroksessa kasvaa vadelmaa, tuomea ja herukkaa. Kenttäkerroksen valtalaji on hiirenporras, jonka lisäksi tavataan mm. metsäkortetta, metsäalvejuurta, korpikaislaa, rönsyleinikkiä, leskenlehteä, vehkaa, ahomansikkaa ja terttualpea. Pohjakerros on melko niukka osin pengerrysten vuoksi, mutta paikoin esiintyy mm. suikerosammalia ja rahkasammalia, kuten korpirahkasammalta.		
Arvaluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	74	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,40 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Pellon vieressä sijaitsevalla tuoreen lehdon kuviolla kasvaa erityisen monia järeitä mäntyjä, kuusia ja haapoja. Seassa on myös uudistuskypsää koivua sekä monilajista varttunutta puustoa. Lisäksi alueella on monilajista lahoppuuta hyvä määrä, sekä maa- että pystypuuna. Pensaskerros on alueella lähes olematon, ja kenttäkerroksessakin esiintyy lähinnä sinivuokkoa, kieloa ja lillukkaa. Pohjakerros on runsaan lehtikarikkeen peitossa, siellä täällä on mm. suikerosammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

Ruutu 3: kohteet 55–63, 75–83, 98–101, 103 ja 104

Kuva 7. Kaikki selvitysalueen läntisestä keskiosasta rajatut kaavoituksessa huomioitavat arvokkaat luontotyyppikohteet (ks. taulukko 3). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä: kyseiset kohteet on esitetty erikseen kuvassa 8. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 8. Selvitysalueen läntisestä keskiosasta rajatut lainsäädännöllä turvatut kohteet sekä muut lakisääteiset kohteet. Muita lakisääteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä.

Taulukko 3. Ruudun 3 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 7 ja 8. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeät kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
55	Tuoreet kankaat (VU)	Uhanalainen luontotyyppi	3
56	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3

ID	Luontotyypit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
57	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
58	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	1
59	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
60	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
61	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
62	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
63	Avoluhat (DD)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	3
75	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
76	Tuoret keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
77	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
78 & 79	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
80	Tuoret keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
81	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) Uhanalainen luontotyyppi	1
82	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
83	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
98	Lehtomaiset kankaat (VU)	METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
99	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
100	Havumetsävyöhykkeen	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava	1

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
	norot (DD)	vesiluontotyyppi	
101	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
103	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	1
104	Tuoreet keskivinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 3)

ID	55	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,11 ha	
Luontotypit	Tuoreet kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron (ID 59) ympärillä on lehtokasvillisuutta, muualla taas on tuoreen kangasmetsän lajistoa. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa ja metsäalvejuurta, pohjakerrosta peittää metsäkerrossammal. Puustossa on varttuneita ja jopa vanhoja kuusia. Puron eteläpuolen puusto on hakattu, ja vain vanhimmat puut sekä alikasvoksena kasvava pihlaja ovat jäljellä. Puron pohjoispuolella on nuorempia koivuja ja kuusia varttuneiden puiden seassa, ja puusto on eri-ikäistä. Alueella on silti vanhoja kantoja jäljellä hakkuista, ja lahoppuuta on niukasti. Koska puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, ei alue täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvaluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)



ID	56	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,11 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puusto koostuu nuorista kuusista ja koivuista, joiden seassa on myös nuoria haapoja. Alueen puusto ei kuitenkaan ole täysin luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa on runsaasti tuomea ja vadelmaa. Pensaskerroksen kasvillisuus ja puusto tekevät alueesta ryeikköisen. Kenttäkerroksessa on mm. metsäalvejuurta, käenkaalia, metsäkortetta ja mesiangervoa. Pohjakerroksessa on lehväsammalia. Alueen vieressä virtaa puro (ID 60).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	57	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,40 ha	
Luontotyypit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Tiheässä puustossa kasvaa pääosin melko nuorta koivua ja kuusta, paikoin on myös aukkoisempia kohtia. Puusto on satunnaisesti jakautunutta muttei kovin luonnontilaista tasaisen ikäjakaumansa vuoksi. Tämän vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksen kasvillisuus on runsasta ja tiheää ja siinä kasvaa mm. tesmaa, mesiangervoa, korpikaislaa, metsäalvejuurta, oravanmarjaa, metsäkortetta, vadelmaa, niittykäenkukkaa (<i>Silene flos-cuculi</i>) sekä paikoin hiirenporrasta. Pohjakerros on aukkoinen, mutta karikkeen joukossa kasvaa mm. suikerosammalia ja lehväsamalia. Alueella kasvaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji. Alueen läpi virtaa puro (ID 61).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	58	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160)	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	1 a	
Luontotypit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Luonnontilaiset tai sen kaltaiset lähteiköt, lähdehetteet ja lähdepurot lähimetsineen	
Pieni kivien reunustama lähde, jonka lähistöllä on tehty runsaita hakkuita, minkä vuoksi puusto on aukkoinen. Myös lähteen välittömässä läheisyydessä on vain muutamia puita: iältään juuri ja juuri vartuneita mäntyjä sekä nuoria koivuja. Lähteikköä ympäröivä puusto ei siis ole kovinkaan luonnontilaista, minkä vuoksi lähteen ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Lähteessä kasvaa runsaasti mm. purolitukkaa ja luhtamataraa (<i>Galium uliginosum</i>). Vedessä kasvaa isonäkinsammalta (<i>Fontinalis antipyretica</i>). Lähteen reunoilla on mustikkaa ja metsäalvejuurta. Lähteestä lähtee pieni puro (ID 61).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	59	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	58 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron varjostus on hyvää, vaikka eteläpuolella onkin tehty melko voimakkaita hakkuita, puron rannassa on kuitenkin vain harsintahakkuita ja varjostus on säilynyt. Pohjoispuolella puusto on erirakenteista ja luo varjostusta puron ylle. Uomaa ympäröivä puusto ei ole kovinkaan luonnontilaista, minkä vuoksi puron ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puro on luonnontilaisen kaltainen ympäröivistä hakkuista huolimatta: sen ympärille on kaatunut lahoppuuta, virtaus on voimakasta, ja puro mutkittelee runsaasti kivien väleissä. Puron reunalla kasvaa hiirenporrasta, korpikastikkaa, rönsyleinikkiä, ranta-alpea (<i>Lysimachia vulgaris</i>), purolitukkaa, lehtokortetta (<i>Equisetum pratense</i>) ja rentukkaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	60
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)
Pituus	154 m
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä

Puroa varjostaa vain kapea puukaistale, muuten uoman ympärillä on metsäkoneen jälkiä ja hakkuita. Yhtenäinen varjostus muodostuu varttuneista kuusista sekä nuorista harmaalepistä ja kuusista. Uomaa ympäröivä puusto ei kuitenkaan muodosta riittävän leveää vyöhykettä puron ympärille, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puron mutkittelu on pienipiirteistä, mutta kokonaisuudessaan puro on luonnontilaisen kaltainen. Uomassa on runsaasti kiviä sekä hieman kapeaa lahopuuta. Rannalla kasvaa luontaista kasvillisuutta, mm. metsäalvejuurta, hiirenporrasta ja purolitukkaa.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	61	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	159 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puro saa alkunsa lähteestä (ID 58). Sitä varjostavat nuoret kuuset, jotka kasvavat melko tiheässä. Puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uomassa ei ole juurikaan mutkittelua, kiviä tai lahoppuainesta. Uomaa on aikoinaan perattu eikä se ole vielä palautunut luonnontilaisen kaltaiseksi. Uomassa ja sen reunoilla kasvaa korpikaislaa, hiirenporrasta, mesiangervoa, metsäkurjenpolvea ja käenkaalia. Erityisesti lähempänä lähdettä uomassa on lisäksi isonäkinsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	62	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,08 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Märän uoman ympärille muodostunutta ruohokorpea. Puusto on melko tasaikäistä, nuorta-varttunutta kuusikkoa, jossa ei juurikaan ole luonnontilaisuuteen viittaavia piirteitä. Rehevimmillään kenttäkerroksen kasvillisuus on uomassa. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. metsäkortetta, korpikaislaa, hiirenporrasta, metsäalvejuurta ja korpikastikkaa. Pohjakerroksessa on paikoin varvikko- ja okarahkasammalia sekä suikerosammalia. Alueella kasvaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	63	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtelumuissuot ja rantasuot 7140)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suolinympäristöt)	
Pinta-ala	0,25 ha	
Luontotypit	Avoluhat, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Avoluhtaa, jonka reunoilla kasvaa harvakseltaan varttuneita koivuja, mäntyjä ja kuusia sekä pajukkoa. Alueen pohjoisosassa on tiheämpää ja nuorempaa koivikkoa, jonka seassa kasvaa runsaasti kuusen taimia ja tuomea. Alue itsessään on puutonta. Kenttäkerroksen selkeä valtalaji on järvikorte, jonka lisäksi esiintyy mm. raatetta, kurjenjalkaa, luhtavillaa (<i>Eriophorum angustifolium</i>), terttualpea ja suo-örvokkia. Pohjakerrosta peittää jatkuva rahkasammalpeite. Pinnan vetisyys ei kuitenkaan ole alueella tasaista joka puolella, vaan vaihtelee pienipiirteisesti niin, että siellä täällä on aavistuksen kuivempia alueita ja paikoin näkyy selkeämpää vesipintaa. Hieman kuivemmissä kohdissa kasvaa isokarpalaa (<i>Vaccinium oxycoccos</i>). Alue on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen ympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	75	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,16 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä sijaitseva, ympäristöään selvästi kosteampi alue. Puustossa on tasaikäistä ja nuorta kuusta sekä koivuja. Puusto ei ole rakenteeltaan kovin luonnontilaista vähäisen ikävaihtelun vuoksi, joten alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa on hieman tuomea ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa kasvaa hiirenporrasta, terttualpea, metsäkortetta, metsäalvejuurta, käenkaalia ja hieman ahomansikkaa. Pohjakerroksessa esiintyy suikerosammalia ja okarahkasammalta. Alueen lähistöllä ei ole ojituksia, mutta vieressä on taimikkoalue.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	76	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,34 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tasaisessa varttuneessa kuusikossa oleva kosteampi kohta. Pensaskerroksessa kasvaa paikoin taikinamarjaa. Kenttäkerros on melko monilajinen ja siinä on mm. ahomansikkaa, kieloa, mustikkaa, oravanmarjaa, tesmaa, sinivuokkoa, metsäalvejuurta, särmäkuismaa (<i>Hypericum maculatum</i>), metsäkurjenpolvea, huopaohdaketta ja metsäimarretta. Pohjakerroksessa kasvaa metsäkerrossammalta sekä metsäliekosammalta. Vaikka lajisto on luonteenomaista, ei puusto kuitenkaan ole kovin luonnontilaista.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	77	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,34 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä esiintyvää lehtokorpea. Alueen puusto koostuu enimmäkseen varttuneista kuusista ja koivuista, seassa on yleisesti myös nuorempaa puustoa. Lahopuuta on alueella melko niukasti. Puusto on kuitenkin käsiteltyä ja yleisrakenteeltaan melko yksipuolista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa esiintyy vadelmaa, kenttäkerroksessa taas mm. korpikaislaa, mesiangervoa, suo-orvokkia, hiirenporrasta, metsäalvejuurta, luhtalemmikkiä (<i>Myosotis scorpioides</i>), terttualpea, käenkaalia, lehtotesmaa ja kurjenjalkaa. Pohjakerros on aukkoisen ollen paikoin karikkeisempi ja paikoin rahkasammalvaltaisempi. Rahkasammalten lisäksi alueella kasvaa mm. palmusammalta ja lehväsammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	78 & 79
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi
Pituus	141 m + 235 m
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Kaksi uomaa yhdistyy alueella. Uomat mutkittelevat varttuneessa puustossa, joka koostuu enimmäkseen kuusesta ja koivusta. Eteläosassa puuston määrä on vähäisempi. Puuston rakenne on kuitenkin melko yksipuolinen, minkä vuoksi uomien ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Lahopuuta on uomien yllä hieman, ympärillä ei ole pengerryksen jälkiä. Kartoitushetkellä veden määrä uomissa vaihteli, eikä paikoin vettä ollut miltei lainkaan. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. korpikaisla, hiirenporras, rönsyleinikki, käenkaali, terttualpi, metsäkorte, rentukka ja metsäalvejuuri. Aukkoisessa pohjakerroksessa on mm. lehväsammalia. Uomissa kasvaa niukasti isovesitähteä (*Callitriche cophocarpa*). Puusto varjostaa uomia koko matkalta.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	80	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,33 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Pienessä painanteessa sijaitsevaa lehtoa. Puusto on tasaista ja käsiteltyä koostuen männyistä, koivuista ja haavoista. Aluskasvustossa on koivikkoa. Pensaskerroksessa on hieman taikinamarjaa. Kenttäkerros on paikoin melko rehevä, mutta pääosin siinä on lähinnä tuoreen lehdon lajistoa. Kenttäkerroksessa esiintyviä lajeja ovat mm. hiirenporras, metsäimarre, tesma, sinivuokko ja lillukka. Pohjakerroksessa on enimmäkseen kariketta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	81	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160)	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	0,5 a	
Luontotyypit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lähteensilmää ympäröivää, rakenteeltaan yksipuolista puustoa on harvennettu voimakkaasti, eikä lähteen ympärillä ole sitä varjostavaa luontaista puusto- tai pensaskerroksen kasvillisuutta. Lähteen reunoilta valuu maa-ainesta veteen, eikä sen ympärille ole jätetty riittäviä suojavyöhykkeitä. Lähteensilmästä lähtee suoristettu uoma etelään, ja myös muualla ympäristössä maata on muokattu. Lähteen reunoilla ja vedessä esiintyy niukasti lähinnä metsäkortetta, suo-orkkia, matalaa mesiangervoa sekä kinnassammalia (<i>Scapania</i>), lehvasammalia ja pikkulimaskaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	D (heikko)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	82	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,92 ha	
Luontotyypit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Ennallistamiskelpoiset ojitetut lehtokorvet	
Alue on pääosin ojitettua lehtokorpea. Korven vesitaloudessa on muutoksia ojitusten ja puuston käsittelyn vuoksi, eikä alue täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puusto on varttunutta, tasaista ja käsiteltyä kuusikkoa, jonka seassa on paikoin koivuja. Yleisesti on myös kuusen, koivun ja pihlajan taimia. Pensaskerroksessa on vadelmaa ja taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäkortetta, metsäalvejuurta, metsäimarretta, käenkaalia, ojakellukkaa, lillukkaa, lehtotesmaa, mustakonnanmarjaa (<i>Actaea spicata</i>), koiranputkea sekä paikoin mesiangervoa. Pohjakerros on aukkoinen, mutta siellä täällä kasvaa suikerosammalia, lehväsammalia sekä varvikko- ja korpilahkasammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)



ID	83	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	57 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puroa varjostavat nuoret koivut, harmaalepät ja kuuset, joiden seassa on myös varttuneita kuusia. Reunoilla on joitakin yksittäisiä kantoja, ja paikoin puusto on melko harvaa. Puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi uoman ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Vesi virtaa hyvin, ja uoma mutkittelee hieman. Lahopuuta on heikosti, mutta kiviä on uomassa hieman. Uoma ei vaikuta peratulta, vaikka ympäröivä puusto onkin aikoinaan hakattu kokonaan. Kokonaisuudessaan puro-osuus on kuitenkin luonnontilaisen kaltainen. Uoman reunalla kasvaa rehevää hiirenporrasta sekä mesiangervoa, metsäkortetta, rentukkaa ja huopaohdaketta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	98	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,64 ha	
Luontotyytit	Lehtomaiset kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Lehtomaisen tai tuoreen kankaan varttuneet ja uudistuskypsät metsät, joissa on eri laholuokkiin kuuluvaa lahopuuta 5–10 m ³ hehtaarilla	
Uudistuskypsää lehtomaisen kankaan kuusikkoa, jonka seassa kasvaa myös varttunutta ja nuorempaa puustoa. Osa kuusista on järeitä. Kuusten lisäksi alueella kasvaa jonkin verran koivuja. Alueella on melko hyvä määrä lahopuuta sekä maa- että pystypuuna, vaikkakin vanhemmat lahoasteet puuttuvat. Kenttäkerroksessa esiintyy käenkaalia, metsäalvejuurta ja mustikkaa. Pohjakerroksessa kasvaa yhtenäinen, enimmäkseen metsäkerrossammalen ja seinäsammalen muodostama sammalisto.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	99	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	73 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoma kulkee melko avoimessa puustossa, joka koostuu nuorista sekä varttuneista kuusista ja koivuista. Lahopuuta on hyvin niukasti. Noroa ympäröivä puusto on rakenteeltaan melko yksipuolista, minkä vuoksi uoman ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uoma mutkittelee hieman, mutta siinä ei ole juurikaan kiviä. Ympäröivä kasvillisuus koostuu rehevästä lehto- ja korpilajistosta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen

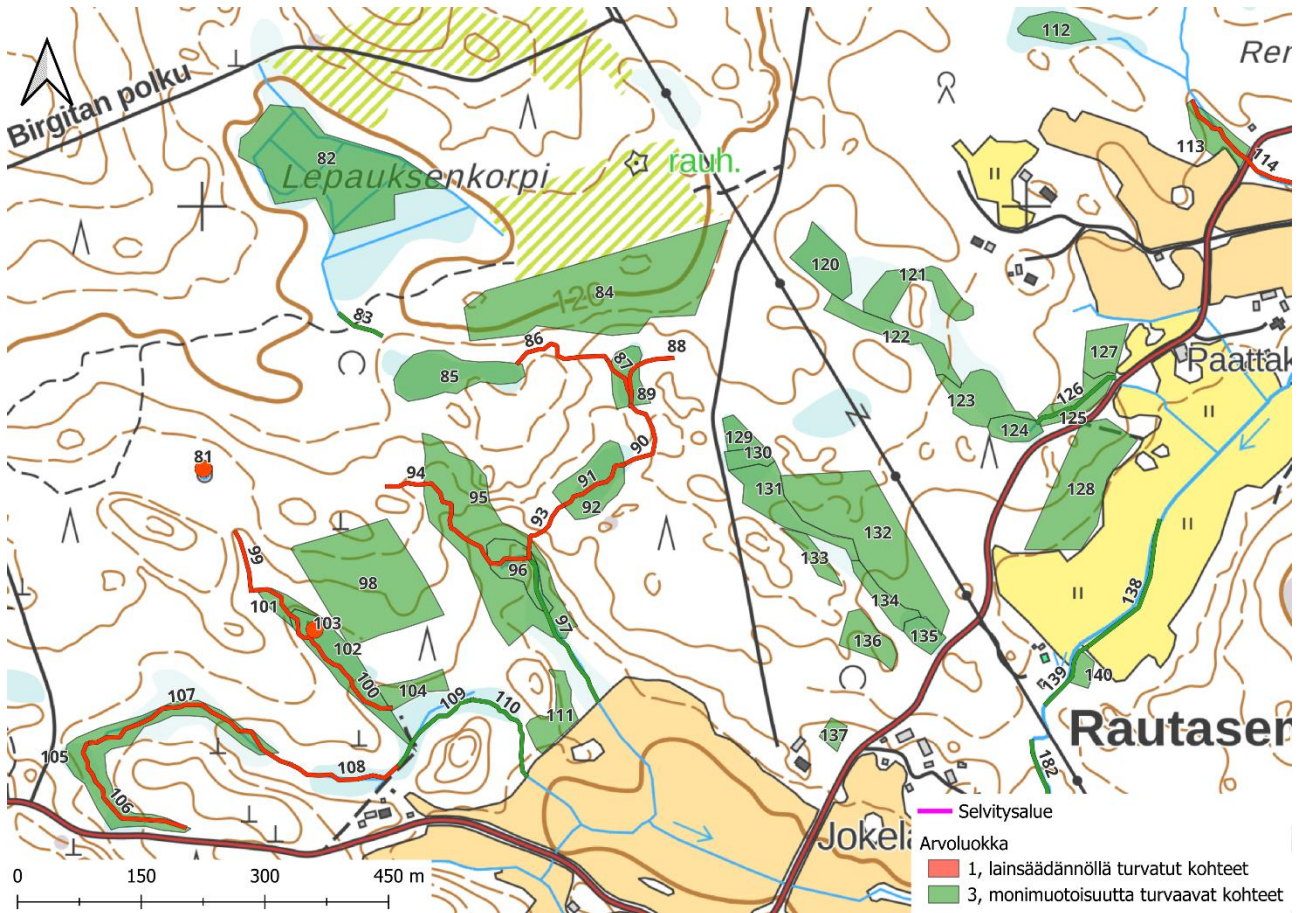
ID	100	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	247 m	
Luontotyypit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Varttuneessa kuusikossa mutkitteleva uoma. Kuusen lisäksi puustossa on koivua ja harmaaleppää. Puusto varjostaa uomaa koko matkalta. Uomassa on niukasti kiviä ja lahoppuuta. Uoman pohjoisosassa on lähteikkö, ja paikoin vesi kulkee kivikon alla. Suurin osa uomaa ympäröivästä kasvillisuudesta on rehevää lehto- ja korpilajistoa, kuten hiirenporrasta, mesiangervoa, korpikaislaa ja rentukkaa. Suurin osa uomasta sijaitsee metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi rajatulla alueella, joka yhä täyttää kyseisen elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	101	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotypit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Uoman ympärillä vallitsevaa rehevää lehtokorpea, jonka puusto koostuu uudistuskypsistä, varttuneista ja nuorista kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Alueella on myös puiden taimia, sen sijaan lahoppuuta on niukemmin. Kenttäkerroksen selkeä valtalaji on hiirenporras, jonka lisäksi esiintyy mm. matalaa mesiangervoa, rönsyleinikkiä, korpikastikkaa ja käenkaalia. Alueen lajisto ei ole kovin vaateliasta, eikä puuston rakenne ole erityisen monipuolinen. Tämän vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

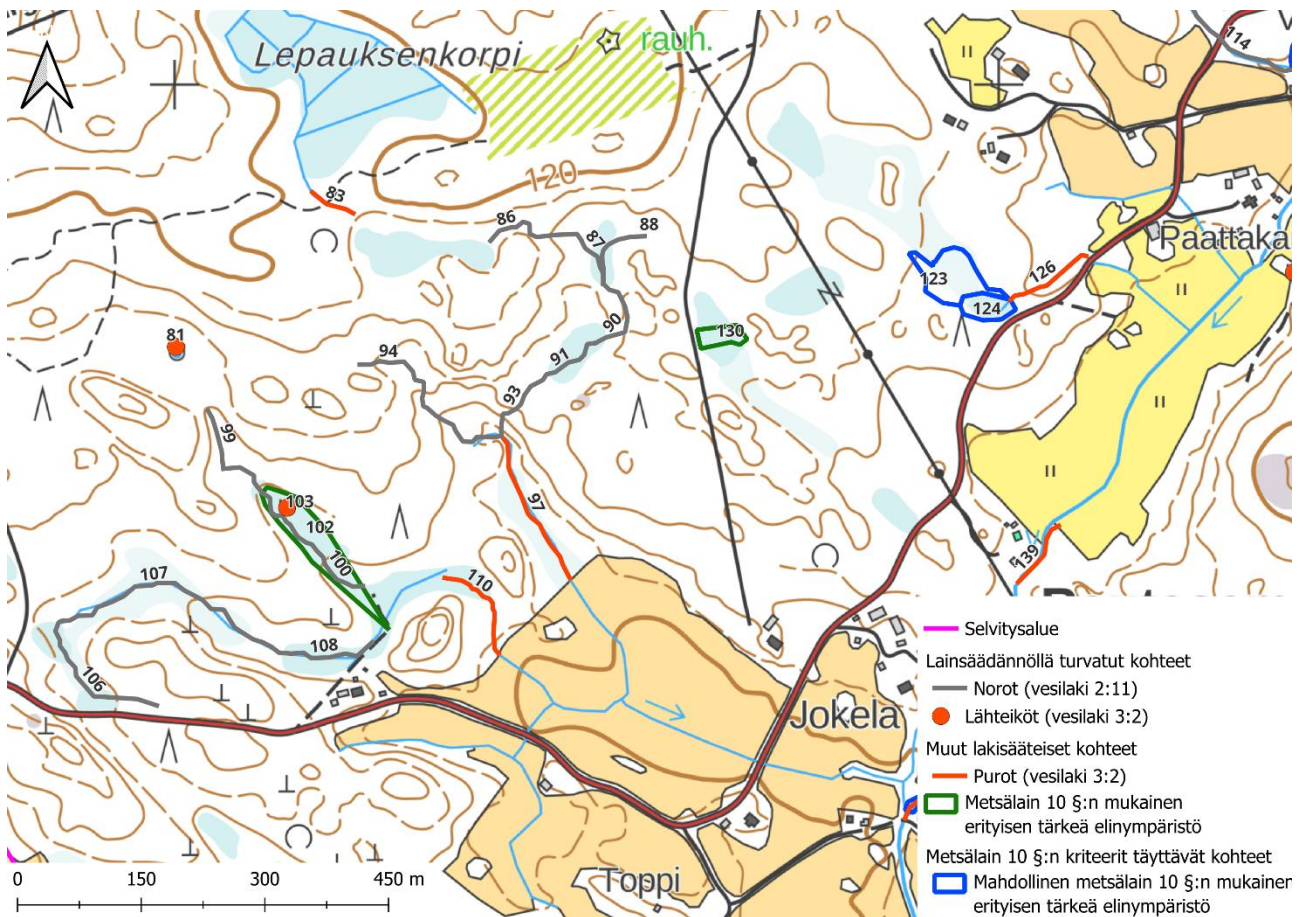
ID	103	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160)	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	0,05 ha	
Luontotyyppit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Luonnontilaiset tai sen kaltaiset lähteiköt, lähdehetteet ja lähdepurot lähimetsineen	
Alueella on vaihdellen sekä avovesipintoja että peitteisempiä tihkupintoja. Puusto on harvahkoa ja koostuu kuusista, koivuista sekä harmaa- ja tervalepistä. Puustossa on kohtalaisesti sekä ikävaihtelua että lahoppuuta. Alueen kasvillisuus on rehevää: kenttäkerroksessa esiintyy mm. hiirenporrasta, mesiangervoa, metsäkortetta, rönsyleinikkiä, rentukkaa, korpikaislaa, luhtalitukkaa (<i>Cardamine pratensis</i>), suo-orvokkia, ojakellukkaa ja terttualpea. Vedessä kasvaa vesitähteä. Pohjakerros on monipuolinen ja koostuu mm. lehvasammalista, rahkasammalista, purosuikerosammalesta (<i>Brachythecium rivulare</i>) ja palmusammalesta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		



ID	104	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,19 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tuoretta lehtoa, jonka puusto koostuu kuusista, haavoista ja koivuista. Iso osa puista on järeitä. Puustoa on harvennettu, ja lahoppuuta on melko vähän. Pensaskerroksessa on puiden taimia, vadelmaa ja taikinamarjaa, kenttäkerroksessa taas esiintyy kieloa, sinivuokkoa, metsäalvejuurta ja mustikkaa. Pohjakerros on niukahko.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

Ruutu 4: kohteet 84–97, 102, 105–113 ja 120–140

Kuva 9. Osa selvitysalueen keskiosista rajatuista kaavoituksessa huomioitavista arvokkaista luontotyyppikohteista (ks. taulukko 4). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 10. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 10. Osa selvitysalueen keskiosista rajatuista lainsäädännöllä turvatuista kohteista, muista lakisäätteisistä kohteista sekä sellaisista ei-lakisäätteisistä kohteista, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisäätteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisäätteisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 4. Ruudun 4 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 9 ja 10. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeät kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppi	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
84	Tuoreet kankaat (VU)	Uhanalainen luontotyyppi	3
85	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
86	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
87	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
88	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
89	Ruohokorvet (EN) Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0 & lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
90	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
91	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
92	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
93	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
94	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
95	Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
96	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
97	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
102	Lehtokorvet (EN)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
105	Ruohokorvet (EN) Koivuluhat (DD)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0 & metsäluhat 9080) Uhanalainen luontotyyppi	3
106	Havumetsävyöhykkeen	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava	1

ID	Luontotyypit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
	norot (DD)	vesiluontotyyppi	
107	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
108	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
109	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
110	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
111	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
112	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
113	Tuoreet keskirasvinteiset lehdot (VU), Kosteet runsasravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
120	Kangaskorvet (CR)	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
121	Kangaskorvet (CR)	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
122	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
123	Lehtokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoenlinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
124	Ruohokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoenlinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
125	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
126	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
127	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
128	Tuoreet keskirasvinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
129	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I)	3

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
		Uhanalainen luontotyyppi	
130	Luhtanevat (VU)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suolinympäristöt) Uhanalainen luontotyyppi	3
131	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
132	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
133	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
134	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
135	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
136	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
137	Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
138	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
139	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
140	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 4)

ID	84	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	2,45 ha	
Luontotypit	Tuoreet kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alue on taimikkoon rajautuvaa, hyvin kivikkoista metsää. Puustossa kasvaa eri-ikäisiä kuusia, joiden seassa on muutama koivu. Puustossa ei kuitenkaan ole vanhempia puuyksilöitä. Lahopuuta on alueella kohtalaisesti mutta koostuu pääosin vain kapeista ja samassa lahoasteessa olevista rungoista. Kenttäkerroksessa kasvaa pääosin mustikkaa, pohjakerrosta peittää metsäkerrossammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	85	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,59 ha	
Luontotyypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Vetistä ruohokorpea, jossa kasvaa sekä nuoria että varttuneita kuusia ja koivuja. Lahopuuta on kohtalaisesti. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. kurjenjalka, metsäalvejuuri, raate ja metsäkorte. Pohjakerroksessa on karikkeisten mätäspintojen ja korpilahkasammalten peittämien vesipintojen vaihtelua.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	86	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	135 m	
Luontotyypit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Noro kulkee enimmäkseen harvapuustoisessa maastossa ja monin paikoin kivien alla. Harvakseltaan uoman yllä kasvaa koivuja ja kuusia, jotka varjostavat uomaa vain niukasti. Puusto on rakenteeltaan melko yksipuolista, minkä vuoksi uoman ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Muuta noron ympärillä esiintyvää kasvillisuutta ovat mm. korpikaisla, rentukka, metsäalvejuuri, rönsyleinikki ja metsäkorte.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	87	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	64 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Enimmäkseen suojaisassa korpimetsässä virtaava noro, jota kuusista ja koivuista muodostunut puusto varjostaa koko uoman matkalta. Uomaa ympäröivä puusto ei kuitenkaan ole kovin erirakenteista, minkä vuoksi noron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uoma mutkittelee jonkin verran. Noroa ympäröivä kasvillisuus koostuu tyyppillisestä korpilajistosta, kuten korpikaislasta, rönsyleinikistä ja rentukasta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen

ID	88	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	96 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Enimmäkseen korpimetsässä virtaava noro, jonka uomassa on vain paikoitellen vettä. Uomaa varjostavaa puustoa on koko noron matkalta. Puusto ei kuitenkaan ole kovin erirakenteista, minkä vuoksi noron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uoma mutkittelee jonkin verran.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen

ID	89	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0 & lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,25 ha	
Luontotyypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueen puusto koostuu iältään jonkin verran vaihtelevista kuusista ja koivuista, ja joukossa on muutamia hieman vanhempiakin puita. Lahopuuta on alueella melko vähän. Pensaskerroksessa esiintyy lähinnä puiden taimia. Puu- ja pensaskerros eivät ole alueella kovinkaan erirakenteisia, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa korpikaislaa, rentukkaa, kurjenjalkaa, hiirenporrasta, rönsyleinikkiä ja käenkaalia. Pohjakerroksessa esiintyy paikoittain rahkasammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	90	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	110 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Melko valoisassa, koivuvaltaisessa metsässä virtaava noro, jota ympäröivä harva puusto varjostaa vain hieman. Puuston melko yksipuolisen rakenteen vuoksi uoman ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uomassa on jonkin verran mutkittelua. Ympärillä kasvaa mm. matalaa mesiangervoa, korpikaislaa ja rentukkaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	91	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	96 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Enimmäkseen suojaisassa korvessa virtaava noro, jota ympäröivät kuuset ja koivut varjostavat koko uoman matkalta. Ympäröivä puusto ei kuitenkaan ole kovinkaan erirakenteista, eikä alueen pensaskerros ole kovin kehittynyt. Tästä syystä uoman ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uomassa on jonkin verran mutkittelua ja sitä ympäröivä kasvillisuus koostuu tyypillisestä korpilajistosta, kuten rentukasta, rönsyleinikistä ja korpikaislasta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	92	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,48 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Uoman ympärillä vallitsevaa korpea, jonka puusto koostuu sekä nuorista että varttuneista kuusista ja koivuista. Lahopuuta on alueella hieman. Kokonaisuudessaan puusto- ja pensaskerros ovat kuitenkin melko yksipuolisia, eikä alue täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. metsäalvejuurta, kurjenjalkaa, raatetta, terttualpea ja metsäkortetta. Pohjakerroksessa on hyvin vahvaa mätäs- ja vesipintojen vaihtelua, ja mättäillä esiintyy yleisesti rahka- ja lehväsammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	93	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	84 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Harvahkossa, nuoressa koivikossa virtaava noro, jonka yllä ei ole kovin paljoa varjostusta. Ympäröivän puuston yksipuolisen rakenteen vuoksi uoman ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uomassa on hieman mutkittelua. Noroa ympäröivään kasvillisuuteen kuuluvat mm. korpikaisla, hiirenporras, mesiangervo ja rönsyleinikki.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen

ID	94	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	238 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa nuorta koivikkoa, joka ei juurikaan varjosta uomaa. Puuston yksipuolisen rakenteen vuoksi noron ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uomassa on kuitenkin mutkittelua. Veden määrä uomassa vaihteli kartoitushetkellä. Paikoin vesi kulkee kivien ja maan alla. Uoman läheisyydessä kasvaa mm. tuomea, korpikaislaa, rentukkaa, hiirenporrasta ja rönsyleinikkiä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	95	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,65 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Kivikkoisessa rinteessä sijaitsevaa rehevää lehtoa, jonka puusto on rakenteeltaan melko yksipuolista nuorta koivikkoa. Seassa kasvaa yleisesti kuusta ja pihlajan taimia, lahoppuuta on hyvin niukasti. Alueella risteilee useampia paikoin kivikon alla virtaavia noroja. Lajistoon kuuluvat mm. tuomi, runsas hiirenporras, matala mesiangervo, metsäalvejuuri, metsäkastikka, korpikastikka, metsäkorte ja kultapiisku. Pohjakerroksessa on vaihtelua mm. kivikoiden tuomien monipuolisten kasvuolosuhteiden ansiosta: kuivemmillä paikoilla kasvaa lähinnä seinäsammalta, kosteammassa painanteissa on mm. lehvasammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	96	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,32 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uomaverkoston ympärillä vallitsevaa kosteaa lehtokorpea, jonka puusto koostuu enimmäkseen nuorista koivuista. Seassa kasvaa myös kuusta, harmaaleppää ja pihlajaa. Alueella ei ole juurikaan lahoppua. Puusto ei ole rakenteeltaan kovinkaan luonnontilaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Alueen kasvillisuus on hyvin rehevää ja koostuu mm. herukasta, vadelmasta, tuomesta, taikinamarjasta, hiirenportaasta, mesiangervosta, korpikaislasta, korpikastikasta, rönsyleinikistä, käenkaalista, rentukasta ja metsäkorteesta. Pohjakerros on aukkoinen mutta monilajinen, alueella esiintyy mm. lehvasammalia, rahkasammalia, suikerosammalia ja palmusammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		



ID	97	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	196 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa enimmäkseen nuoria kuusia ja koivuja, jotka varjostavat uomaa jonkin verran. Ympäröivää puustoa on käsitelty selvästi, minkä vuoksi puron ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Vedessä ei ole juurikaan lahoppuuta tai kiviä. Uomassa on vain vähän mutkittelua. Ympäröivä kasvillisuus on luontaista ja rehevää lehto- ja korpikasvillisuutta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	102	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,56 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet & Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Noron ympärillä sijaitsevan lehtokorven varttunut puusto koostuu kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Puusto on harvennettua mutta satunnaisesti jakautunutta. Lahopuuta on alueella melko vähän. Lajisto koostuu mm. hiirenportaasta, rentukasta, rönsyleinikistä, metsäkorteesta, käenkaalista, liilukasta ja terttualvesta. Pohjakerroksessa kasvaa monin paikoin lehväsamalia, rahkasammalia ja palmusammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	105	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0 & metsäluhdet 9080)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,95 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi Koivuluhdat, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Noron ympärille muodostunutta koivuluhtaa ja ruohokorpea. Käsitelty puusto koostuu lähinnä nuorista koivuista ja kuusista, lahopuuta on hyvin niukasti. Puuston yksipuolisen rakenteen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. hiirenporras, kurjenjalka, korpikaisla, metsäkorte, terttualpi, raate ja metsäalvejuuri. Pohjakerroksessa on palmusammalta sekä lehvä- ja rahkasammalia. Alueella on hieman roskaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		



ID	106	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	190 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Paikoin juuri ja juuri erotettavissa oleva uoma, jota ympäröivä puusto on iältään enimmäkseen nuorta, yksittäisiä varttuneempiakin puita kasvaa siellä täällä. Puustossa on lähinnä koivua ja kuusta. Lahopuuta on hyvin niukasti. Vaikka puustoa esiintyykin koko uoman varrella, se ei ikänsä ja rakenteensa vuoksi varjosta uomaa kovinkaan vahvasti. Puuston melko yksipuolisen rakenteen vuoksi noron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Muuta uoman ympärillä esiintyvää lajistoa ovat mm. hiirenporras, metsäalvejuuri, korpikaisla, kastikat, metsäkorte, terttualpi, käenkaali, raate, kurjenjalka, sinivuokko, kurjenjalka, pallosara, mustikka ja puolukka. Pohjakerroksessa esiintyy palmusammalta sekä rahka- ja lehväsammalia. Alueella on hieman roskaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	107	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	285 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Paikoin juuri ja juuri erotettavissa olevan uoman ympärillä kasvaa nuorta koivikkoa. Seassa on myös nuoria kuusia sekä pajukkoa. Lahopuuta on alueella vain hyvin niukasti, eikä puusto ikänsä ja rakenteensa puolesta varjosta uomaan kovinkaan merkittävästi. Puuston melko yksipuolisen rakenteen vuoksi noron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uoman ympärillä esiintyy mm. korpikastikkaa, vuohenputkea, sinivuokkoa, korpikaislaa, metsäkurjenpolvea, rentukkaa, hiirenporrasta, mesiangervoa, ojakellukkaa ja koiranputkea.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	108	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	146 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Varttuneessa lehtipuutaimikossa virtaava uoman osuus. Taimikossa kasvaa koivua, harmaaleppää ja pihlajaa. Varsinaisen puuston puuttumisen vuoksi noron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uomassa on hieman enemmän vettä kuin läntisemmillä osuuksilla. Uoman ympärillä kasvaa mm. korpikastikkaa, metsäkortetta, mesiangervoa ja rönsyleinikkiä. Uomassa on vain vähän mutkittelua, eikä siinä ole kiviä tai lahoppuuta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	109	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	125 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron ympärillä kasvaa varttuneita ja nuoria kuusia ja koivuja. Puusto ei kuitenkaan varjosta uomaa kovin paljoa, eikä vedessä ole juurikaan kiviä tai lahoppuuta. Uomassa on myös merkkejä kaivuusta. Kenttä- ja pohjakerroksen kasvillisuus uoman välittömässä läheisyydessä on niukka.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	110	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	133 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa varttunutta, kuusista ja koivuista koostuvaa puustoa, joka varjostaa uomaa vaihtelevasti. Puustoa on harvennettu. Uomassa on hieman mutkittelua, kiviä ja lahoppuuta. Kasvillisuuden määrä uoman vierustoilla vaihtelee: paikoin uoman ympäristössä on lähinnä kariketta, paikoin taas esiintyy hiirenporrasta, rentukkaa, rönsyleinikkiä ja korpikaislaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	111	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,27 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Pienen jyrkänteen alla sijaitsevaa tuoretta lehtoa, jonka puusto koostuu enimmäkseen varttuneista kuusista ja koivuista. Seassa on muutama järeä haapa sekä pihlajan taimia. Lahopuuta on melko niukasti. Maasto on paikoin kivistä. Pensaskerroksessa esiintyy taikinamarjaa, kenttäkerroksessa taas on mm. mustakokkonmarjaa, kivikkoalvejuurta (<i>Dryopteris filix-mas</i>), hiirenporrasta, metsäalvejuurta, kieloa ja käenkaalia. Pohjakerros on enimmäkseen karikkeinen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	112	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,24 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustoltaan melko avointa ja vastikään harvennettua, luhtaista ruohokorpea. Puusto koostuu koivuista ja kuusista. Puuston yksipuolisen rakenteen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Muuta alueella esiintyvää kasvillisuutta ovat mm. korpikaisla, korpikastikka, rönsyleinikki, kurjenjalka, raate ja metsäkorte. Pohjakerroksessa on jatkuvapeitteinen korpirahkasammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	113	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,26 ha	
Luontotyypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Kosteat runsasravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä sijaitsevaa lehtoa, jonka kasvillisuus vaihtuu uoman välittömässä läheisyydessä vallitsevasta kostean lehdon lajistosta kauempana uomasta tuoreen lehdon lajistoon. Puusto koostuu enimmäkseen varttuneista ja nuorista kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Lahopuuta on melko niukasti. Puuston rakenne ei ole erityisen monipuolinen, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa kasvaa herukkaa ja vadelmaa. Uoman läheisyydessä kenttäkerroksessa esiintyy mm. mesiangervoa, leskenlehteä, rentukkaa, rönsyleinikkiä, metsäkortetta, hiirenporrasta, metsäalvejuurta, korpikastikkaa ja terttualpea, kauempana uomasta taas on mm. kieloa, sudenmarjaa ja käenkaalia. Pohjakerroksessa kasvaa metsäliekosammalta ja suikerosammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		



ID	120	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,36 ha	
Luontotypit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa tiheä nuorehko kuusikko, jonka seassa on muutamia koivuja. Kenttäkerros on melko niukka, ja alueella kasvaa lähinnä metsäkortetta, korpikaislaa, raatetta ja terttualpea. Pohjakerroksessa on runsaasti kariketta sekä paikoin vesipintaa. Sammalista alueella esiintyy korpi- ja varvikkorahkasammalta. Turvekerros on melko ohut ja epäyhtenäinen. Alueen läheisyydessä ei ole ojituksia, mutta puuston ikärakenteesta päätellen alueella on tehty metsänkäsittelyitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	121	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,42 ha	
Luontotyypit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa nuorta koivua sekä muutama nuori kuusi. Puusto on harvaa, tasaikäistä ja melko tasaisesti jakautunutta, eikä se ole luonnontilaisen kaltaista. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, kurjenjalkaa, korpikaislaa, metsäkortetta ja korpikastikkaa. Pohjakerroksessa on varvikko- ja korpirahkasammalta. Turvekerros on ohut, ja paikoin on vesipintaa. Mättäillä kasvaa puolukkaa ja seinäsammalta. Alueen lähellä ei ole ojituksia, mutta metsää on käsitelty, ja alueella on melko runsaasti koivujen taimia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	122	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,35 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puustossa on harvassa kasvavaa nuorta koivua ja harmaaleppää. Kenttäkerroksessa on runsaasti korpikastikkaa sekä rentukkaa, metsäalvejuurta, terttualpea, korpikaislaa, metsäalvejuurta ja mesiangervoa. Maaperä ei ole kovin upottava, mutta vesipintoja on kuitenkin näkyvissä. Pohjakerroksen kasvillisuus on aukkoinen, paikoin kasvaa varvikko- ja korpirahkasammalta sekä kangaskynsisammalta. Alueella ei ole ojituksia, mutta puustoa on käsitelty.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	123	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,39 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puustossa kasvaa nuoria kuusia, harmaaleppiä sekä koivuja. Ikävaihtelua ei ole suuresti, mutta puusto on satunnaisesti jakautunutta. Pensaskerroksessa kasvaa hieman herukkaa. Kenttäkerroksessa on metsäalvejuurta, mesiangervoa, rönkyilevää lillukkaa, sudenmarjaa sekä rohtovirmajuurta. Pohjakerroksessa kasvaa lehvä- ja suikerosammalia, lisäksi on palmusammalta sekä lehtoruusukesammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	124	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,16 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puustossa kasvaa nuorta koivua ja haapaa satunnaisesti jakautuneena. Pensaskerroksessa on melko runsaasti kiiltopajua, joka luo alueelle ryteikköisen vaikutelman. Kenttäkerroksessa kasvaa mesiangervoa, metsäkortetta, ranta-alpea, raatetta, korpikaislaa, suo-ohdaketta ja rentukkaa. Pohjakerrosta peittävät oka- ja korpirahkasammalen lisäksi lehväsammat. Alueen läheltä kulkee tie, joka ei kuitenkaan ole vaikuttanut näkyvästi suon vesitalouteen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	125	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,23 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Puron ympärillä sijaitsevaa lehtoa, jonka puustossa on nuorta kuusta, koivua, raitaa (<i>Salix caprea</i>) ja harmaaleppää. Puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n elinympäristön kriteereitä. Pensaskerros on melko niukka ja siinä esiintyy vain taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa esiintyy vuohenputkea, metsäalvejuurta, metsäkortetta, koiranputkea, metsäimarretta sekä ahomansikkaa. Alueen länsiosassa kasvaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	126	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	110 m	
Luontotyyppit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman varjostus muodostuu nuorista puista, kuten koivusta, kuusesta ja lepästä, joiden seassa on myös muutama varttunut koivu. Puusto on melko tiheää, ja varjostusta on koko puron matkalta. Puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi uoman lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puro virtaa melko hitaasti, ja uoma mutkittelee hieman. Uomassa on isoja kiviä ja lahoppuuta vähän. Perkauksesta ei ole jälkiä, ja kokonaisuudessaan puro on luonnontilaisen kaltainen, vaikka puusto onkin aiemmin hakattu kokonaan. Reunoilla kasvaa rentukkaa, korpikaislaa ja mesiangervoa. Puron varrella kasvaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	127
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,25 ha
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, joissa on lahopuuta 5–10 m ³ /ha

Alueella kasvaa pääosin varttuneita kuusia. Puustossa on ikävaihtelua, mutta vanhimmat puuyksilöt puuttuvat. Lahopuuta on alueella reilusti sekä pysty- että maapuuna. Kenttäkerroksessa on oravanmarjaa, kultapiiskua, käenkaalia, jänönsalaattia ja ahomansikkaa. Pohjakerroksessa on lähes yksinomaan seinäsammalta.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)



ID	128
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	1,05 ha
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, joissa on lahopuuta 5–10 m ³ /ha

Alueella on varttunutta kuusikkoa, jossa on sekä eri-ikäisyyttä että tilajakauman satunnaisuutta. Vanhimmat puut kuitenkin puuttuvat. Lahopuuta on alueella hyvin, sekä pysty- että maapuuna ja eri lahoasteissa. Pensaskerroksessa kasvaa vain taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa on pääosin lehtomaisen kangasmetsän lajistoa, mutta seassa on myös lehtolajeja. Lajistossa on mustikkaa, metsäkortetta, metsäalvejuurta, metsäimarretta, sinivuokkoa, rönsyleinikkiä sekä muutama voikukka (*Taraxacum*), lillukka ja ahomansikka. Pohjakerroksessa on metsäkerrossammalta, seinäsammalta sekä sulkasammalta (*Ptilium crista-castrensis*).

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	129	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Ennallistamiskelpoiset ojitetut lehtokorvet, lettokorvet, ruohokorvet, aitokorvet ja pohjavesivaikutteiset korvet	
Alue koostuu kuivahkoista mättäistä, joiden välissä on märempiä kohtia, joissa on ruohokorpien kasvillisuutta. Puustossa kasvaa pääosin nuoria koivuja ja tervaleppiä, joiden seassa on muutamia varttuneita koivuja. Lahopuuta on alueella hieman. Pensaskerroksessa on kiiltopajua. Mättäillä kasvaa lähes yksinomaan matalakasvuista mustikkaa, puolukkaa sekä pohjakerroksessa seinäsammalta. Välipinnoilla on kurjenjalkaa, korpikastikkaa sekä luhtasaraa (<i>Carex vesicaria</i>). Pohjakerroksessa on varvikko-, räme- ja korpilahkasammalta. Alueella on myös vesipintoja. Alueen vierestä kulkee tie. Alueen puusto ei ole erirakenteista eikä kasvillisuus ole rehevää tai vaateliasta. Tämän vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	130	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoenympäristöt)	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyytit	Luhtanevat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lähes kokonaan puuton suo, jossa on kuitenkin muutamia nuoria koivuja myös suon keskellä. Suurin osa puustosta ja pensaikoista on kuitenkin alueen reunoilla. Reunoilla on mm. varttuneita ja nuoria koivuja sekä muutamia pajuja. Kenttäkerroksessa on runsaasti luhtasaraa. Pohjakerrosta peittävät korpikarhunsammal ja sararahkasammal. Alueen vesitalous ei ole heikentynyt.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	131	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,46 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella on vesipintaa ja korpimaista kasvillisuutta sekä runsaasti mättäitä, joilla kasvaa tuoreen kangasmetsän lajistoa. Pohjoisosassa on nuorta ja tiheää koivikkoa, etelämpänä puusto hieman harvenee ja vanhenee ollen kuitenkin yhä nuorta. Pensaskerroksessa on pajuja. Mätäspinoilla kasvaa mustikkaa, pallosaraa, metsämitikkaa (<i>Melampyrum sylvaticum</i>) ja metsäälvejuurta. Välipinoilla kasvaa terttualpea, ja pohjakerroksessa on oka-, varvikko- ja korpirahkasammalta. Alueen vesitalous on pysynyt luontaisena, mutta kasvilajisto on ei ole täysin luonteenomaista. Puusto- ja pensaskerroksen kasvillisuus ei ole kovin erirakenteista, eikä alueella ole rehevää tai vaateliasta lajistoa. Tämän vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	132	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,53 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa tasaisesti tasaikäistä nuorehkoa koivua, seassa on hieman myös nuoria kuusia ja koivuja. Puusto on käsiteltyä eikä siinä ole luonnonmetsille tunnusomaisia piirteitä. Pensaskerroksessa on vain hieman taikinamarjaa ja koivun taimia. Kenttäkerroksessa kasvaa nuokkuhelmikkää, metsäimarretta, metsäalvejuurta, metsäkastikkaa, metsätähteä, käenkaalia, ahomansikkaa, metsäkurjenpolvea, koiranputkea ja sananjalkaa. Pohjakerros on hyvin niukka. Vaikka alueella esiintyykin lehtolajeja, on niiden yksilömäärä melko matala.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	133	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,13 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Harvahkossa puustossa kasvaa nuorehkoja koivuja, joiden seassa on nuoria kuusia. Puusto on käsiteltyä eikä siinä ole luonnonmetsille tunnusomaisia piirteitä. Pensaskerroksessa on hieman vadelmaa. Kenttäkerroksessa kasvaa sinivuokkoa, sananjalkaa, lehtotesmaa, metsäimarretta, kieloa, korpikastikkaa ja ahomansikkaa. Pohjakerros on niukkaa runsaan karikkeen vuoksi, mutta paikoin kasvaa hieman suikerosammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	134	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,18 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Selvästi käsitellyssä puustossa kasvaa nuorta ja tasaikäistä koivua. Seassa on muutama varttunut koivu ja kuusen taimi. Puusto ei ole erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäkortetta paikoin runsaasti. Lisäksi esiintyy metsäalvejuurta, hiirenporrasta, käenkaalia, mustikkaa ja lillukkaa. Pohjakerrosta peittää alueen pohjoisosassa korpirahkasammal, kun taas eteläosassa pohjakerros on hyvin aukkoinen. Turvekerros on ohut. Alueen vesitalous ei ole heikentynyt ojitusten vaikutuksesta, mutta puustoa on käsitelty.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	135	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,14 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Selvästi käsitellyssä puustossa kasvaa nuorta ja tasaikäistä koivua. Seassa on muutama varttunut mänty sekä kuusen taimia. Puusto ei ole kovin erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti korpikastikkaa. Lisäksi esiintyy raatetta, terttualpea ja kurjenjalkaa. Pohjakerroksessa kasvaa korpirahkasammalta, ja lisäksi alueella on vesipintaa. Alueen vieressä kulkee tie, mutta suon vesitalous on säilynyt luonnontilaisen kaltaisena.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	136	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,26 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Harvahkossa puustossa kasvaa tasaikäisiä koivuja. Alueella on selvästi tehty harvennuksia, eikä puustossa ole luonnonmetsän piirteitä. Pensaskerroksessa on lähinnä koivun taimia ja hieman vadelmaa. Kenttäkerroksessa kasvaa ahomansikkaa, sinivuokkoa, metsäalvejuurta, metsäkurjenpolvea ja mustikkaa. Pohjakerros on hyvin niukka, paikoin on vain hieman metsäkerrossammalta. Alueen lajisto on melko luonteenomaista, mutta puusto on tasaikäistä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	137	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,07 ha	
Luontotyypit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lehtomaisen kangasmetsän muuta ympäristöä märempään kohtaan muodostunutta lehtoa. Puusto on käsiteltyä ja tasaikäistä ja koostuu nuorista koivuista ja kuusista. Kenttäkerroksessa on runsaasti metsäalvejuurta ja hiirenporrasta, lisäksi esiintyy mustikkaa, metsäkortetta ja rönsyleinikkiä. Pohjakerroksessa on runsaasti seinäsammalta. Alueen kasvillisuus on luonteenomaista, mutta puuston rakenne on yksipuolinen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	138	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	188 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Vanhan pellon läpi virtaavaa puroa ympäröivät pajut ja nuoret koivut varjostavat uomaa kohtalaisesti. Uomassa ei ole juurikaan mutkittelua. Ympäriällä kasvaa mm. vehkaa, korpikastikkaa ja mesiangervoa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	139
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)
Pituus	88 m
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Uoma mutkittelee kuusi- ja koivuvaltaisen kostean korpimetsikön läpi. Puusto on iältään varttunutta-uudistuskypsää, myös nuorempaa puustoa esiintyy yleisesti. Lahopuuta on alueella melko niukasti. Puusto varjostaa uomaa koko matkalta.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen

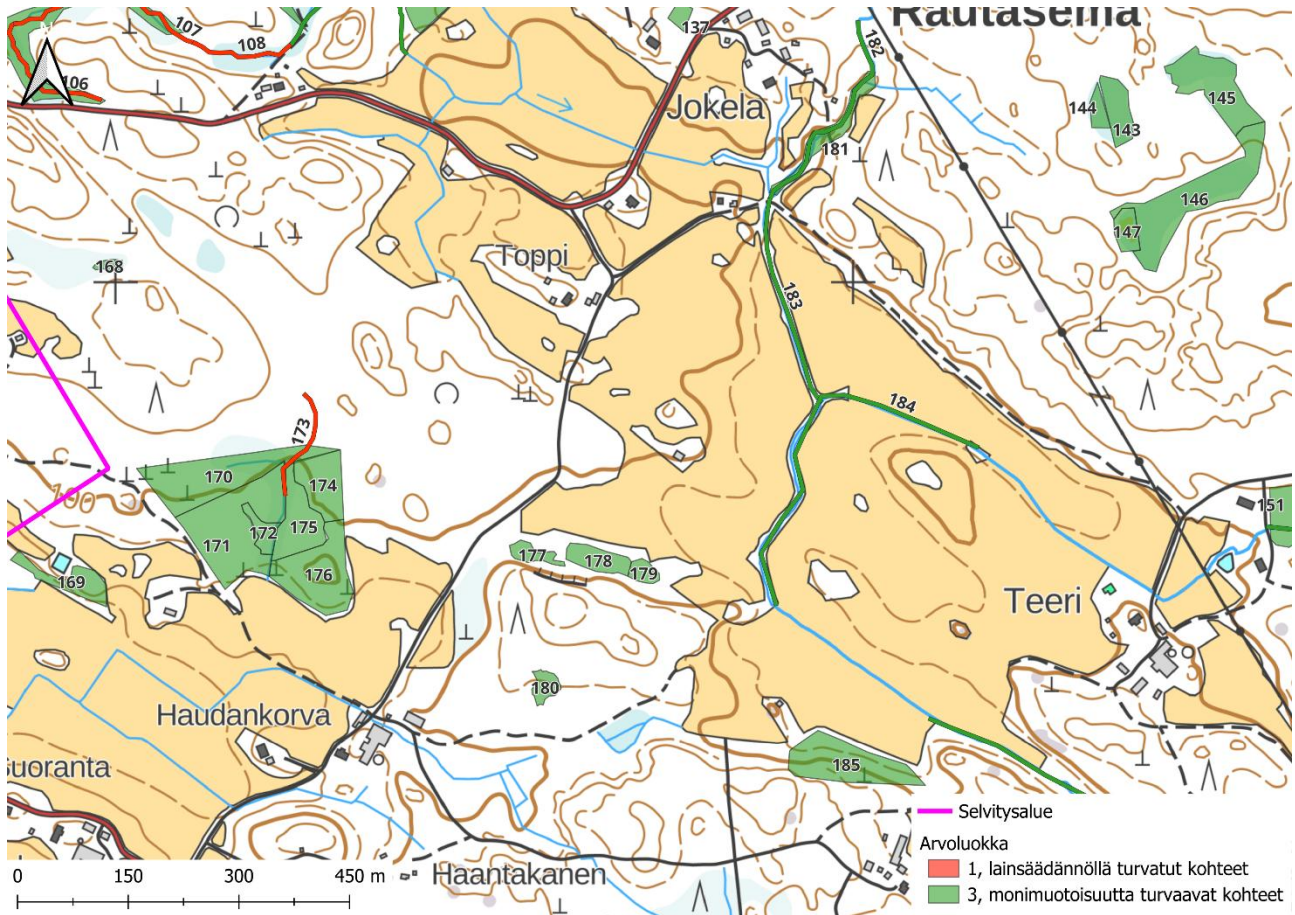


ID	140
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,09 ha
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

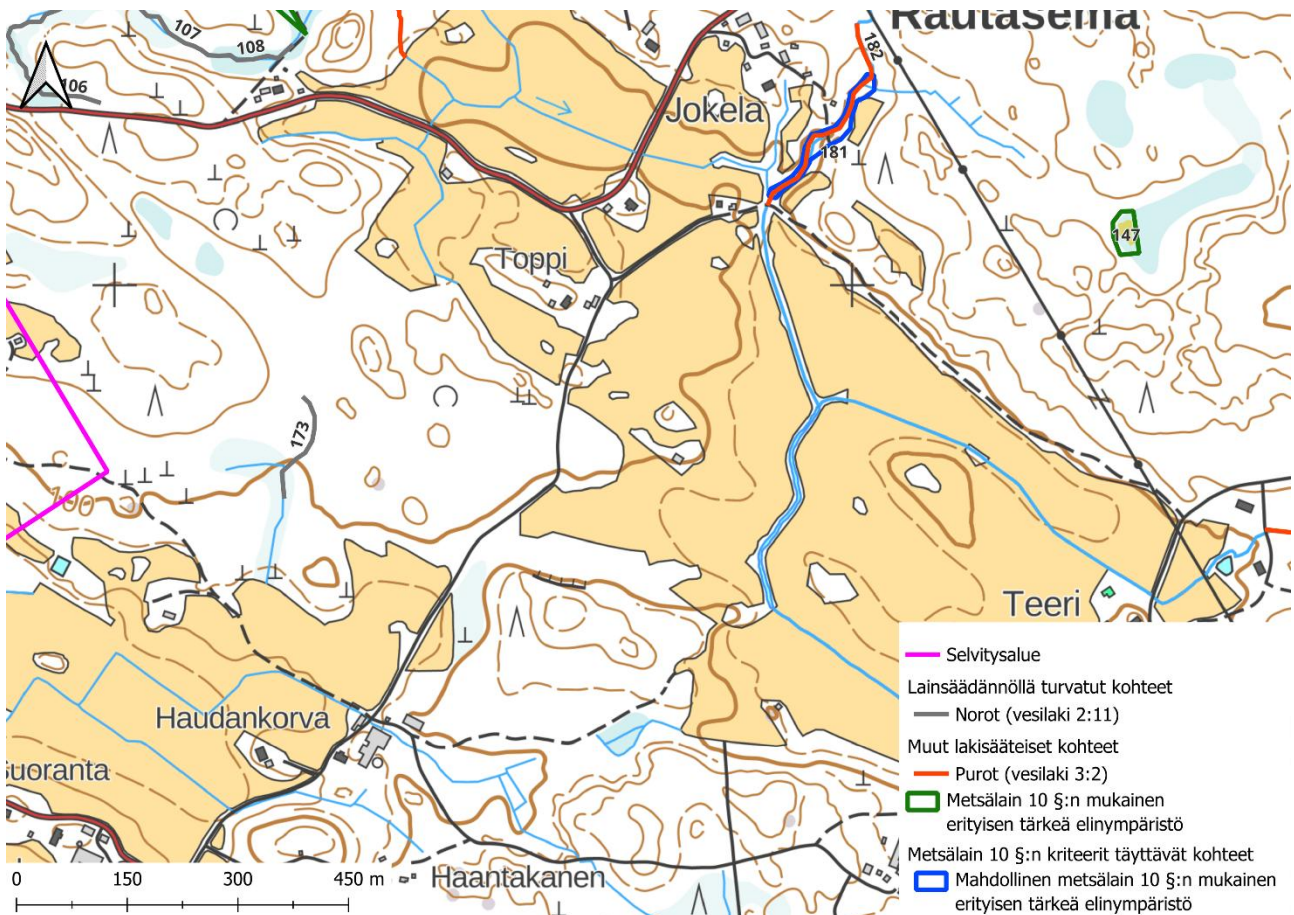
Uoman vieressä vallitsevaa ruohokorpikasvillisuutta varjostaa kuusista ja koivusta koostuva puusto. Puustossa on jonkin verran ikävaihtelua. Puusto on kuitenkin käsiteltyä, eikä alue puuston rakenteen vuoksi täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Lahopuuta on alueella vain niukasti. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. korpikaisla, kurjenjalka, metsäkorte, suo-orvokki ja metsäälvejuuri. Pohjakerroksessa on runsaasti korpirahkasammalta. Alueen pohjoispuolella on vanha pelto.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



Ruutu 5: kohteet 143–147 ja 168–185

Kuva 11. Osa selvitysalueen keskiosista rajatuista kaavoituksessa huomioitavista arvokkaista luontotyyppikohteista (ks. taulukko 5). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 12. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 12. Osa selvitysalueen keskiosista rajatuista lainsäädännöllä turvatuista kohteista, muista lakisääteisistä kohteista sekä sellaisista ei-lakisääteisistä kohteista, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisääteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisääteisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 5. Ruudun 5 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 11 ja 12. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeät kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppi	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
143	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
144	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
145	Kangaskorvet (CR)	Uhanalainen luontotyyppi METSO-kohde (luokka I) Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
146	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
147	Pajuluhdet (LC)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	3
168	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
169	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
170	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
171	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
172	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
173	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
174	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
175	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
176	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
177	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
178	Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
179	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
180	Kangaskorvet (CR)	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
181	Kosteet runsasravinteiset lehdot (VU), Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
182	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
183	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
184	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
185	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 5)

ID	143	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,27 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueen puustossa kasvaa eri-ikäisiä kuusia, joiden seassa on koivuja sekä yksittäinen vanha mänty. Suurin osa puustosta on kapearunkoista, eikä puuston rakenne ole monipuolinen. Tämän vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Alue muodostuu mättäistä, joissa on kangasmaata, sekä kosteammista painaumista. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti metsäkortetta etenkin alueen pohjoisosissa, etelää kohti myös raate yleistyy. Metsäkortteen ja raatteen vallitsevuus vuorottelee painaumien välillä. Mättäillä kasvaa pääosin mustikkaa ja puolukkaa. Kenttäkerroksessa kasvaa lisäksi järvikortetta, kurjenjalkaa ja pallosaraa. Pohjakerroksessa mättäillä kasvaa seinäsammalta, painanteissa taas korpi- ja vaalearahkasammalta. Alueen lähellä ei ole ojituksia, mutta metsää on käsitelty. Alue on kuitenkin säilynyt hyvin kosteana eikä sen vesitalous ole heikentynyt.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (Luonnontilainen)
		

ID	144	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puustoa on hakattu, ja alueella kasvaakin vain nuoria koivuja sekä kuusen taimia. Myös ympäröivää puustoa on käsitelty runsaasti. Alue ei ole kovin luonnontilaisen kaltainen eikä sen puusto ole erirakenteista. Tämän vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Hakkuista huolimatta kenttäkerroksen kasvillisuudessa ei kuitenkaan ole suurempia häiriön jälkiä. Alueella kasvaa mm. metsäkortetta, korpikastikkaa, järvikortetta, kurjenjalkaa sekä mustikkaa ja puolukkaa. Pohjakerroksessa on varvikko- ja rämerahkasammalta sekä korpikarhunsammalta. Turvekerros on paksu. Alueen lähellä ei ole oja, mutta puuston käsittely heikentää alueen luonnontilaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	145	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,67 ha	
Luontotyytit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueella on vaihtumista ruohokorven ja kangasmaan välillä. Puustossa kasvaa nuorta koivua ja kuusta. Lisäksi alueella on em. puulajien taimia. Puustoa on sen ikärakenteen perusteella käsitelty. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa, metsäalvejuurta, metsätähteä, käenkaalia ja metsäkortetta. Pohjakerros on rahkasammalpeitteen suhteen aukkoisin, eikä turvekerros ole yli 25 cm. Pääosin pohjakerroksessa hallitsee korpilahkasammal. Alueen läheisyydessä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (vähän heikentynyt)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	146	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,09 ha	
Luontotyypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puustossa on pääosin nuoria koivuja ja harmaaleppiä, paikoin myös kuusia esiintyy runsaasti. Alueella on yksittäisiä lahopuita. Puusto ei kuitenkaan ole kovinkaan erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa on tuomea sekä pajuja, ja alue on melko ryteikköinen. Kenttäkerroksessa kasvaa terttualpea, viitakastikkaa, metsäkortetta, raatetta, kurjenjalkaa ja paikoin pullosaraa. Alueella on runsaasti vesipintaa ja sen pohja on upottavaa. Pohjakerroksessa kasvaa korpi- ja okarahkasammalta sekä länsiosassa hieman sararahkasammalta. Turvekerros on paksu.		
Arvaluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	147	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,16 ha	
Luontotyypit	Pajuluhdat, joka on säilyvä (LC) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Erityisesti alueen reunoilla on runsaasti pajuja, kuten virpapajua (<i>Salix aurita</i>), sekä muutamia koivuja ja kuusia. Myös alueen keskellä on muutama yksittäinen nuori koivu. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti terttualpea ja viitakastikkaa. Lisäksi on metsäkortetta ja kurjenjalkaa. Pohjakerrosta vallitsee sararahkasammal, ja turvekerros on paksu. Alueen lähetyvillä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	168	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,05 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa pääosin nuorta koivua ja kuusta, seassa on myös muutama varttunut koivu. Alueella ei ole tehty hakkuita, mutta ympäristöä on käsitelty runsaasti. Puusto ei kuitenkaan ole kovin erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa on pajuja. Kenttäkerros on runsas ja lajistoltaan tyypillinen: alueella kasvaa mm. kurjenjalkaa, terttualpea, metsäkortetta ja metsäalvejuurta. Alueella on joitakin mustikkavaltaisia mättäitä. Pohjakerrosta peittää pääasiassa varvikkorahkasammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	169	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,30 ha	
Luontotyypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa pääosin varttuneita kuusia, joiden seassa on muutama koivu, nuorta pihlajaa sekä haapaa. Lahopuuta on vain yhden maapuun verran. Pensaskerros on melko niukka ja siinä kasvaa taikinamarjaa, hieman tuomea sekä puiden taimia. Kenttäkerros kasvaa mustikkaa, kieloa ja lillukkaa. Pohjakerroksessa on metsäliekosammalta sekä kangaskarhunsammalta (<i>Polytrichum juniperinum</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	170	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,02 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa koivua ja kuusta. Puusto on melko nuorta, mutta seassa on muutamia varttuneitakin koivuja. Alueella on joitakin vanhoja kantoja. Pensaskerroksessa on hieman taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa on ahomansikkaa ja metsäalvejuurta, avoimemmissa kohdissa on lisäksi koiran- ja vuohenputkea sekä rönsyleinikkiä. Pohjakerros on hyvin niukka, vain hieman metsäkerrossammalta esiintyy siellä täällä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	171	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,25 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Puusto on nuorta ja lehtipuuvaltaista. Pääasiassa puustossa kasvaa koivu ja pihlajia. Ikävaihtelua on hieman, mutta varttuneet ja vanhat puut puuttuvat. Pensaskerroksessa on hieman taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa on jänönsalaattia, metsäkortetta, metsäalvejuurta, rönsyleinikkiä ja kieloa. Pohjakerros on aukkoinen ja siinä on mm. lehväsammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	172
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,14 ha
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet

Puusto on tasaikäinen mutta melko monilajinen: alueella kasvaa nuoria harmaaleppiä, kuusia, koivuja ja pihlajia. Puuston yksipuolisen rakenteen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa on pääosin rentukkaa, tervtualpea, metsäalvejuurta, korpikaislaa ja kurjenjalkaa. Pohjakerroksessa on runsaasti vesipintaa, ja paikoin esiintyy lehväsammalia sekä oka- ja korpilahkasammalta.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	173	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	156 m	
Luontotyypit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Noro, joka virtaa hiljalleen. Pohjoisemmassa noro levenee ja sen virtaus kasvaa. Uoman varjostus on pääosin heikohkoa, vaikka paikoin onkin tiheämpää puustoa. Puustossa on nuoria koivuja, harmaaleppiä ja kuusia melko harvakseltaan. Paikoin on myös varttuneita kuusia, mutta nekin kasvavat melko harvassa. Ympäröivä puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, eikä uoman ympäristö täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Noro mutkittelee hieman, ja uomassa on hieman lahoppua. Kiviä on vain uoman pohjoisosassa ja sielläkin harvakseltaan. Norossa on myös suvantokohta. Paikoin on selviä penkereitä, mutta enimmäkseen selkeitä penkereitä ei ole tai luontainen kasvillisuus on palannut pengerten päälle. Reunoilla kasvaa mesiangervoa, korpikaislaa, suo-ohdaketta, rentukkaa, terttualpea ja hiirenporrasta. Pohjoisosassa veden virtaus vähenee ja vehka alkaa vähitellen vallata uomaa. Kaikesta huolimatta noro on luonnontilaisen kaltainen, sillä puuston hakkuun ja erillisen pengerretyn alueen lisäksi norossa ei ole nähtävissä ihmistoiminnan jälkiä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	174	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,46 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Alue on puustoltaan melko nuorta ja lehtipuuvaltaista. Alueella kasvaa pääosin koivua ja pihlajaa, myös muutamia kuusia on seassa. Alueelle on muodostunut hyvin kapeaa lahopuuta. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäkastikkaa, lillukkaa, vuohen- ja koiranputkea, sinivuokkoa, ahomansikkaa sekä metsäalvejuurta. Pohjakerros on hyvin niukka.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	175
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,49
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet

Puustossa kasvaa melko harvassa nuoria koivuja ja harmaaleppiä. Alueen puusto ei ole luonnontilaista tai erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerros on melko rehevä ja monilajinen: alueella kasvaa mm. lehtotesmaa, mesiangervoa, huopahdaketta, vuohenputkea, metsäalvejuurta, metsäkortetta, kieloa, korpikastikkaa ja käenkaalia. Pohjakerros on aukkoisen, ja paikoin esiintyy mm. palmusammalta, suikerosammalta sekä lehvasammalta. Alueen läheisyydessä ei ole ojituksia.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)



ID	176	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,82 ha	
Luontotyypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alue on pellon tuntumaan muodostunutta lehtoa. Puusto on harvaa, ja paikoin on jopa aukkoja. Alueella kasvaa nuoria koivuja ja pihlajaa. Pensaskerroksessa on melko runsaasti taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa kieloa, metsäkastikkaa, koiranputkea ja metsäalvejuurta. Pohjakerros on aukkoinen ja siinä on lähinnä hieman suikerosammalia. Alueella kasvaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	177	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puusto on iältään nuorta ja koostuu kuusesta, koivusta, harmaalepästä ja pihlajasta. Lahopuuta ei juurikaan ole. Puuston yksipuolisen rakenteen ja melko vähälajisen kenttä- ja pohjakerroksen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, kurjenjalkaa, metsäkortetta ja järvikortetta. Pohjakerroksessa on mätäs- ja vesipintojen vaihtelua, ja paikoin esiintyy lähinnä rahkasammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	178	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,24 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Rehevää lehtoa pellon ja kangasmetsän välissä. Alueen puusto koostuu nuorista koivuista, kuusista, harmaalepistä, pihlajista, pajuista ja haavoista. Lahopuuta on niukasti. Kenttäkerroksessa esiintyy hiirenporrasta, metsäalvejuurta, käenkaalia, kieloa ja metsäkortetta. Pohjakerros on niukka. Puuston melko yksipuolisen rakenteen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvaluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	179	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Nuoripuustoista lehtokorpea pellon ja kangasmetsän välissä. Puusto koostuu koivuista, kuusista, harmaalepistä ja pihlajista, lahoppuuta on alueella vain niukasti. Puuston yksipuolisen ikärakenteen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa esiintyy rentukkaa, hiirenporrasta, metsäkortetta, rönsyleinikkiä, korpikaislaa ja suo-orvokkia. Pohjakerroksessa on rahka- ja lehväsamalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	180	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyytit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa varttunutta, harvennettua kuusikkoa. Lahopuuta on hieman. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa, metsäalvejuurta ja pallosaraa, pohjakerroksessa on korpilahkasammalen, metsäkerrossammalen ja karikkeen muodostamaa mosaiikkia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	181
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)
Pinta-ala	0,32 ha
Luontotyypit	Kosteat runsasravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä

Puron ympärillä vallitsevaa kosteaa lehtoa, jonka lajistossa on pienipiirteistä vaihtelua. Paikoin vallitseva lajisto on runsasravinteisen lehdon kasvillisuutta, ja paikoin keskiravinteisen lehdon lajisto hallitsee maisemaa. Puustossa on useampia monimuotoisuudelle merkittäviä piirteitä, kuten ikä- ja tilajakauman vaihtelu sekä lahopuun esiintyminen alueella. Puron ympärillä on sekä järeämpää ja uudistuskypsää, vartunutta että nuorta puustoa, joka koostuu kuusista, koivuista, harmaalepistä ja pihlajista. Pensaskerroksessa kasvaa puun taimien lisäksi vadelmaa, taikinamarjaa ja tuomea. Kenttäkerroksen valtalajina vaihtelevat mesiangervo ravinteisemmilla ja hiirenporras keskiravinteisemmilla paikoilla. Muuta lajistoa ovat mm. rönsyleinikki, metsäkorte, rentukka, sudenmarja, karhunputki, korpikaisla, korpikastikka, käenkaali ja suo-orvokki. Pohjakerroksessa on vaihtelevasti suikerosammalia, lehvasammalia sekä niukemmin rahkasammalia. Monipuolisen puuston sekä puiden ja pensaiden uoman ylle ja reunustoille muodostaman pienilmaston puolesta alue mahdollisesti täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)





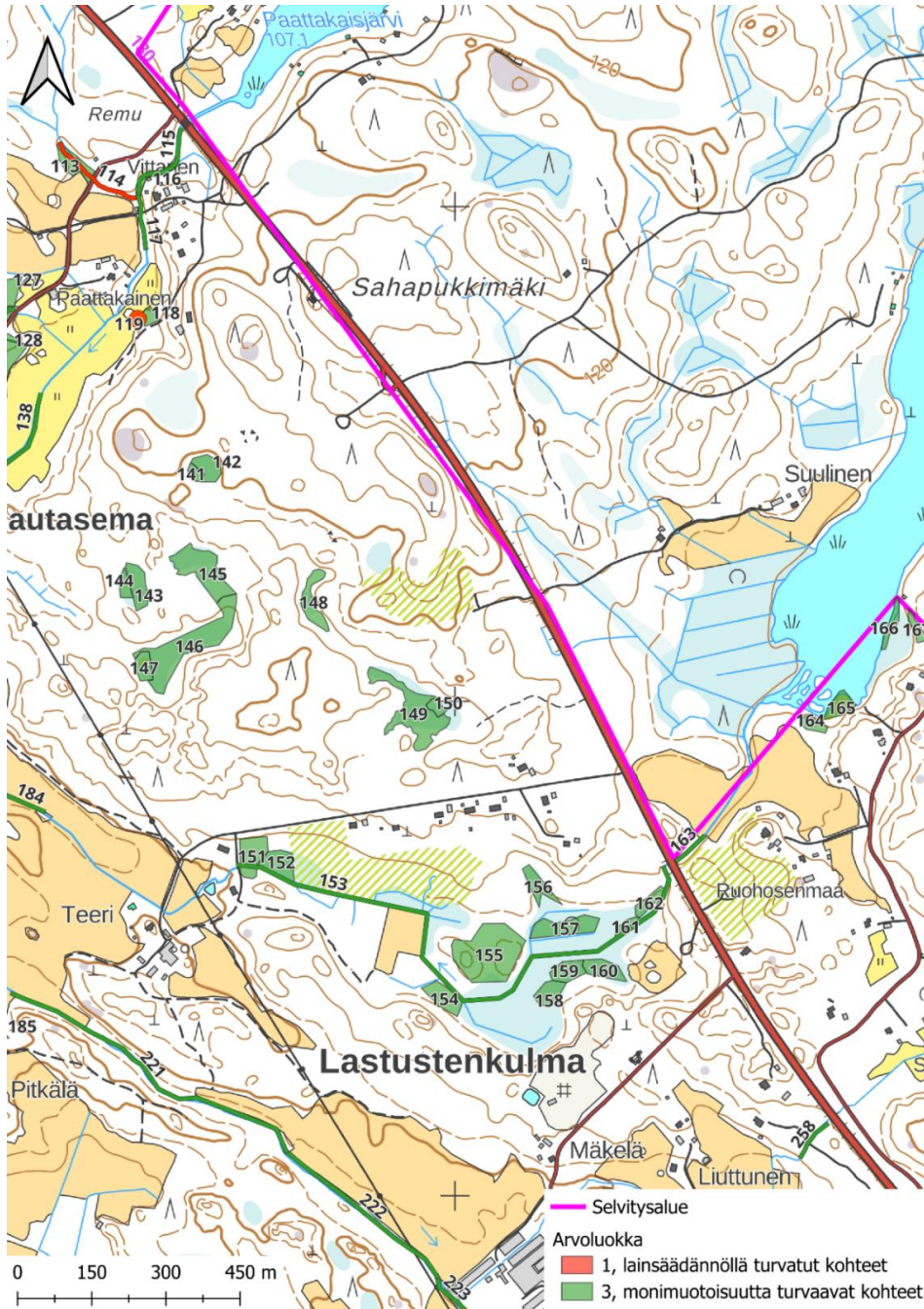
ID	182	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	312 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Aivan puron pohjoisosassa on nähtävissä pengerryksen jälkiä, joita lukuun ottamatta uoma ja sen ympäristö ovat kuitenkin vähintäänkin luonnontilaisen kaltaisia. Uomassa on runsaasti sekä mutkittelua että kiviä, ja lahoppuuta on kaatunut uoman ylle useammassa kohtaa. Puroa ympäröivässä puustossa on useampia ekologista tilaa parantavia piirteitä, kuten laji- ja tilajakauman vaihtelua. Siellä täällä kasvaa järeämpiäkin puita. Uomaa ympäröivä kasvillisuus koostuu rehevästä lehtolajistosta, joka luo puron ympärille kosteaa pienilmastoa. Ympäröivän puuston monimuotoisuuden ja uoman yllä vallitsevan kostean pienilmaston puolesta puron ympäristö mahdollisesti täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen



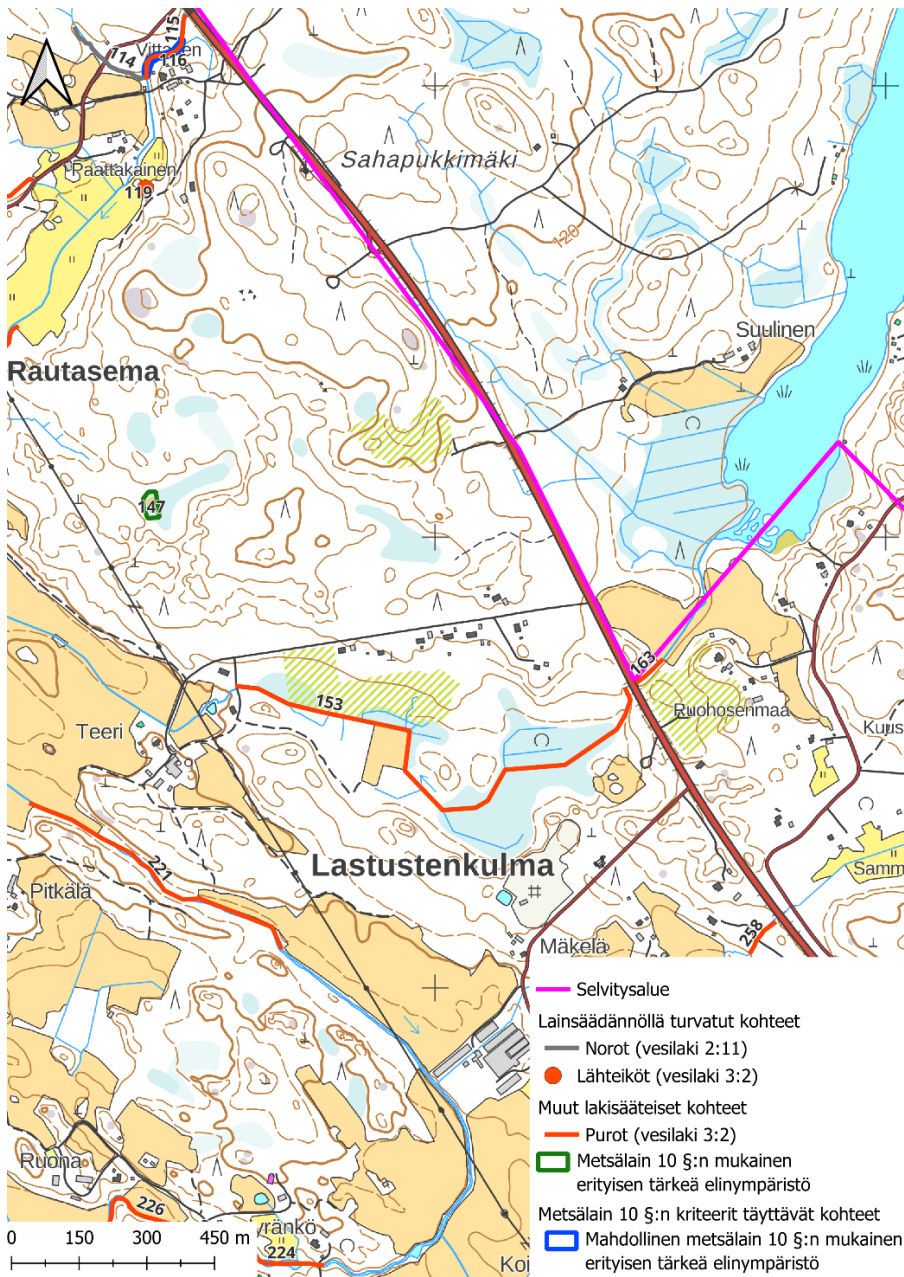
ID	183	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	286 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Peltoalueiden keskellä virtaava puro, jonka ympärillä kasvaa koivua, harmaa- ja tervaleppää, pihlajaa sekä pajukkoa. Puusto- ja pensaskerroksen lajisto varjostaa uomaa lähes koko matkalta. Uomassa on hieman mutkittelua sekä kiviä erityisesti pohjoisosassa, etelään puron luonnontila heikkenee jonkin verran. Muuta puron ympärillä esiintyvää lajistoa ovat mm. hiirenporras, herukka, koiranputki, vuohenputki, pelto-ohdake (<i>Cirsium arvense</i>), röyhyvihvilä (<i>Juncus effusus</i>), vehka, voikukat, peltokorte (<i>Equisetum arvense</i>), niittyjuola (<i>Elytrigia repens</i>), ojakellukka, terttualpi ja ranta-alpi. Vedessä kasvaa ulpukkaa (<i>Nuphar lutea</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	184	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	534 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Peltojen keskellä virtaava puro, jonka ympärillä kasvaa koivua, kuusta, harmaa- ja tervaleppää sekä pajukkoa. Suurin osa puustosta on nuorta, mutta muutamia kookkaampiakin puita esiintyy. Puusto- ja pensaskerroksen kasvillisuus varjostavat uomaa suurimman osan matkasta. Uomassa on hieman loivaa mutkittelua, kiviä tai lahoppuuta ei kuitenkaan ole vedessä juurikaan. Muuta puron läheisyydessä esiintyvää kasvillisuutta ovat mm. maitohorsma, nokkonen, lehtopalsami, vehka ja ojakellukka.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	185	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,78 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puusto on harvennettua ja enimmäkseen tasaikäistä kuusikkoa, myös lahoppuuta on alueella melko niukasti. Pensaskerroksessa kasvaa taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa on sinivuokkoa, käenkaalia, kieloa, metsäalvejuurta, mustikkaa, ahomansikkaa ja rönsyleinikkiä. Pohjakerroksessa esiintyy metsäliekosammalta ja metsäkerrossammalta. Alueella on polku.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	C (heikentynyt)
		

Ruutu 6: kohteet 114–119, 141, 142, 148–167, 221, 222 ja 258

Kuva 13. Kaikki selvitysalueen itäisestä keskiosasta rajatut kaavoituksessa huomioitavat arvokkaat luontotyyppikohteet (ks. taulukko 6). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 14. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 14. Selvitysalueen itäisestä keskiosasta rajatut lainsäädännöllä turvatut kohteet, muut lakisääteiset kohteet sekä sellaiset ei-lakisääteiset kohteet, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisääteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisääteisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 6. Ruudun 6 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 13 ja 14. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeät kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattu kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
114	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
115	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
116	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU), Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
117	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
118	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
119	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	1
141	Korpirämeet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
142	Kangasrämeet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (luonnonmetsät 9010) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
148	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
149	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
150	Kangaskorvet (CR)	METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
151	Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
152	Lehtokorvet (EN) Lehtomaiset kankaat (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
153	Havumetsävyöhykkeen	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja	3

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
	purot ja pikkujot (EN)	purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	
154	Kosteet keskivanteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
155	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
156	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
157	Kangaskorvet (CR)	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
158	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
159	Tuoreet runsasvanteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
160	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
161	Kosteet keskivanteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
162	Tuoreet runsasvanteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
163	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
164	Pajuluhat (LC), Koivuluhat (DD)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140 & metsäluhat 9080) METSO-kohde (luokka II)	3
165	Avoluhat (DD)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	3
166	Avoluhat (DD)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140)	3
167	Kosteet keskivanteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
221	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
222	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
258	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 6)

ID	114	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	205 m	
Luontotyypit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa varttuneita ja nuoria kuusia, koivuja ja harmaaleppiä. Puusto ja muu kasvillisuus varjostavat uomaa lähes koko matkalta. Puuston rakenne ei kuitenkaan ole kovin monipuolinen, minkä vuoksi uoman ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Vesi kulkee tien ali rumpurakenteen kautta. Uomassa on mutkittelua ja kiviä jonkin verran. Myös lahopuuta on hieman uomassa ja sen yllä. Uomassa oli kartoitushetkellä myös vedettäviä osuuksia.		
Arvaluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	115	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	188 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puroa varjostaa iältään ja tilajakaumaltaan vaihteleva puusto. Uomassa on sekä kiviä että lahoppuuta hyvä määrä. Puro myös mutkittelee, eikä sen vierustoilla ole nähtävissä selkeitä pengerryksen jälkiä. Kasvillisuus on alueella luonteenomaista.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	116	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,15 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Puroa ympäröivää kosteaa lehtoa, joka vaihtuu kauempana uomasta tuoreeksi lehdoksi. Puustossa on ikä- ja tilajakauman vaihtelua, ja alueella kasvaa niin uudistuskypsää, varttunutta kuin nuortakin puustoa. Puusto koostuu mm. kuusista, koivuista, harmaalepistä ja pihlajista. Osa puista on selvästi järeämpiä. Lahopuuta on alueella hieman. Puuston monipuolisen rakenteen ja uomaa varjostavan pensaskerroksen ansiosta alue mahdollisesti täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit. Pensaskerroksessa kasvaa vadelmaa, taikinamarjaa ja tuomea, kenttäkerroksessa taas hiirenporrasta, rönsyleinikkiä, metsäalvejuurta, metsäkortetta, kieloa, käenkaalia ja sudenmarjaa. Laikuiittaisessa pohjakerroksessa esiintyy mm. lehväsammalia, metsäkerrossammalta ja suikerosammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)





ID	117	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	257 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoma kulkee suurimmaksi osaksi peltojen ja piha-alueiden lähistöllä. Uomassa ei juurikaan ole mutkittelua. Suojaavaa puustoa esiintyy vain osan matkasta. Ympäröivään kasvillisuuteen kuuluvat mm. nokkonen, koiranputki, pelto-ohdake ja mesiangervo.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)

ID	118	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tuoretta lehtoa, jonka puustossa on ikävaihtelua. Alueella esiintyy niin järeää ja uudistuskypsää, varttunutta kuin nuortakin puustoa. Puusto koostuu enimmäkseen kuusista ja koivuista. Lahopuuta on alueella kuitenkin melko vähän. Muuta lajistoa ovat taikinamarja, sinivuokko, kielo, käenkaali, lillukka ja metsäkurjenpolvi. Pohjakerros on aukkoinen, siellä täällä kasvaa metsäliekosammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	119	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160)	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	10 m ²	
Luontotypit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Muutaman neliömetrin kokoinen alueella on avointa vesipintaa, jonka ympärillä kasvaa nuorta ja varttunutta kuusta, koivua, harmaaleppää ja pajukkoa. Lahopuuta on melko niukasti. Puusto- ja pensaskerroksen kasvillisuus varjostavat lähdeä joka puolelta, vaikkakin länsipuolella varjostus on hieman vähäisempää. Puuston rakenne ei kuitenkaan ole kovinkaan luonnontilainen, minkä vuoksi lähteikön ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Muuta kasvillisuutta ovat mm. korpikaisla, herukka, metsäkorte, metsäalvejuuri ja kalvaskuirisammal (<i>Straminergon stramineum</i>). Avolähteestä n. 10 metrin päässä on kaivo.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	141	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,08 ha	
Luontotypit	Korpirämeet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa pääosin varttunutta tasaikäistä mäntyä. Seassa on muutama kuusi ja koivu. Puustoa on harvennettu. Kenttäkerroksen lajisto ei ole täysin tyypillistä suovarpujen puuttuessa. Mättäillä kasvaa mustikkaa, välipinnoilla taas on pallosaraa, jokapaikansaraa (<i>Carex nigra</i>) sekä raatetta paikoin runsaastikin. Pohjakerros on märkää ja upottavaa, ja turvekerros on syvä. Pohjakerroksessa kasvaa mm. varvikko-, räme- ja rimpirahkasammalta (<i>Sphagnum annulatum</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	142	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (luonnonmetsät 9010)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,22 ha	
Luontotyytit	Kangasrämeet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset muut rämeet	
Alueen puusto on vanhaa ja kilpikaarnaista männikköä. Puuston iässä on kuitenkin vaihtelua, sillä myös nuorempia mäntyjä ja koivuja on joukossa. Puusto on satunnaisesti jakautunutta mutta melko harvaa. Lahopuuta ei alueella oikeastaan ole. Kenttäkerroksessa kasvaa suopursua, mustikkaa ja pallosaraa. Pohjakerroksessa kasvaa rahkasammalia, kuten varvikko- ja punarahkasammalta, sekä seinäsammalta. Turvekerros on kuitenkin melko syvä, mikä ei ole täysin tyypillistä kangasrämeille. Alueen lähistöllä ei ole ojia, mutta ympäristön puustoa on hakattu.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	148	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,29 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Kapeahko korpialue, jonka puusto on koivuvaltaista. Lisäksi esiintyy kuusta, harmaaleppää, pihlajaa ja pajuja. Puustossa on sekä nuorta että varttunutta sukupolvea, lahoppuuta on alueella niukasti. Alueen keskusta on puutonta ja hyvin märkää aluetta, jossa kasvaa lähes yksinomaan viitakastikkaa sekä suursaroja. Puuttoman alueen ympärillä on virpajua ja kurjenjalkaa. Puustoisemmissa reunaosissa esiintyy lisäksi mm. korpikastikkaa ja metsäalvejuurta sekä puolukkaa ja mustikkaa puiden juurilla. Pohjakerrosta peittää jatkuva rahkasammalpeite lukuun ottamatta määrintä keskiosaa. Lähistöllä ei ole ojituksia, mutta alueen eteläpuolella on tehty vastikään avohakkuuta, jolla on jo jonkin verran näkyvää kuivattavaa vaikutusta alueen eteläosissa. Varsinaisen suoalueen puuttomuuden vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		



ID	149	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,88 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Ruohokorpialue, jonka puustossa on varttunutta ja nuorta kuusta, koivua ja harmaaleppää. Muutamia hieman järeämpiä ja vanhempiakin puita on. Lahopuuta on alueella melko vähän. Puuston rakenne ei kokonaisuudessaan ole kovin monipuolinen, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Muuta lajistoa ovat mm. tuomi, hiirenporras, kurjenjalka, metsäkorte, raate, korpikastikka, terttualpi, metsäalvejuuri ja mustikka. Pohjakerroksen valtalaji on korpirahkasammal. Alueen lähistöllä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	150	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,08 ha	
Luontotyytit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Korven puusto koostuu varttuneista kuusista, joiden seassa kasvaa hieman koivua ja pihlajaa. Lahopuuta on niukasti. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäkortetta, pallosaraa, metsäalvejuurta, puolukkaa ja mustikkaa. Pohjakerroksessa on korpilahkasammalta, metsäkerrossammalta ja seinäsammalta. Alueen lähistöllä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	151	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,36 ha	
Luontotypit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa joitakin varttuneita-uudistuskypsiä kuusia, mutta pääosin alueen puusto on nuorta ja harvaa. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti mm. hiirenporrasta ja metsäalvejuurta, lisäksi on hieman jänönsalaattia, metsäkortetta ja mustikkaa. Pohjakerroksessa on metsäkerrossammalta ja lehväsammalia. Alueen läpi virtaa puro (ID 153).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	152	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,31 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin hanalainen (EN) luontotyyppi Lehtomaiset kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueen lajisto vaihtelee korpimaisen ja lehtomaiselle kangasmetsälle tyypillisen välillä. Erityisesti korpipainanteissa puusto on melko harvaa, kun taas kuivemmilla paikoilla kasvaa varttuneita kuusia ja koivuja sekä nuorempia kuusia. Alueella on lisäksi harmaalepän taimia. Korpiosuuksien puusto ei ole erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa ojakellukkaa, metsäalvejuurta, hiirenporrasta, rönsyleinikkiä sekä käenkaalia. Pohjakerroksessa esiintyy lehvä- ja suikerosammalia, palmusammalta sekä varvikkorahkasammalta. Alueen vieressä virtaa puro (ID 153), eikä ojituksia ole. Itäosastaan alue kuitenkin rajautuu taimikkoon.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Suo: B (hyvä), Metsä: C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	153	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	1,2 km	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Luonnontilaisen kaltainen puro pysyy lähes koko matkan melko samanlaisena. Uoma on melko leveä ja syvä, ja leveys vaihtelee noin 3–6 metrin välillä. Virtaus on melko heikkoa, ja puron mutkittelu on suurpiirteistä. Kiviä ei ole näkyvissä kuin ainoastaan paikoin puron reunoilla, ja lahoppuutakin on vain hyvin niukasti. Aivan puron itäosassa, juuri ennen tietä, on n. 60 metriä pitkä osuus, jossa virtaus on huomattavasti voimakkaampaa ja kiviä on melko runsaasti näkyvissä, myös lahoppuuta on hieman. Pengerryksen jälkiä ei ole koko uoman matkalla, ja rannoilla kasvaa luontaista kasvillisuutta. Puro virtaa useiden eri luontotyyppien, kuten lehtojen, ruohokorpien, peltojen ja kangasmetsien, läpi. Myös puustossa on vaihtelua. Ympärillä on paikoin varttuneita kuusia ja muutamia mäntyjä. Taimikoiden vieressä varjostus on aukkoista. Paikoin taas saraikko vallitsee uoman vieressä. Pääosin puusto kuitenkin varjostaa uomaa, vaikka onkin lähes kaikkialla jollakin tasolla käsiteltyä. Käsitelyn vuoksi puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	154	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,29 ha	
Luontotypit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on enimmäkseen nuorta ja harvaa, muutamia varttuneita puita kasvaa kuitenkin siellä täällä. Puusto koostuu pääasiassa kuusista ja koivuista. Kenttäkerroksen valtalaji on metsäalvejuuri, jonka lisäksi esiintyy metsäimarretta ja metsäkortetta. Pohjakerros on aukkoinen, paikoin kasvaa mm. suikerosammalta. Alueen vieressä virtaa puro (ID 153).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	155	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,26 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa melko tasaikäistä varttunutta kuusikkoa. Lahopuuta on vain niukasti. Pensaskerroksessa esiintyy taikinamarjaa, vadelmaa sekä paikoin haavan ja koivun taimia. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti kieloa, jonka lisäksi esiintyy rönsyleinikkiä, metsäkortetta, ahomansikkaa ja sinivuokkoa. Pohjakerrosta peittää metsäkerrossammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	156	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,21 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen /EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueella kasvaa tiheään nuoria kuusia, joiden seassa on myös muutamia koivun taimia. Puusto ei kuitenkaan ole erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Alueella on muutama kaatunut lahopuu. Kenttäkerroksessa kasvaa rönsyleinikkiä, mesiangervoa, ojakellukkaa, käenkaalia, leskenlehteä, metsäalvejuurta ja suo-ohdaketta. Pohjakerros on aukkoinen ja siinä esiintyy mm. palmusammalta ja suikerosammalta, rahkasammalia on vain vähän. Vaikka alueella on tehty metsänhoitotoimia, on korven vesitalous säilynyt hyvänä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	157
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,41 ha
Luontotypit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Pääosin puustossa kasvaa nuoria kuusia, joiden seassa on muutamia varttuneita koivuja. Paikoin on myös nuorten/varttuneiden kuusien vallitsevia alueita. Kenttäkerros on harva, ja alueella kasvaa mm. metsäalvejuurta, mustikkaa, tähtisaraa (*Carex echinata*), metsäkortetta, paikoin korpikaislaa sekä niukemmin kurjenjalkaa ja terttualpea. Lähes koko pohjakerrosta peittävät varvikko-, korpi- ja vaalearahkasammal. Turvekerros ei ole yhtenäinen. Alueen lähellä kulkee oja.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	158	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,41 ha	
Luontotyypit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueen puusto on nuorta ja vahvasti harvennettua tasaikäistä koivikkoa, jonka seassa on kuusia ja koivun taimia. Alueen puusto ei ole luonnontilaista tai erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäkortetta, metsäalvejuurta, suo-ohdaketta, viitakastikkaa ja rönsyleinikkiä. Pohjakerroksessa vallitsee korpirahkasammal. Alueella on myös pieniä mättäitä, joilla kasvaa mustikkaa ja seinäsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	159	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,23 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella on harvaa ja aukkoista kuusikkoa. Kenttäkerros on melko rehevä mutta vähälajinen, osin puuston avoimuuden vuoksi. Alueella kasvaa pääosin vuohenputkea, ahomansikkaa, metsäkastikkaa ja metsäkortetta. Pohjakerros on aukkoinen, paikoin kasvaa suikerosammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	160	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,25 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueella on märempiä painanteita sekä mättäitä, joilla kasvaa kuivahkon kangasmetsän lajistoa. Puustossa kasvaa varttuneita kuusia, joiden seassa on myös jokunen koivu sekä nuorempia kuusia. Lahopuuta on hieman. Kenttäkerroksen lajisto on luonteenomaista, mutta melko harvaa. Alueella kasvaa mm. raatetta, suo-ohdaketta, terttualpea, jouhivihvilää (<i>Juncus filiformis</i>) sekä korpikastikkaa. Mättäillä kasvaa puolukkaa. Pohjakerros on paikoin aukkoinen, mutta siellä täällä kasvaa vaalea- ja varvikkorahkasammalta. Kasvillisuus ei ole kovin rehevää tai vaateliasta, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (vähän heikentynyt)	A (luonnontilainen)
		

ID	161	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,07 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa harvakseltaan varttuneita kuusia, ja siellä täällä on muutama kapea lahopuu. Kenttäkerroksen valtalaji on metsäalvejuuri, paikoin on myös käenkaalia ja metsäkortetta. Pensaskerroksessa esiintyy vadelmaa. Pohjakerrosta peittävät metsäkerrossammal ja suikerosammalet.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	162	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,14 ha	
Luontotypit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Kivikkoista lehtoa puron varrella. Puusto on hyvin aukkoista, johtuen osittain alueen kivisyydestä ja osittain metsänkäsittelyistä. Alueella kasvaa muutamia nuoria haapoja, ja lähempänä rantaa on varttuneita kuusia sekä koivuja. Lahopuuta on alueella kohtalaisesti. Pensaskerros on monilajinen ja siinä kasvaa näsiä, tuomea, kuusamaa sekä taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa on metsäalvejuurta, hiirenporrasta, korpi- ja metsäimarretta sekä käenkaalia. Alueen pohjoispuolella on tehty runsaita hakkuita.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	163	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	70 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Runsaasti virtaava puro, jota varjostavat varttuneet haavat ja koivut. Toisella puolella uomaa on tehty hakkuita. Puita esiintyy koko puron matkalla. Puut ovat kuitenkin melko harvassa ja tasaikäisiä, joten kunnon varjostusta tai pienilmastoa ei synny uoman ylle. Ympäröivä puusto ei myöskään ole luonnontilaisen kaltaista, eikä uomaa ympäröivä alue täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puron mutkittelu on melko vähäistä. Uoma on kuitenkin luonnontilaisen kaltainen, sillä siinä on kiviä, ja muutama lahopuu on kaatunut uoman ylle. Reunoilla on runsaasti kiviä ja niiden päällä kasvaa jo sammalia ja luontaista kasvillisuutta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	164	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtumissuot ja rantasuot 7140 & metsäluhdet 9080)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,12	
Luontotyytit	Pajuluhdat, joka on säilyvä (LC) luontotyyppi Koivuluhdat, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Metsäluhdet, joissa on luhtalajeja ja luhdille ominaista märkä- ja mätäspintojen vuorottelua	
Alue on märkä ja vesipintaa on runsaasti, myös mätäspintoja on siellä täällä. Puustossa vallitsevat satunnaisesti jakautuneet nuoret koivut, paikoin puusto taas on niukempaa ja pajuvaltaista. Alueella on muutamia koivumaalahopuita. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. ranta-alpea, luhtasuoputkea (<i>Peucedanum palustre</i>), järvikortetta, viitakastikkaa, rantamataraa (<i>Galium palustre</i>) sekä hieman järviruokoa (<i>Phragmites australis</i>). Pohjakerros on niukka.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	165	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihetumissuot ja rantasuot 7140)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,20 ha	
Luontotyytit	Avoluhat, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alue on järven rannassa olevaa puutonta luhtaa. Kiiltopajua on siellä täällä yksittäisinä pieninä kasvustoina. Kenttäkerroksessa on kurjenjalkaa, luhtasaraa, harmaasaraa, luhtavillaa ja järviruokoa. Pohjakerrosta peittävät lähes kauttaaltaan vaalea- ja okarahkasammal, paikoin on myös paljasta turvetta sekä korpikarhunsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (vähän heikentynyt)	A (luonnontilainen)



ID	166	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (vaihtelumuissuot ja rantasuot 7140)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,13 ha	
Luontotyytit	Avoluhat, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Rantaviivan tuntumassa sijaitsevaa puutonta luhtaa, jonka kenttäkerroksessa esiintyy järviruokoa, luhtavillaa, kurjenjalkaa ja suursaroja. Pohjakerrosta peittävät rahkasammalet.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	A (luonnontilainen)
		

ID	167
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,10 ha
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Rinteessä, lähellä järvenrantaa sijaitsevaa kosteaa lehtoa, jonka puusto on iältään nuorta, osin juuri ja juuri varttunutta. Puustossa on lajivaihtelua: alueella esiintyy koivua, harmaaleppää, kuusta, raitaa, pihlajaa ja haapaa. Lahopuuta on jonkin verran. Siellä täällä on muutamia järeämpiä kantoja. Pensaskeroksessa kasvaa tuomea, herukkaa ja vadelmaa. Kenttäkeroksessa on hiirenporrasta, metsäkortetta, metsäalvejuurta, karhunputkea, ahomansikkaa ja metsäimarretta. Pohjakerros on melko niukka, paikoin esiintyy metsäliekosammalta ja suikerosammalia.

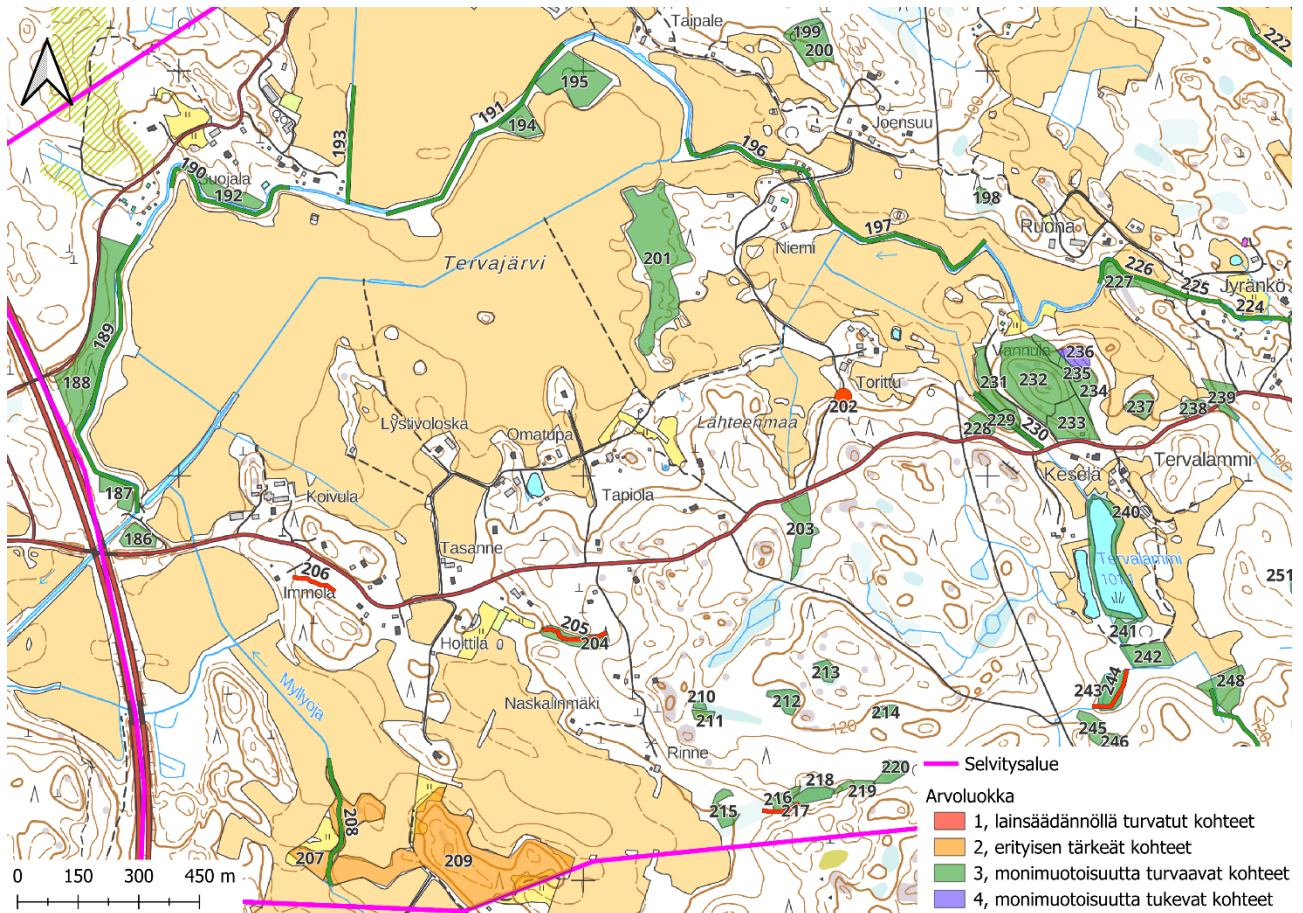
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	C (heikentynyt)



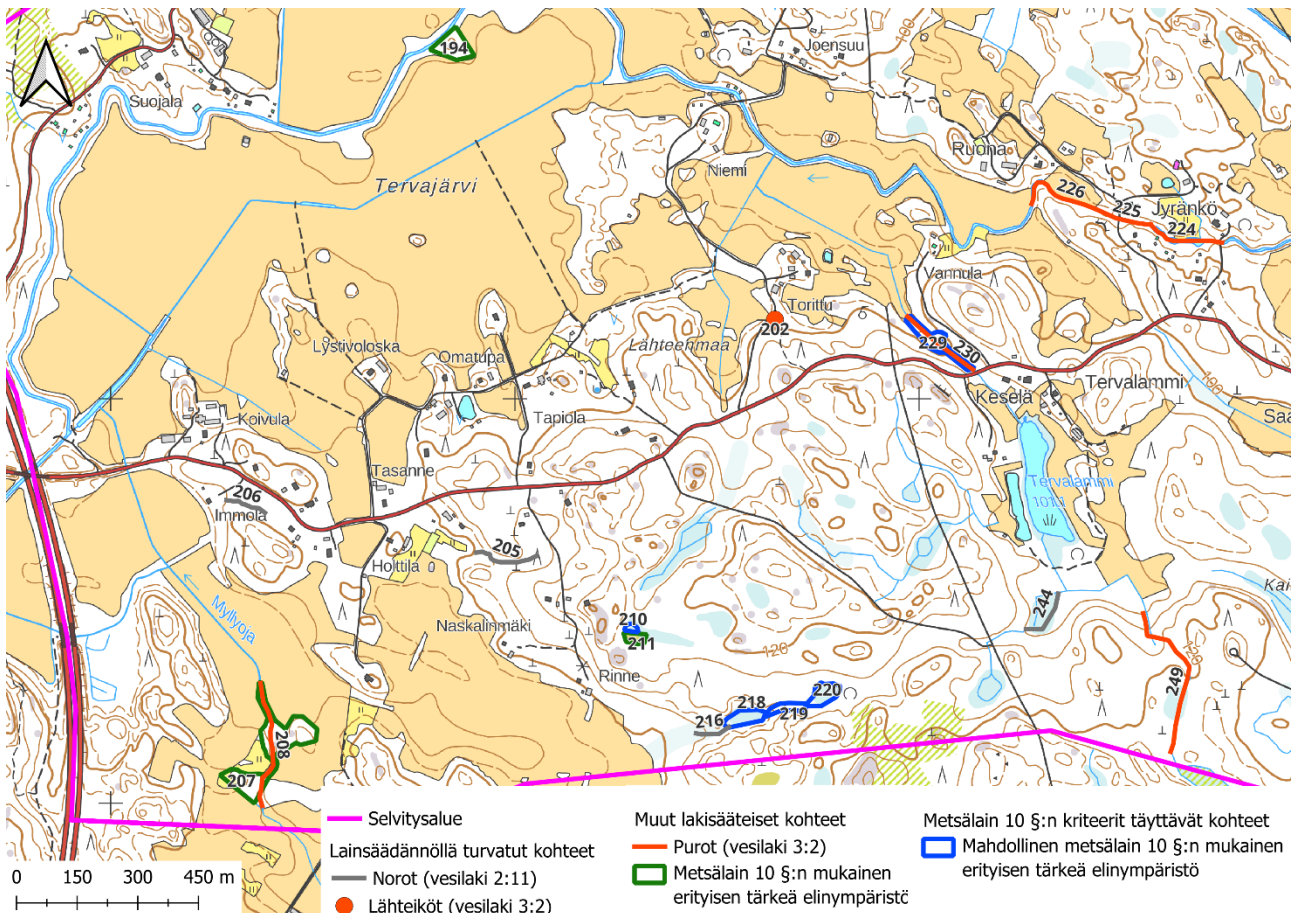
ID	221	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	665 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron eteläpuolella kasvaa uomaa varjostavaa, iältään uudistuskypsää ja varttunutta puustoa. Alueella on muutamia järeämpiäkin puita. Puusto koostuu kuusista, koivuista, harmaalepistä ja pihlajista. Puustoa on kuitenkin selvästi harvennettu, eikä uoman lähiympäristö täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uoman pohjoispuolella puustoa on hieman vähemmän, mutta kuitenkin suurimman osan matkasta. Uomassa ja sen yllä on jonkin verran lahoppuuta, kiviä on sen sijaan vain niukasti vedessä. Paikoin on nähtävissä pengerryksen jälkiä, mutta penkereille on jo alkanut monin paikoin muodostua luontaista kasvillisuutta. Uoman läheisyydessä kasvaa mm. hiirenporrasta, metsäalvejuurta, terttualpea, vehkaa, korpikastikkaa, korpikaislaa, metsäkortetta ja rönsyleinikkiä. Vedessä on ulpukkaa. Uomassa on hieman loivaa mutkittelua.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	222	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	399 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puroa varjostaa sen lounaispuolella kasvava kuusista ja koivuista koostuva puusto. Sen sijaan uoman koillispuoli on avointa peltoaluetta. Uoma ei mutkittele, eikä siinä ole kiviä tai lahoppua. Uoman vierellä kasvaa mm. röyhyvihvilää, vehkaa, korpikastikkaa ja terttualpea.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	258	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	84 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron ympärillä kasvaa nuoria kuusia ja koivuja sekä näiden taimia, jotka varjostavat uomaa. Lahopuuta on hyvin niukasti. Muuta lajistoa ovat rönsyleinikki, mustikka, rentukka ja metsäalvejuuri. Puron vesi kulkee rumpurakenteen kautta tien ali. Uoma ei juurikaan mutkittele, mutta vedessä on runsaasti kiviä. Alueella on hieman roskaa. Uomaa ympäröivä puusto on rakenteeltaan melko yksipuolista, minkä vuoksi puron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

Ruutu 7: kohteet 186–220 ja 224–245

Kuva 15. Kaikki selvitysalueen lounaisosasta rajatut kaavoituksessa huomioitavat arvokkaat luontotyyppikohteet (ks. taulukko 7). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 16. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 16. Selvitysalueen lounaisosasta rajatut lainsäädännöllä turvatut kohteet, muut lakisääteiset kohteet sekä sellaiset ei-lakisääteiset kohteet, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisääteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisääteisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 7. Ruudun 7 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 15 ja 16. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeitä kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
186	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
187	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
188	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU), Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
189–191	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
192	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
193	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
194	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (rehevät lehtolaikut) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
195	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
196	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
197	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
198	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
199	Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
200	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
201	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
202	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) Uhanalainen luontotyyppi	1

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
203	Kosteet keskiravinteiset lehdot (NT), Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
204	Kosteat runsasravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
205	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
206	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
207	Hakamaat (CR)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (hakamaat ja kaskilaitumet 9070) Uhanalainen luontotyyppi	2
208	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
209	Hakamaat (CR)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (hakamaat ja kaskilaitumet 9070) Uhanalainen luontotyyppi	2
210	Ruohokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
211	Saranevat (VU)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Uhanalainen luontotyyppi	3
212	Varpukorvet (EN)	METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
213	Kangasrämeet (EN)	METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
214	Varpukorvet (EN)	METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
215	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
216	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
217	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
218	Ruohokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
219	Lehtokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I)	3

ID	Luontotyypit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
		Uhanalainen luontotyyppi	
220	Ruohokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
224	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
225	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
226	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
227	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
228	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
229	Kosteet runsasvanteiset lehdot (VU)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (rehevät lehtolaidut) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
230	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
231	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
232	Tuoreet kankaat (VU)	Uhanalainen luontotyyppi	3
233	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
234	Tuoreet runsasvanteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
235	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
236	Tuoreet kankaat (VU)	Uhanalainen luontotyyppi	4
237	Tuoreet runsasvanteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
238	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
239	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
240	Metsäluhdut (DD) Avoluhdut (DD)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (metsäluhdut 9080 & vaihettumissuot ja rantasuot 7140)	3
241	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset	3

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
		suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	
242	Kosteet keskivinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
243	Tuoreet keskivinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
244	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
245	Tuoreet keskivinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 7)

ID	186	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,39 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Puron ja tien välissä sijaitsevan lehdon puustossa kasvaa varttuneita ja nuorempia haapoja sekä muutama nuori kuusi ja harmaaleppä. Vanhimmat puut puuttuvat, ja lahopuutakin on vain niukasti – puusto ei siis ole täysin luonnontilaista. Pensaskerros on kuitenkin hyvin kehittynyt ja siinä kasvaa kuusamaa, taikinamarjaa, tuomea sekä mm. haavan taimia. Kenttäkerroksessa on mustakönnänmarjaa, metsäkurjenpolvea, koiranputkea ja kieloa. Lisäksi alueella kasvaa terttuseljää, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji. Pohjakerroksessa on runsaasti kariketta sekä paikoin metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	187	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,41 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Puron ja tien välissä sijaitsevan lehdon puustossa on runsaasti nuoria harmaaleppiä sekä muutama nuori vaahtera ja pihlaja. Lisäksi alueella on muutamia vanhoja haapoja. Lahopuuta ei kuitenkaan ole, ja vanhoja kantoja on melko runsaasti. Pensaskerros on hyvin tiheä ja kehittynyt: alueella kasvaa tuomea, taikinamarjaa ja kuusamaa. Kenttäkerros on vähälajinen tiheän pensaikon vuoksi, paikoin esiintyy mm. kieloa ja mustakonnenmarjaa. Pohjakerroksessa on niukasti suikerosammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	188
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	2,81 ha
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Puron vierellä sijaitsevaa lehtoa, jossa on paikoin tuoreen ja paikoin kostean lehdon kasvillisuutta. Puusto on melko nuorta ja kuusivaltaista, koivuja kasvaa siellä täällä. Puustoa on harvennettu melko runsaasti, ja paikoin näkyy sekä kantoja että hakkuujätettä. Koska puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, ei alue täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerros on melko harvaa, paikoin esiintyy taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäkortetta, metsäalvejuurta, ahomansikkaa ja hiirenporrasta. Alueella on myös muutamia tuoreen kangasmetsän laikkuja, joissa kasvaa mustikkaa. Pohjakerroksessa on karikkeen lisäksi metsäkerrossammalta ja kangaskynsisammalta. Alueen pohjoisosassa kasvaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)



ID	189–191	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	795 m + 416 m + 630 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Melko leveä ja sameavetinen puro, jonka yllä oleva varjostus on vain toispuoleista. Länsi- ja pohjoisrannalla on tiheää puustoa, joka koostuu pääosin kuusista ja koivuista, ja varjostus on uoman yllä riittävää. Sen sijaan itä- ja eteläpuolella uomaa ei ole miltei lainkaan puustoa, vaan paikoin esiintyy vain pajuja ja yksittäisiä nuoria pihlajia. Itärannan penkereellä on osan matkaa myös kasvitonta ajouraa, johon kasvillisuus on kuitenkin vähitellen palaamassa. Koska puron toinen puoli on puutonta, ei puron ylle pääse muodostumaan kosteaa pienilmastoa. Tästä syystä puron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puro mutkittelee loivasti, ja reunoilla on paikoin kiviä. Puron ja sitä ympäröivien peltoalueiden sijaan alueella on kuuleman mukaan aikanaan ollut järveä, joka on sittemmin kuivatettu patovallin avulla.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	192	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,52 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron reunalla sijaitsevaa lehtoa. Rannassa on vähälajista varttunutta kuusimetsää, ja hieman ylempänä kasvaa varttuneita kuusia sekä muutama koivu. Paikoin on myös haaparyhmiä. Pensaskerros on paikoin kehittyneempää koostuen taikinamarjasta ja tuomesta. Paikoin pensaskerros taas on aukkoisempi ja muodostuu vain taikinamarjasta. Kenttäkerros on melko vähälajinen. Alueella kasvaa ahomansikkaa, käenkaalia, jänönsalaattia, nokkosta, koiranputkea, mustakonnanmarjaa ja rönsyleinikkiä. Pohjakerroksessa on paljon kariketta ja paikoin lehväsammalia sekä metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	193	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	283 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Peltojen välissä kulkeva puro, jota lehtipuut varjostavat toispuoleisesti. Uomassa ei ole mutkittelua.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)

ID	194	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (rehevät lehtolaikut)	
Pinta-ala	0,45 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Lehtipuuvaltaiset yli 70-vuotiaat lehdot	
Puron ja pellon välissä sijaitsevassa lehdossa on paljon vanhoja ja varttuneita haapoja, joiden seassa on nuoria pihlajia. Puuston ikäjakauma on hyvä ja tilajakauma satunnainen. Pensaskerros on kehittynyt ja alueella kasvaa mm. tuomea, haavan ja pihlajan taimia, taikinamarjaa sekä vadelmaa. Lahopuuta on hyvin kuvion pinta-alaan nähden, yhteensä kahdeksan runkoa. Kenttäkerros on monilajinen: alueella kasvaa runsaasti kieloa, jonka lisäksi esiintyy rönsyleinikkiä, koiran- ja vuohenputkea, voikukkaa, nokkosta, mustakonnanmarjaa, metsäkurjenpolvea, nuokkuhelmikkää, ahomataraa ja lillukkaa. Pohjakerroksessa on paljon kariketta ja sen seassa suikero- ja lehväsammalia. Puro tuo monimuotoisuutta alueelle.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	A (luonnontilainen)
		

ID	195	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1,37 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Peltojen ja puron väliin jäävä lehtoalue. Puustossa on pääosin varttunutta koivua, joiden seassa on myös kuusia. Ikäjakaumassa on vaihtelua, mutta vanhat puut puuttuvat. Paikoin puustoa on enemmänkin harvennettu. Lahopuuta on muutamia, joista osa on ihmisen kaatamia. Pensaskerros on kehittynyt ja siinä on taikinamarjaa, herukkaa, vadelmaa, tuomea sekä pihlajan taimia. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, hiirenporrasta, rönsyleinikkiä, kieloa, metsäimarretta, jänönsalaattia sekä nokkosta. Pohjakerroksessa esiintyy metsäkerrossammalta, seinäsammalta, lehväsmalmia, kangaskarhunsammalta sekä palmusammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	196	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	347 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puro-osuuden molemmin puolin on peltoa, mutta aivan puron vieressä kasvaa harvakseltaan puita. Varjostusta uoman ylle luovat paikoin varttuneet koivut, pihlajat ja kiiltopajut. Virtaus on melko runsasta, mutta uomassa ei ole kiviä tai lahoppuuta. Uoman mutkittelu on loivaa. Rannalla kasvaa runsaasti järviruokoa. Puron ja sitä ympäröivien peltoalueiden sijaan alueella on kuuleman mukaan aikanaan ollut järveä, joka on sittemmin kuivatettu patovallin avulla.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	197	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	555 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Peltojen välissä virtaava puro, jonka vierustoilla kasvavat koivut ja pajut varjostavat uomaa vähintään kohtalaisesti lähes koko matkalta. Puron läheisyydessä esiintyy mm. mesiangervoa, nokkosta, vuohenputkea, pelto-ohdaketta ja karhunputkea. Uomassa on loivaa mutkittelua. Puron ja sitä ympäröivien peltoalueiden sijaan alueella on kuuleman mukaan aikanaan ollut järveä, joka on sittemmin kuivatettu patovallin avulla.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	198	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,15 ha	
Luontotyypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Ruohokorven puusto koostuu tasaikäisistä ja nuorista koivuista, kuusista sekä harmaalepistä. Seassa kasvaa myös pihlajan taimia. Lahopuuta ei ole. Kenttäkerroksessa esiintyy raatetta, kurjenjalkaa, korpikastikkaa, metsäkortetta, hiirenporrasta, metsäalvejuurta ja mustikkaa. Pohjakerroksen valtalaji on korpirahkasammal. Alueen lähistöllä ei ole ojituksia. Puuston yksipuolisen rakenteen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	199	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,13 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puusto koostuu tasaikäisistä nuorista koivuista, haavoista ja pihlajista, lahoppuuta ei juurikaan ole. Muuta lajistoa ovat mm. hiirenporras, metsäalvejuuri, korpikaisla, rönsyleinikki ja sinivuokko.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)

ID	200	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,79 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Kivisen alueen puusto koostuu enimmäkseen nuorista ja tasaikäisistä lepidä, joiden seassa kasvaa myös koivua ja kuusta. Pensaskerroksessa on pihlajan taimia, vadelmaa ja taikinamarjaa. Kenttäkerroksen lajistoa ovat sinivuokko, sananjalka, metsäalvejuuri, kiolo ja karhunputki. Pohjakerros on niukka, siellä täällä esiintyy lähinnä metsäliekosammalta ja metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	201	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	3,33 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Peltojen välissä vallitsevaa tuoretta lehtoa, jonka puusto on nuorta ja koostuu kuusesta, koivusta, harmaalepästä ja pihlajasta. Pensaskerroksessa kasvaa tuomea, taikinamarjaa ja vadelmaa, kenttäkerroksessa on mm. mustakokkonmarjaa, sinivuokkoa, kieloa, koiranputkea, hiirenporrasta ja metsäalvejuurta. Pohjakerros on aukkoinen, siellä täällä kasvaa kuitenkin metsäliekosammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	202	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160)	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	25 m ²	
Luontotypit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Selvästi ympäristöstään erottuva avovesipinta, jonka ympärillä kasvaa varttunutta kuusikkoa sekä koivua, harmaaleppää ja pihlajaa. Lähteen yllä ei ole lahoppua. Puusto varjostaa lähdeä kohtalaisesti: lähteen lounaispuolella on tie, jonka kohdalla puusto on harvempaa. Ympäriällä kasvaa mm. rönsyleinikkiä, metsäalvejuurta, metsäkortetta ja metsäkerrossammalta. Vedessä oli kartoitushetkellä hyvin runsaasti nuijapäitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	203	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,79 ha	
Luontotyypit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puusto on melko harvaa ja tasaikäistä eikä rakenteeltaan luonnontilaista. Pensaskerroksessa kasvaa vadelmaa ja herukkaa. Alueen keskivaiheilla esiintyy hiirenporrasta, metsäalvejuurta, viitakastikkaa ja metsäkortetta. Reunoja kohti rehevämpi kasvillisuus vähenee ja käenkaali, metsäkurjenpolvi sekä ahomansikka runsastuvat. Pohjakerroksessa kasvaa pääasiassa seinäsammalta ja metsäkerrossammalta. Alueen keskiosassa on kosteampi kohta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	204	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,46 ha	
Luontotyytit	Kosteat runsasravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, joissa on lehdolle tyypillistä lajistollista monipuolisuutta	
Uoman ympärille kiviseen maastoon muodostunutta lehtoa, jonka puusto koostuu pääosin kuusesta, koivusta ja harmaalepystä. Puusto on iältään nuorta-varttunutta. Lahopuuta on alueella kohtalaisesti. Pensaskerroksessa kasvaa puiden taimien lisäksi tuomea, herukkaa ja lehtokuusamaa. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. matalaa mesiangervoa, hiirenporrasta, metsäalvejuurta, kivikkoalvejuurta, käenkaalia, metsäkortetta, lillukaa, rönsyleinikkiä, koiranputkea, metsäkurjenpolvea ja mustikkaa. Pohjakerros on aukkoinen, mutta yleisesti alueella kasvaa kuitenkin mm. metsäliekosammalta, palmusammalta ja lehväsammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	205	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	164 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lehdossa virtaavaa uomaa varjostaa koko matkalta kuusista, koivuista ja harmaalepistä koostuva puusto. Uomassa oli kartoitushetkellä vaihteleva määrä vettä: itäosassa vettä oli runsaasti, kun taas lännempänä veden määrä uomassa oli selkeästi vähäisempi. Uoman ympäristö on paikoin hyvinkin kivistä, ja vesi kulkee osan matkaa kivien alla. Uoma mutkittelee jonkin verran. Noron ympärillä kasvaa pensaskeroksessa tuomea, puiden taimia ja lehtokuusamaa. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. hiirenporras, kivikkoalvejuuri, rönsyleinikki, matala mesiangervo ja käenkaali. Pohjakeroksessa esiintyy metsäliekosammalta, palmusammalta ja lehväsamalia. Uomaa ympäröivän puuston rakenne ei ole erityisen monipuolinen, minkä vuoksi noron ympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	206	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	104 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Harvennetussa talousmetsässä kulkeva noro, jota ympäröivä puusto koostuu männystä, kuusesta ja koivusta. Luontaisesti syntynyttä lahoppuuta ei ole noron lähettyvillä paljoakaan. Uomassa oli kartoitushetkellä vain hyvin niukasti vettä. Noron ympärillä esiintyy mm. rönsyleinikkiä, hiirenporrasta ja suo-ohdaketta. Pohjakerroksessa on mm. luhtakuirisammalia ja rahkasammalia. Noroa ympäröivä puusto on selvästi käsiteltyä, eikä uoman ympäristö täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		



ID	207	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (hakamaat ja kaskilaitumet 9070)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	1,58 ha	
Luontotypit	Hakamaat, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen harvahko puusto on enimmäkseen lehtipuuvaltaista sekä ikä- ja tilajakaumaltaan vaihtelevaa. Harmaaleppä on monin paikoin valtalaji, jonka lisäksi esiintyy koivua, mäntyä, kuusta, pihlajaa ja katajaa. Lättään uudistuskypsen puuston lisäksi siellä täällä on sekä nuorempia että vanhempia, järeitä puuyksilöitä. Lahopuuta on alueella kohtalaisesti, erityisesti pohjoisosassa. Kuvion keskellä kulkee puro, ja maasto on alueella monin paikoin kivistä. Pensaskerroksessa kasvaa puiden taimien lisäksi lähinnä katajaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksen lajisto koostuu sekä niitty- että kangasmetsäkasvillisuudesta: esimerkkeinä metsäalvejuuri, vuohenputki, apilat (<i>Trifolium</i>), käenkaali, nurmilauha (<i>Deschampsia cespitosa</i>), siiankärsä (<i>Achillea millefolium</i>), ahomansikka, metsäkurjenpolvi, niittyleinikki (<i>Ranunculus acris</i>), koiranheinä (<i>Dactylis glomerata</i>), mesiangervo, nurmiröllä (<i>Agrostis capillaris</i>) ja hiirenporras. Alueella esiintyy jonkin verran myös ns. miinuskasveja, joilla on negatiivinen indikaattoriarvo perinnebiotoopeilla esiintyessään. Tällaisia ovat esimerkiksi koiranputki ja voikukat. Myös osa jo edellä mainitusta lajistosta luetaan miinuslajeiksi, mutta vain silloin, jos kyseisiä lajeja esiintyy perinnebiotoopilla runsaasti. Pohjakerros on paikoin niukempi ja savisempi, mutta yleisesti esiintyy mm. niittyliekosammalta (<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>). Kuviolla esiintyy yleisesti terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji. Alueen pohjoisosassa kulkee selkeä karjan käyttämä polku. Alue on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
2, erityisen tärkeät kohteet	B (hyvä)	Ei sovelleta
		



ID	208	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	321 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Perinnebiotooppikuvioiden ja laidunalueiden keskellä virtaava puro, jonka yllä on kohtalaisesti varjostavaa puustoa. Puusto on monilajista ja koostuu mm. kuusista, männyistä, koivuista, katajista ja tervalepistä. Pohjoisemmassa puron ympäristö vaihtuu puustoisemmasta hakamaasta avoimempaan laidunalueeseen, jossa uomaa varjostaa lähinnä pajupensaikko. Lahopuuta on uoman yllä hyvin niukasti, eikä uoma mutkittele paljoakaan. Puron välittömässä ympäristössä kasvaa lisäksi mm. terttualpea, hiirenporrasta, korpikaislaa, rantapalpakkoo (<i>Sparganium emersum</i>) ja rentukkaa. Eteläosissa purossa kasvaa ulpukkaa. Puron ympäristö on jo ennestään rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	209	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (hakamaat ja kaskilaitumet 9070)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	6,30 ha	
Luontotyypit	Hakamaat, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Laaja hakamaa-alue, jonka puustossa ja kasvillisuudessa on jonkin verran vaihtelua. Harvaan kasvavan puuston valtalajeja ovat alueen länsiosaa lukuun ottamatta kuusi ja mänty, joiden lisäksi alueella kasvaa koivua, harmaaleppää ja katajaa. Alueen länsiosissa harmaalepällä on selvempi valta-asema puustossa. Puuston iässä on vaihtelua, ja erityisesti mäntyjen joukossa on myös selvästi vanhempia, kilpikaarnaisia ja järeitä yksilöitä. Myös nuorempia puita, erityisesti koivuja, kasvaa alueella. Lahopuuta on niukasti. Maasto on paikoin kivisempää ja kallioisempaa. Pensaskerroksessa esiintyy kuusen ja koivun taimia sekä katajaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksen lajisto koostuu sekä niitty- että kangasmetsälajeista: metsäkurjenpolvi, vuohenputki, ojakellukka, koiranheinä, poimulehdet (<i>Alchemilla</i>), sinivuokko, ahomansikka, käenkaali, metsäalvejuuri, nurmilauha, apilat, ahopäivänkakkara (<i>Leucanthemum vulgare</i>), mesiangervo, kurjenkello (<i>Campanula persicifolia</i>) ja huopaohdake ovat esimerkkejä alueella esiintyvistä kasvillisuudesta. Alueella esiintyy jonkin verran myös ns. miinuskasveja, joilla on negatiivinen indikaattoriarvo perinnebiotoopeilla esiintyessään. Tällaisia ovat esimerkiksi koiranputki, voikukat ja nokkonen. Myös osa jo edellä mainitusta lajistosta luetaan miinuskalajeiksi, mutta vain silloin, jos kyseisiä lajeja esiintyy perinnebiotoopilla runsaasti. Pohjakerroksessa kasvaa mm. niittyliekosammalta ja seinäsammalta. Alueella kasvaa jonkin verran terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
2, erityisen tärkeät kohteet	B (hyvä)	Ei sovelleta
		



ID	210	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,05 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alue on kosteassa kohdassa sijaitsevaa korpea. Puusto on erirakenteista ja siinä on varttunutta kuusta sekä yksi mänty, lisäksi seassa on nuorempia koivuja ja kuusia. Välipintojen kenttäkerroksessa kasvaa lähes yksinomaan runsaasti raatetta, mättäillä on lisäksi mustikkaa. Pohjakerros on mättäitä lukuun ottamatta yhtenäistä korpi- ja vaalearahkasammaleen muodostamaa pintaa, mättäillä on seinäsammalta. Alueen läheisyydessä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	211	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyypit	Saranevat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alue on pääasiassa kangasmaan ympäröimää avosuota. Alueella on muutama nuori koivu ja koivun taimi. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti luhtasaraa ja riipasaraa (<i>Carex paupercula</i>), lisäksi on raatetta, tupasvillaa ja suokukkaa (<i>Andromeda polifolia</i>). Pohjakerrosta peittää sararahkasammal. Ympäristössä ei ole ojituksia eikä muita suota kuivattavia tekijöitä.		
Arvaluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	212	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,31 ha	
Luontotypit	Varpukorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puusto kasvaa pääosin mättäillä koostuen varttuneista ja nuorista koivuista sekä muutamasta kuusesta. Lisäksi on varttuneita ja jopa vanhoja mäntyjä. Lahopuuta on vain vähän. Kenttäkerroksessa on muurainta ja pallosaraa, mättäillä kasvaa mustikkaa. Lisäksi esiintyy hieman metsäalvejuurta. Pohjakerroksessa vallitsee korpilahkasammal. Alueella ei ole suota kuivattavia tekijöitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	213	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,19 ha	
Luontotyytit	Kangasrämeet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset muut rämeet	
Alueella kasvaa tasaisesti varttuneita mäntyjä. Seassa on muutamia nuoria koivuja ja kuusia. Kenttäkerroksen valtalaji on mustikka, jonka lisäksi esiintyy muurainta, metsäälvejuurta ja juolukkaa. Alueella on muutama kelo. Pohjakerroksessa on varvikkorahkasammalta, ja turvekerros on ohut. Joukossa on myös runsaasti metsäsammalia. Alueen lähettävillä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	214	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,14 ha	
Luontotypit	Varpukorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puustossa on nuoria koivuja, muutama nuori kuusi, yksittäinen vanha mänty sekä pajuja. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa ja pallosaraa. Pohjakerroksessa on korpikarhunsammalta ja korpirahkasammalta, paikoin on vesipintoja. Alueen lähettyvillä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	215	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,29 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on iältään juuri ja juuri varttunutta kuusikkoa, jonka seassa kasvaa myös koivuja ja mäntyjä. Vanhemmat puut puuttuvat, ja puusto on melko tasaikäistä. Alueella on myös metsänkäsittelyn jälkiä. Pensaskerrosta ei oikeastaan ole. Kenttäkerroskin on melko vaatimaton, ja alueella esiintyy mm. käenkaalia, sinivuokkoa, ahomansikkaa ja lillukkaa. Pohjakerroksessa on kariketta ja metsäsammalia, kuten metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	216	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	87 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Hyvin virtaava noro, joka kulkee lehdon läpi. Uomaa varjostavat melko nuoret, tasaikäiset koivut ja kuuset. Ympäröivä puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Noro mutkittellee hieman, ja uomassa on kiviä. Lahopuuta on vain muutaman kapean rungon verran. Noro on luonnontilaisen kaltainen, eikä siinä näy perkauksen jälkiä. Reunoilla kasvaa saniaisia ja korpikaislaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	217	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,26 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella on muutamia varttuneita kuusia, mutta pääosin puusto koostuu nuorista kuusista ja koivuista. Lahopuuta ei ole. Puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa on pääasiassa mustikkaa, käenkaalia, oravanmarjaa ja lillukkaa, mutta myös lehtolajeja kuten sinivuokkoa tavataan siellä täällä. Pensaskerroksessa on lisäksi muutama kuusama ja taikinamarja.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	218	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,29 ha	
Luontotypit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puusto on harvaa ja koostuu pääosin nuorista koivuista ja kuusista. Kenttäkerroksessa on runsaasti korpikaislaa ja järvikortetta. Lisäksi alueella on raatetta, lehtokortetta, suo-orvokkia ja hieman metsäalvejuurta. Pohjakerrosta peittävät vesipinnan ja karikkeen lisäksi korpi- ja haprarahkasammat. Alueen lähellä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	219	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,17 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Kapea lehtokorpialue, jonka puusto on erirakenteista. Siinä kasvaa pääosin nuorta koivua, kuusta ja harmaaleppää. Seassa on myös muutama varttunut mänty. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. metsäalvejuurta, hiirenporrasta, rentukkaa, käenkaalia, ahomansikkaa ja liilukkaa. Pohjakerros on pääasiassa aukkoinen ja karikkeen peittämä, mutta muutamia laikkuja korpi- ja varvikkorahkasammalta sekä lehväsamalia on siellä täällä. Alueen lähettyvillä ei ole oja ja sen vesitalous ei ole heikentynyt.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)



ID	220	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suolinympäristöt)	
Pinta-ala	0,30 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puusto koostuu pääosin nuorista kuusista, koivuista ja harmaalepistä. Seassa on myös varttuneita koivuja sekä muutama mänty. Lahopuuta on hieman. Kenttäkerroksessa on runsaasti ruohokorpien lajistoa, kuten korpikaislaa, raatetta, metsäkortetta, suoputkea, terttualpea ja korpikastikkaa. Pohjakerrosta peittävät korpi- ja okarahkasammal, paikoin on vesipintaa. Turvekerros on paksuhko. Ympäristössä on tehty hakkuita, jotka eivät kuitenkaan ole merkittävästi vaikuttaneet suon vesitalouteen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)



ID	224	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	192 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Ympäröiviä puro-osuuksia leveämpi kohta uomassa. Puron ympärillä kasvaa varttunutta kuusivaltaista puustoa sekä pajukkoa, jotka varjostavat uomaa paikoitellen. Varjostus jää kuitenkin osin vähäiseksi. Uomassa on jonkin verran kiviä, lahoppua ei sen sijaan ole paljoakaan. Uomassa on melko vähän mutkittelua. Puron eteläpuolella on piha-alueita. Uomaa ympäröivä puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi puron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen

ID	225	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	143 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa uudistuskypsää kuusikkoa, jonka seassa on useita järeitäkin puuyksilöitä. Kuusen lisäksi puron laidalla kasvaa koivua ja mäntyä. Uoma mutkittelee ja sen ylle on kaatunut lahoppuuta. Uomassa on myös kiviä. Vesi kulkee tien ali rumpurakenteiden kautta. Puusto varjostaa leveähkön uoman reunoja koko matkalta. Puroa reunustavan puuston luonnontilaisuus kuitenkin vaihtelee, eikä uoman lähiympäristö kokonaisuudessaan täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	226	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	220 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uudistuskypsä, iältään vaihteleva kuusikko varjostaa uomaa sen eteläpuolella. Sen sijaan puron pohjoispuoli on puutonta peltoaluetta. Uoma mutkittellee loivasti. Vedessä ei ole paljoakaan lahoppua tai kiviä. Purossa kasvaa ulpukkaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	227	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,58 ha	
Luontotyyppit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tuoretta lehtoa, jonka uudistuskypsä puusto koostuu kuusesta ja männystä sekä vähemmässä määrin pihlajasta ja koivusta. Alueella on useampia järeitäkin havupuita. Maalahopuuta ei ole paljoakaan, mutta pari yksittäistä järeää kelojuuta on. Pensaskerroksessa kasvaa taikinamarjaa, vadelmaa ja pihlajan taimia. Kenttäkerroksessa on sinivuokkoa, kieloa, metsäalvejuurta, mustikkaa, lillukkaa, käenkaalia ja rönsyleinikkiä. Pohjakerros on melko niukka, paikoin esiintyy mm. metsäliekosammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	228	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,29 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Rinteessä sijaitsevaa lehtoa, jonka varttunut puusto koostuu enimmäkseen kuusista ja koivuista. Alueella on jonkin verran lahoppuuta. Kenttäkerroksessa kasvaa kieloa, metsäalvejuurta, käenkaalia, sananjalkaa, sinivuokkoa, hiirenporrasta ja metsäimarretta. Pohjakerroksessa on metsäkerrossammalta, metsäliekosammalta ja seinäsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	229	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (rehevät lehtolaikut)	
Pinta-ala	0,46 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Puustossa kasvaa pääosin varttuneita kuusia, joiden seassa on nuorempia kuusia, pihlajaa ja tuomea. Alueella on joitakin vanhoja kantoja. Pensaskerroksessa kasvaa vadelmaa. Kenttäkerroksessa esiintyy pääosin metsäälvejuurta ja hiirenporrasta, lisäksi on rönsyleinikkiä, mustakonnanmarjaa, metsäälvejuurta ja korpi-imarretta. Pohjakerrosta peittävät metsäliekosammal ja metsäkerrossammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	230	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	209 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Luonnontilaisen kaltainen puro kulkee kostean lehdon läpi. Uomaa varjostavat koko matkalta eri-ikäiset kuuset ja varttuneet koivut. Ympäröivä puusto ei kuitenkaan ole täysin luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Ympäristössä on muutama lahopuu, mutta uomassa lahopuuainesta on vain vähän. Uoma mutkittelee ja siinä on kiviä. Virtausnopeudessa on vaihtelua. Reunoilla kasvaa lehtolajeja, kuten hiirenporrasta, vuohenputkea, nokkosta ja mesiangervoa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	231	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,62 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa varttuneita kuusia, joiden seassa on useita vanhoja mäntyjä. Puusto on eri-ikäistä ja melko satunnaisesti jakautunutta. Lahopuuta on melko vähän, vain muutama kelo. Pensaskerros on niukka ja siinä kasvaa pääosin taikinamarjaa. Kenttäkerros on melko harva ja paikoin aukkoinen. Lehtolajistoa esiintyy yksittäin mutta kuitenkin yleisesti koko alueella. Pääosin esiintyy mustikkaa ja ahomansikkaa. Pohjakerrosta peittää metsäkerrossammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	232	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	2,10 ha	
Luontotyypit	Tuoreet kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on havupuuvaltaista. Alueella kasvaa varttuneita kuusia sekä jokunen mänty. Seassa on nuorempia kuusia ja vanhoja mäntyjä. Lahopuuta on muutama runko mutta kokonaisuudessaan vain niukasti. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa, oravanmarjaa ja käenkaalia, jota esiintyy vain alueen reunoilla. Pohjakerrosta peittää pääasiassa metsäkerrossammal. Alueen keskellä, mäen huipulla on pieni alue kuivahkoa kangasta, jossa kasvaa varttuneita kuusia ja mäntyjä sekä muutama vanha mänty. Alueella kasvaa puolukkaa, kanervaa (<i>Calluna vulgaris</i>), seinäsammalta sekä poronjäkäliä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	233	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,90 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa melko tasaisesti varttuneita kuusia, joista osa on vanhoja. Seassa on paljon nuoria koivuja, pihlajia ja tuomia. Alueella on joitakin kantoja. Metsä ei luonnontilaisen kaltainen, sillä sen ikäjakauma on melko yksipuolinen. Lahopuuta on kohtalaisesti ja muutamassa eri lahoasteessa. Pensaskerroksessa kasvaa taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa on metsäalvejuurta, metsämansikkaa, mustikkaa, sinivuokkoa, rönsyleinikkiä sekä muutama hiirenporras. Pohjakerroksessa on metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	234	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,74 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa nuorta koivua, kuusta ja pihlajaa. Vaikka puusto on nuorta, on se satunnaisesti jakautunutta eikä sitä ole harvennettu. Pensaskerroksessa on tuomea, vadelmaa ja taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, metsäkastikkaa, ahomansikkaa, vuohen-, karhun- ja koiranputkea, jänönsalaattia, sinivuokkoa sekä korpi-imarretta. Pohjakerroksessa esiintyy metsäliekosammalta ja lehväsamalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	235	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,06 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Kosteampaan kohtaan muodostunutta korpea, jonka puusto koostuu nuorista koivuista ja kuusista. Puusto on satunnaisesti jakautunutta mutta melko tasaikäistä. Puuston melko yksipuolisen rakenteen vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Lahopuuta on hieman. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäimarretta, metsäalvejuurta, hiirenporrasta, suo-ohdaketta ja huopaohdaketta. Pohjakerros on aukkoinen, ja paikoin esiintyy lehväsammalia, suikerosammalia ja okarahkasammalta. Alueen lähetyvillä ei ole ojituksia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	236	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,28 ha	
Luontotyypit	Tuoreet kankaat, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueen puustossa kasvaa vanhoja mäntyjä ja varttuneita kuusia, seassa on myös nuorempia kuusia. Puusto on erikäisrakenteista ja tasaisesti jakautunutta. Lämpimiltään kapeaa lahoppuuta on niukasti. Kenttäkerros on harva ja siinä kasvaa hieman metsäkastikkaa ja metsälauhaa. Pohjakerrosta peittävät metsäkerrossammal ja seinäsammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
4, monimuotoisuutta tukevat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)

ID	237	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,29 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa varttuneita kuusia, joiden seassa on muutamia varttuneita mäntyjä ja haapoja. Puuston ikäjätkumo ei ole kovin monipuolinen, vaikka alueella onkin myös hieman nuorempia puita. Kenttäkerroksessa kasvaa kieloa, sinivuokkoa, liilukkaa, mustakokkonmarjaa, voikukkaa, rönksyleinikkiä, koiranputkea ja metsäkurjenpolvea. Pohjakerroksessa esiintyy metsäkerrossammalta ja metsäliekosammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	238	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,20 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa eri-ikäistä kuusikkoa, mutta vanhimmat puut puuttuvat. Aluskasvustossa kasvaa pihlajaa ja koivua. Kenttäkerroksessa kasvaa pääasiassa lehtomaisen kankaan lajeja, kuten metsäalvejuurta, metsäkortetta, mustikkaa, kieloa sekä hieman korpikastikkaa. Paikoin esiintyy myös lehtolajistoa, kuten ahomansikkaa, hiirenporrasta ja taikinamarjaa. Pohjakerroksessa on metsäkerrossammalta ja metsäliekosammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (hyvä)
		

ID	239	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,40 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskivänteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lehdossa kasvaa varttunutta ja harvennettua kuusikkoa. Puustossa on hieman eri-ikäisyyttä. Myös lahoppuun määrä on vähäinen. Pensaskerroksessa on hieman taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa käenkaalia, metsäimmarretta, sinivuokkoja sekä hieman ahomansikkaa. Pohjakerroksessa kasvaa seinäsammalta ja metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	240	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (metsäluhdet 9080 & vaihettumissuot ja rantasuot 7140)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,84 ha	
Luontotyypit	Metsäluhdet, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi Avoluhdat, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella on pääasiassa metsäluhtaa, mutta aivan rannan tuntumassa on ohut kaistale puutonta avoluhtaa. Erityisesti puustoisella osuudella on hieman mätäs- ja välipinnan vaihtelua. Puustossa kasvaa nuoria ja varttuneita koivuja, joiden seassa on melko runsaasti kuusia ja tervaleppiä. Lahopuuta ei ole. Metsä- ja avoluhdan välissä on hieman pajuja. Eteläosassa kasvaa runsaasti raatetta runsaasti, kun taas itä- ja länsiosassa pullo- ja jouhisara vallitsevat. Lisäksi esiintyy kurjenjalkaa, mesiangervoa, järvikortetta ja leveäosmankäämiä. Pohjakerroksessa on varvikko-, vaalea- ja sararahkasammalta sekä lehväsammalia. Alueen rajautuu itäreunastaan peltoon.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	241	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,18 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puusto on pääasiassa nuorta kuusikkoa, jossa on hieman ikävaihtelua. Lisäksi alueella on joitakin varttuneita koivuja. Alueella on jonkin verran kantoja. Kenttäkerros on paikoin aukkoinen ja paikoin reheväkasvuinen. Alueella kasvaa mm. terttualpea, metsäkortetta, metsäalvejuurta ja korpikaislaa. Pohjakerrosta peittävät korpi- ja okarahkasammal. Turvekerros on paksu. Kasvillisuus on vain paikoin rehevää, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	242
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,60 ha
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Varttuneessa puustossa on melko harvassa ja tasaisesti kasvavia kuusia ja koivuja. Pensaskerroksessa on hieman taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäimarretta, metsäalvejuurta, isoalvejuurta, käenkaalia, metsäkortetta, mustikkaa sekä vähän jänönsalaattia. Pohjakerroksessa esiintyy metsäkerrossammalta, suikerosammalia ja lehväsammalia.

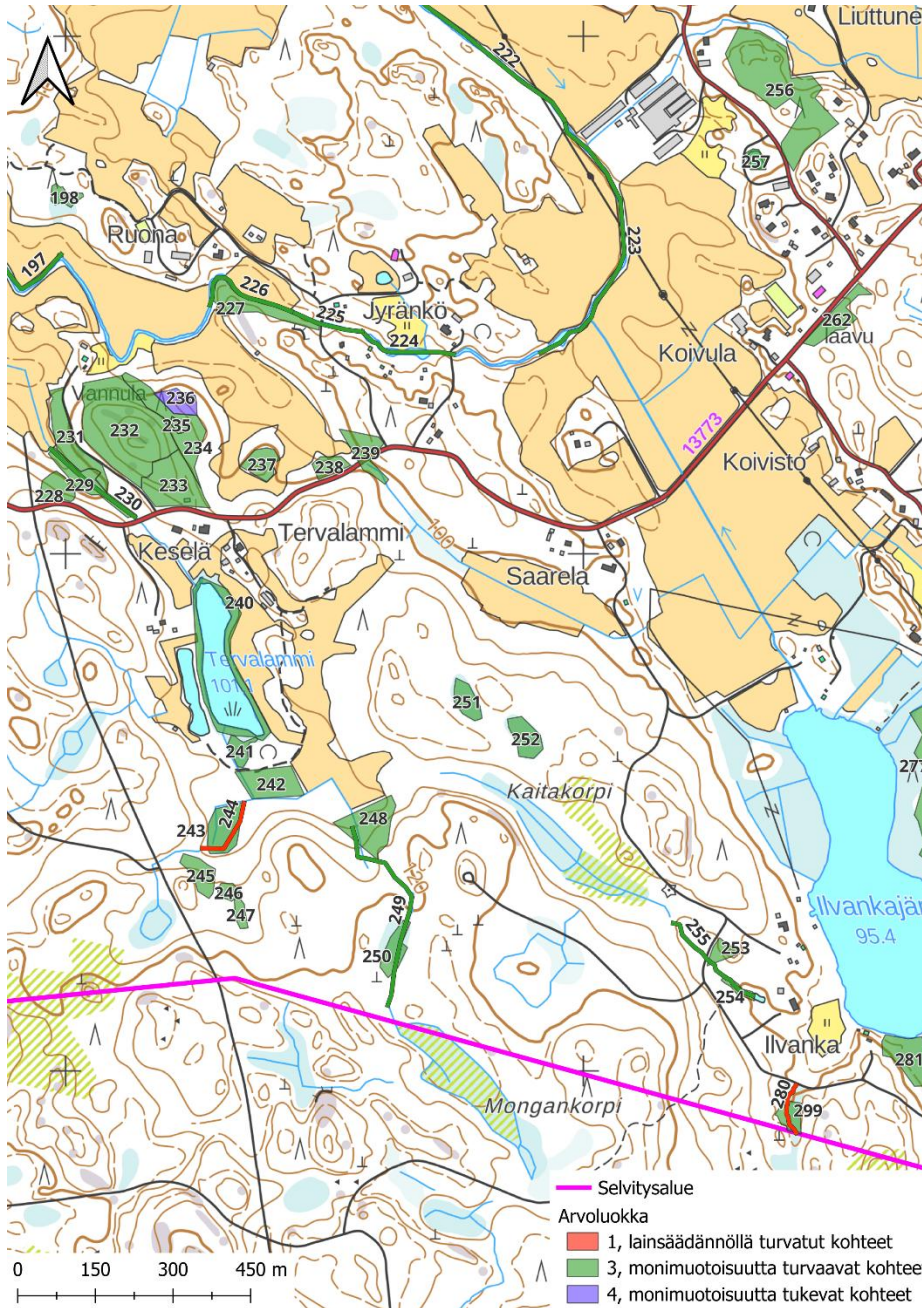
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)



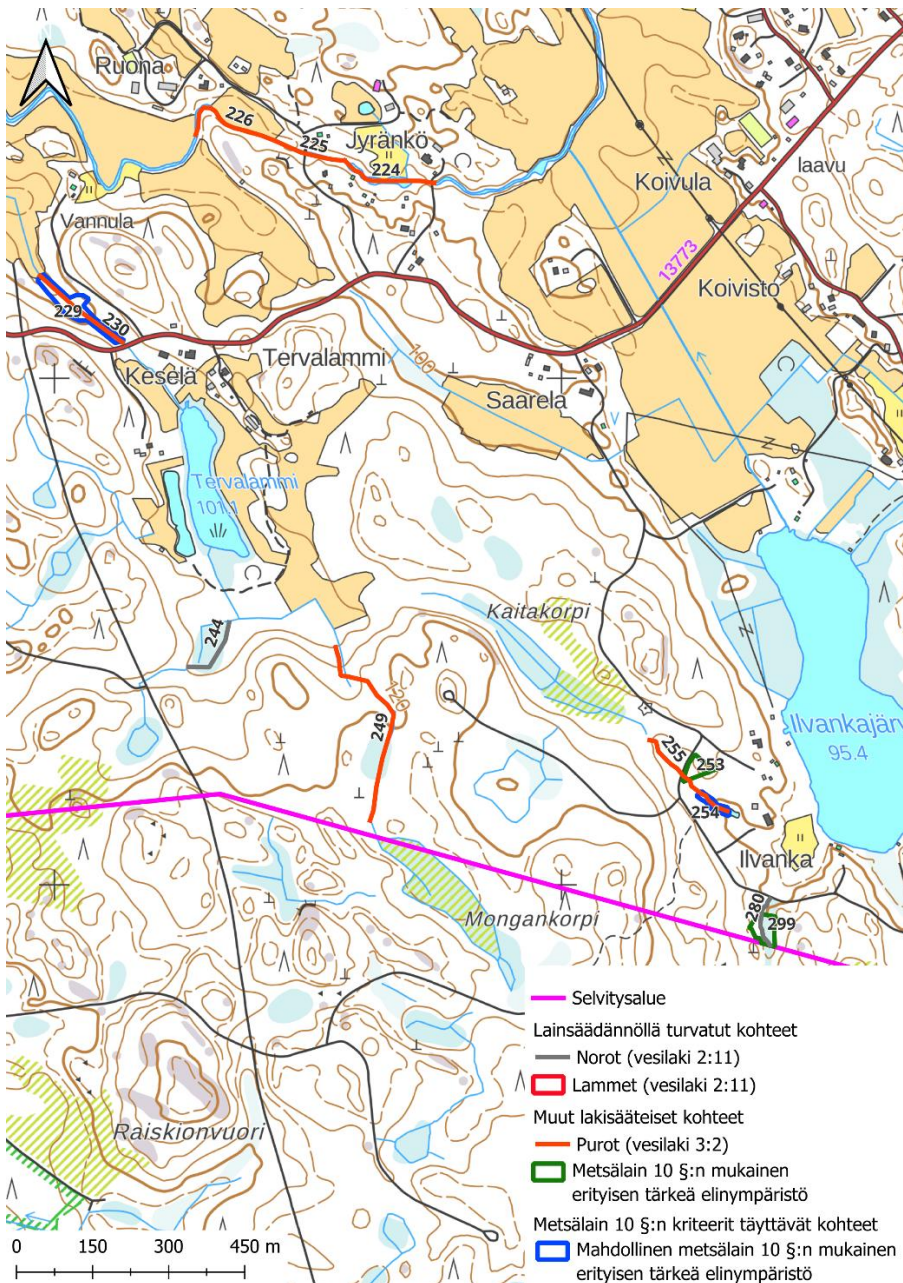
ID	243	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,51 ha	
Luontotypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tiheässä puustossa kasvaa pääosin nuorta kuusta. Paikoin on aukkoisempia kohtia, joissa kasvaa varttunutta koivua ja kuusta. Alueella on muutamia kantoja, ja lahoppuuta on niukasti. Pensaskerroksessa on hieman vadelmaa ja herukkaa. Tiheämmässä kuusikossa kenttäkerros on melko vähäinen, mutta aukkoisemmillä paikoilla kasvaa mesiangervoa, metsäalvejuurta ja käenkaalia. Alueen läpi virtaa noro (ID 244), jonka ympärillä esiintyvässä lajistossa on kosteampi leima.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	244	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	138 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Melko syvässä uomassa hiljalleen virtaava noro. Varjostusta luo alueelle nuori kuusikko, jonka seassa on muutamia harmaaleppiä sekä varttuneita kuusia. Uomaa ympäröivä puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi noron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Vesi on kirkasta, ja puro mutkittelee hieman. Uomassa ei ole kiviä, ja lahoppuutakin on vain hieman. Tästä huolimatta noro on luonnontilaisen kaltainen. Reunoilla kasvaa hiirenporrasta ja mesiangervoa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	245	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,31 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on pääosin tasaikäistä, varttunutta kuusikkoa, myös joitakin varttuneita koivuja kasvaa seassa. Pensaskerroksessa on kuusen ja pihlajan taimia sekä taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa on pääasiassa lehtomaisen kankaan lajistoa, kuten metsäalvejuurta, lillukkaa, mustikkaa ja metsäkastikkaa. Pohjakerroksessa kasvaa seinäsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

Ruutu 8: kohteet 223, 246–257, 262, 280 ja 299

Kuva 17. Kaikki selvitysalueen eteläosasta rajatut kaavoituksessa huomioitavat arvokkaat luontotyyppikohteet (ks. taulukko 8). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 18. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 18. Selvitysalueen eteläosasta rajatut lainsäädännöllä turvatut kohteet, muut lakisääteiset kohteet sekä sellaiset ei-lakisääteiset kohteet, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisääteisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisääteisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 8. Ruudun 8 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 17 ja 18. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeitä kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppi	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
223	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
246	Lehtokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
247	Kosteet keskivanteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
248	Tuoret keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
249	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
250	Tuoret keskivanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
251	Varpukorvet (EN)	METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
252	Varpukorvet (EN) Kangaskorvet (CR)	METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	3
253	Tuoret keskivanteiset lehdot (VU)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
254	Lehtokorvet (EN)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt & suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
255	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujot ja purot 3260) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
256	Tuoret runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
257	Metsälammet (VU)	Uhanalainen luontotyyppi	3
262	Tuoret keskivanteiset lehdot (VU), Tuoret runsasravinteiset lehdot (EN),	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3

ID	Luontotyytit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
	Kosteat keskivanteiset lehdot (NT)		
280	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi METSO-kohde (luokka I)	1
299	Tuoreet keskivanteiset lehdot (VU)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 8)

ID	223	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	559 m	
Luontotyyppit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Peltojen keskellä virtaava puro, jota pajukot ja koivut kuitenkin varjostavat ison osan matkasta. Puron laidoilla kasvaa mm. korpikastikkaa, pelto-ohdaketta ja järviruokoa. Vedessä on ulpukkaa. Uomassa ei ole juurikaan lahoppua tai kiviä. Puron varrella esiintyy useammassa kohtaa terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	246	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,11 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on käsiteltyä, harvaa ja varttunutta kuusikkoa, jonka seassa on muutama koivu. Puusto on tasaikäistä eikä kovin erirakenteista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa on vadelmaa ja herukkaa. Kenttäkerros on tiheä ja siinä kasvaa metsäalvejuurta, metsäkortetta, metsätähteä, mesiangervoa ja viitakastikkaa. Pohjakerros on aukkoinen, ja paikoin esiintyy mm. korpilahkasammalta ja lehvasammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	247	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,11 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa varttuneita kuusia, seassa on myös muutamia koivuja. Puustoa on käsitelty melko runsaasti ja sen latvuspeittävyys on melko pieni. Puusto on myös tasaikäistä. Pensaskerros on hyvin harva ja siinä esiintyy vain taikinamarjaa sekä pihlajan ja kuusen taimia. Kenttäkerroksessa kasvaa rönsyilevää lillukkaa, metsäimarretta, käenkaalia, metsäalvejuurta, hiirenporrasta, lehtotesmaa ja ahomansikkaa. Pohjakerroksessa kasvaa metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	248	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,74 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lehdossa on varttunutta kuusikkoa, jossa kasvaa yksittäisiä nuoria pihlajia. Alueella on tehty metsänhoitotoimia, ja puusto onkin melko harvaa ja tasaikäistä. Pensaskerroksessa kasvaa taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa on käenkaalia, metsäimarretta, sudenmarjaa, lillukkaa, ahomansikkaa sekä paikoitellen hiirenporrasta. Pohjakerrosta peittää metsäkerrossammal.		
Arvuluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	249
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)
Pituus	411 m
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Pieni puro, jossa on hieman leveysvaihtelua ja joka paikoin leviää kasvillisuuden sekaan niin, että selvä uoma katoaa näkyvistä. Varjostusta uoman ylle luovat varttuneet kuuset ja koivut sekä nuoremmat puut. Varjostus on kuitenkin aukkoista, sillä puusto on harvahkoa. Puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi puron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uomassa ei ole kiviä tai lahoppuuta, mutta uoma mutkittelee hieman ja puro on palautumassa luonnontilaisen kaltaiseksi. Reunoilla kasvaa mm. terttualpea, saniaisia ja lillukkaa.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	250	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,32 ha	
Luontotypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on harvaa ja melko tasaikäistä eikä se ole luonnontilaisen kaltaista. Alueella kasvaa pääasiassa kuusia ja koivuja, lisäksi paikoin esiintyy harmaaleppää. Pensaskerroksessa on vadelmaa. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäalvejuurta, terttualpea, kultapiiskua, isoalvejuurta, hiirenporrasta, korpi-imarretta ja lehtotesmaa. Pohjakerrosta peittää karike.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	251	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,27 ha	
Luontotyytit	Varpukorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueella kasvaa varttuneita mäntyjä, joiden seassa on nuoria koivuja ja kuusia. Metsänhoitotoimista ei ole jälkiä. Lahopuuta on hieman. Pensaskerroksessa kasvaa hieman pajuja. Alueella on sekä mättäitä että välipintoja. Mättäillä kasvaa pääosin mustikkaa ja puolukkaa. Välipinnoilla taas esiintyy pallosaraa ja tupasvillaa. Pohjakerroksessa kasvaa varvikko-, korpi- ja rämerahkasammalta. Turvekerros on paksuhko. Alueella on lisäksi korpikarhunsammalta. Vaikka alueen läheisyydessä ei ole ojituksia, on sen ympärillä tehty hakkuita. Vesitalous ei kuitenkaan ole näkyvästi muuttunut alueella.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	252	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kangas- ja aitokorvet)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,35 ha	
Luontotyytit	Varpukorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alueen keskellä on varpukorpea, ja reunoja kohden alue vaihtuu kangasrämeen kautta kangasmaahan. Alueella kasvaa varttuneita mäntyjä sekä hieman nuorempia koivuja ja kuusia. Pajuja on alueella hieman. Lahopuuta on muutaman melko kapean rungon verran. Alueella on sekä mättäitä että välipintaa. Mättäillä kasvaa mustikkaa ja puolukkaa, välipinnoilla taas esiintyy pallosaraa ja tupasvillaa. Pohjakerrosta peittävät varvikko- ja rämerahkasammal sekä korpikarhunsammal. Vaikka alueen läheisyydessä ei ole ojituksia, on sen ympärillä tehty hakkuita. Vesitalous ei kuitenkaan ole merkittävästi muuttunut alueella.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	253	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,16 ha	
Luontotypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Loivassa rinteessä sijaitsevaa luonnontilaisen kaltaista tuoretta lehtoa, jonka vanhin puusukupolvi on n. 100-vuotiaista. Kuusivaltaisessa puustossa on myös varttuneita ja nuoria puita sekä taimia. Kuusen lisäksi alueella esiintyy koivua ja pihlajaa. Lahopuuta on kuitenkin melko niukasti. Pensaskerroksessa kasvaa tuomea ja vadelmaa, kenttäkerroksessa taas mm. käenkaalia, lillukkaa, sinivuokkoa, metsäkurjenpolvea, mustikkaa, metsäalvejuurta ja yksittäinen näsiä. Pohjakerroksessa esiintyy metsäliekosammalta, metsäkerrossammalta ja seinäsammalta. Alueen lounaiskulmassa kulkee puro, jonka ympärillä on hieman rehevämpää kasvillisuutta: herukka, rentukka, korpikastikka, rönsyleinikki, metsäkorte, korpikaisla ja hiirenporras. Alue on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	254	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt & suoelinympäristöt)	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotyytit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Noron varrella sijaitsevaa luonnontilaisen kaltaista lehtokorpea, jonka puusto on kuusivaltaista. Lahopuuta on alueella hyvin. Pensaskerroksessa kasvaa vadelmaa, tuomea ja herukkaa. Kenttäkerroksessa on mm. hiirenporrasta, rönsyleinikkiä, käenkaalia, mustakonnanmarjaa, lillukkaa, matalaa mesiangervoa, korpikaislaa, nokkosta, rentukkaa, suokelttoa, terttualpea ja sudenmarjaa. Pohjakerroksessa esiintyy lehväsammalia ja palmusammalta. Puuston ja muun lajiston monipuolisuuden ansiosta alue mahdollisesti täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	255	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	218 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen lähi-metsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Notkelmassa virtaava pohjavesivaikutteinen puro, jonka ympärillä kasvaa uudistuskypsää, kuusivaltaista metsää. Puusto varjostaa uomaa koko matkalta, vaikka harvennusta onkin tehty. Uomassa on paikoin melko runsaastikin lahoppuuta ja kiviä. Uoma mutkittelee, ja veden virtauksessa on vaihtelua. Puuston lisäksi puron ympärillä on varjostavaa pensaikkoa, kuten vadelmaa, herukkaa ja tuomea. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. hiirenporras, rönsyleinikki, käenkaali, lillukka, mustakonnanmarja, matala mesiangervo, metsäkorte, korpikaisla, korpikastikka, nokkonen, terttualpi, rentukka, suokelto ja sudenmarja. Pohjakerroksessa esiintyy mm. palmusammalta ja lehväsamalia. Puro päättyy idässä pihapiirissä sijaitsevaan pieneen lampeen.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	256	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	2,28 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Alueella kasvaa nuorta puustoa, joka on pääasiassa koivuvaltaista. Koivujen seassa on kuusia ja pihlajia. Puut ovat satunnaisesti jakautuneita, mutta puuston ikävaihtelu on vähäistä. Lahopuustoakaan ei ole alueella paljoa. Pensaskerroksessa on taikinamarjaa. Kenttäkerroksen lajistossa on runsaasti lehtomaisen kankaan lajeja, mutta joukossa on myös lehtolajeja. Lajistossa on mm. kieloa, metsäkastikkaa, metsäkurjenpolvea, ahomansikkaa, koiran- ja vuohenputkea sekä sinivuokkoa. Pohjakerros on aukkoinen, mutta siinä esiintyy hieman kangaskarhunsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

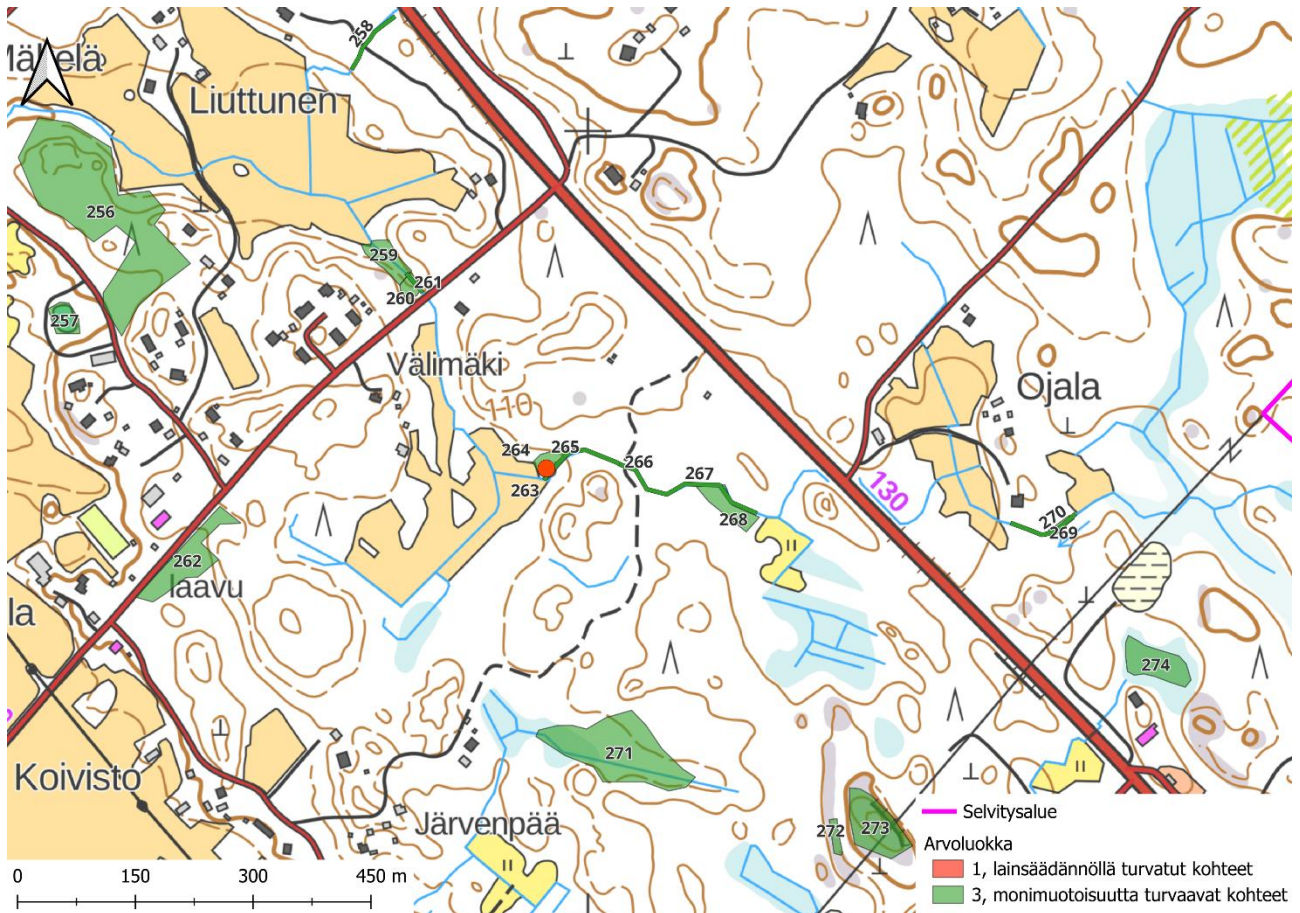
ID	257	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyytit	Metsälammet, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lampeeri kiertää tie, ja puusto erityisesti sen länsireunassa on käsiteltyä. Näiden seikkojen vuoksi lampi ei ole luonnontilaisen kaltainen eikä täten lukeudu vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoitamiin suojeltaviin luontotyyppisiin. Nuoret koivut ja kuuset sekä pajut reunustavat lampeeri paikoin. Rannalla on leskenlehteä, niittynätkelmää (<i>Lathyrus pratensis</i>), aitovirnaa (<i>Vicia sepium</i>) sekä metsäapilaa (<i>Trifolium medium</i>). Rantavedessä kasvaa leveäosmankäämiä ja korpikaislaa, keskemmällä lampeeri esiintyy uistinvitaa (<i>Potamogeton natans</i>) sekä pikkulimaskaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	262	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,42 ha	
Luontotypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tien ja taimikon välissä sijaitsevan lehdon lajisto vaihtelee pienipiirteisesti eri lehtotyyppien välillä. Puustossa on pääosin iältään vaihtelevia kuusia, joiden seassa kasvaa koivuja, haapaa sekä yksi vanha mänty pohjoisosassa, missä puusto on muutenkin iältään vaihtelevampaa. Pensaskerros on heikko ja koostuu pääosin puiden taimista. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. jänönsalaattia, metsäkurjenpolvea, sinivuokkoa, käenkaalia, koiran- ja vuohenputkea, lehtokortetta, ojakellukkaa, suo-ohdaketta sekä mesiangervoa. Pohjakerroksessa on runsaasti kariketta, jonka seassa kasvaa lehväsammalia ja metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)

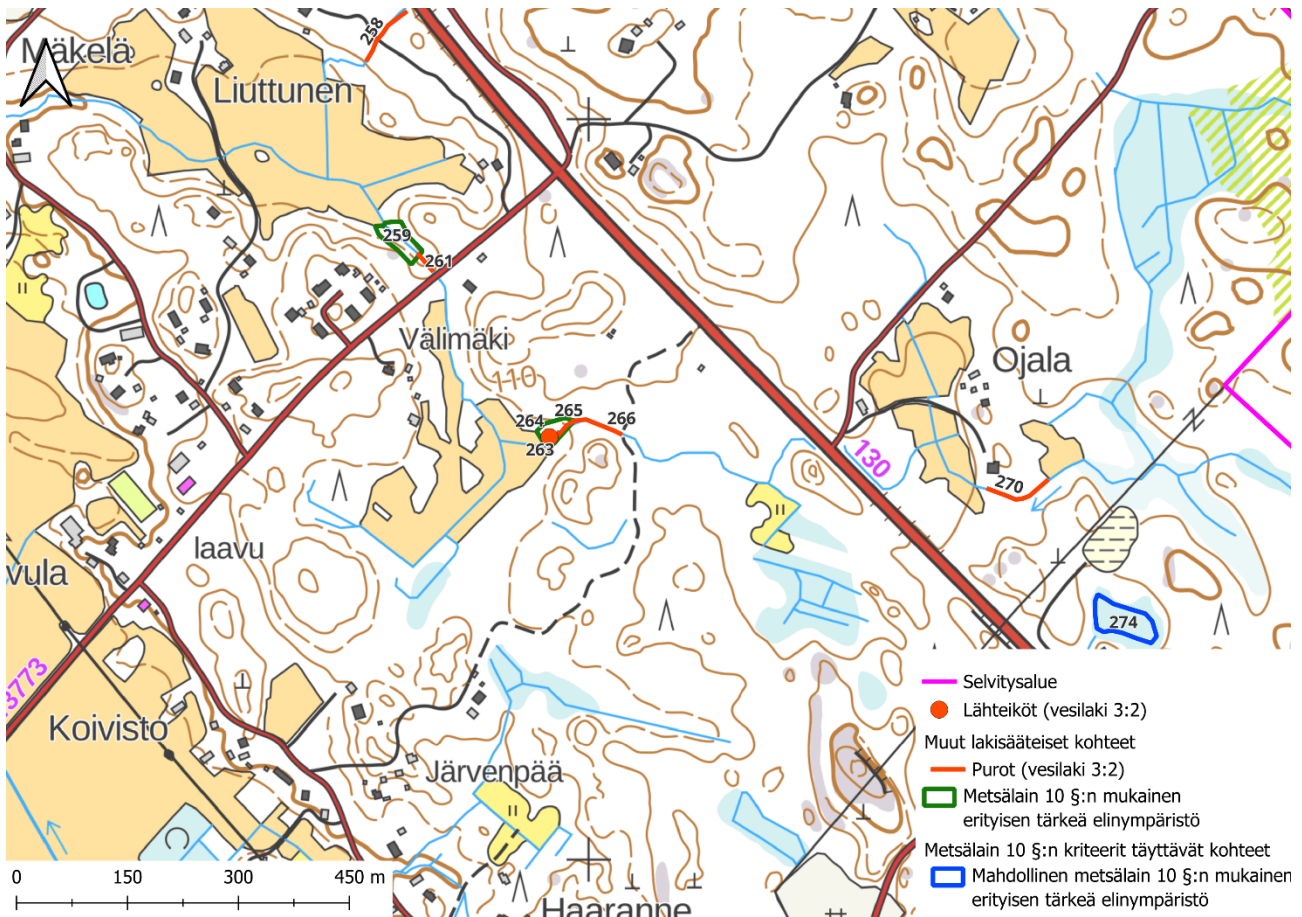


ID	280	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	105 m	
Luontotyypit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Notkelmassa virtaava noro kulkee osittain lehtokivikon alla. Puustossa on iältään vaihtelevia kuusia ja koivuja: alueella kasvaa niin uudistuskypsiä, vartuneita kuin nuoria puuyksilöitä sekä taimikkoa. Puusto on kuitenkin maaston kivisyyden vuoksi melko harvaa. Lahopuuta on alueella melko niukasti. Kivikko on suurimmaksi osaksi peittynyt sammalten ja jäkälien alle. Veden määrä uomassa vaihteli kartoitushetkellä: kivikon alla kuului selkeä veden solina, mutta pohjoisempana, lähempänä ajotietä selvää vesipintaa ei enää paikoin erottanut. Pensaskerroksessa on hieman vadelmaa. Kenttäkerroksessa kivikossa kasvaa mm. haisukurjenpolvea (<i>Geranium robertianum</i>), kallioimarretta, vanamo (<i>Linnaea borealis</i>), metsätähteä, mustikkaa, käenkaalia, lillukkaa, metsäalvejuurta, sinivuokkoa ja metsäimarretta sekä yksittäinen, vasta vanhemmissa metsissä jalansijaa saava yövilkka (<i>Goodyera repens</i>). Alueella on myös yksittäinen valkolehdokki (<i>Platanthera bifolia</i>), joka on koko maassa rauhoitettu laji. Pohjakerroksessa esiintyy mm. metsäkerrossammalta, seinäsammalta ja poronjäkäliä. Noron ympäristö on aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	299	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,23 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Kivikkoista tuoretta lehtoa, jonka läpi kulkee noro. Lehtopiirteet näkyvät alueella vain paikoin: alueella on yleisesti myös kangasmetsän piirteitä. Puustossa on iältään vaihtelevia kuusia ja koivuja: alueella kasvaa niin uudistuskypsiä, varttuneita kuin nuoria puuyksilöitä sekä taimikkoa. Puusto on kuitenkin maaston kivisyyden vuoksi melko harvaa. Lahopuuta on alueella melko niukasti. Kivikko on suurimmaksi osaksi peittynyt sammalten ja jäkälän alle. Pensaskerroksessa on hieman vadelmaa. Kenttäkerroksessa kivikossa kasvaa mm. haisukurjenpolvea, kallioimarretta, vanamoaa, metsätähteä, mustikkaa, käenkaalia, lillukkaa, metsäalvejuurta, sinivuokkoa ja metsäimarretta sekä yksittäinen, vasta vanhemmissa metsissä jalansijaa saava yövilkka. Alueella on myös yksittäinen valkolehdokki, joka on koko maassa rauhoitettu laji. Pohjakerroksessa esiintyy mm. metsäkerrossammalta, seinäsammalta ja poronjäkäliä. Alue on jo ennestään rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä kyseisen elinympäristön kriteerit: puusto on luonnontilaisen kaltaista ja varjostaa kivikon kanssa noroa hyvin.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

Ruutu 9: kohteet 259–261 ja 263–274

Kuva 19. Osa selvitysalueen kaakkoisosasta rajatuista kaavoituksessa huomioitavista arvokkaista luontotyyppikohteista (ks. taulukko 9). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 20. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 20. Osa selvitysalueen kaakkoisosasta rajatuista lainsäädännöllä turvatuista kohteista, muista lakisäätöisistä kohteista sekä sellaisista ei-lakisäätöisistä kohteista, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisäätöisiä kohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisäätöisiä kohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 9. Ruudun 9 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 19 ja 20. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeitä kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattuja kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppi	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
258	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
259	Kosteat keskivänteiset lehdot (NT)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
260	Kosteat keskivänteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
261	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
263	Lähteiköt (EN)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) Uhanalainen luontotyyppi	1
264	Tuoreet keskivänteiset lehdot (VU)	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
265	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
266	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
267	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
268	Tuoreet keskivänteiset lehdot (VU), Kosteat keskivänteiset	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3

ID	Luontotyypit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
	lehdot (NT)		
269	Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
270	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
271	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU), Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
272	Karut poronjäkälsammalkalliot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (silikaattikalliot 8220) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
273	Karut poronjäkälsammalkalliot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (silikaattikalliot 8220) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
274	Koivuluhdut (DD)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (metsäluhdut 9080) METSO-kohde (luokka II)	3

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 9)

ID	259	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,17 ha	
Luontotypit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Puron ympärillä vallitsevaa luonnontilaisten kaltaista rehevää lehtoa, jonka varttuneen puuston ikä- ja tilajakaumassa on vaihtelua. Alueella kasvaa kuusta, koivua, mäntyä, harmaaleppää, pihlajaa ja tuomea, ja lahoppuuta on hyvin. Pensaskerros on kehittynyt ja siinä kasvaa taikinamarjaa, vadelmaa, tuomea ja puiden taimia. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. hiirenporras, rönsyleinikki, korpikaisla, rentukka ja metsäkorte. Pohjakerroksessa on melko harva, siellä täällä esiintyy mm. metsäliekosammalta. Alueen pohjoispuolella on vastikään tehty avohakkuuta, jonka reuna osuu n. 10 metrin päähän purosta ja lehdestä. Alue on jo aiemmin rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä tällaisen ympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	260	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,06 ha	
Luontotypit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron ympärillä esiintyvää kosteaa lehtoa. Alueen puusto koostuu nuorista ja varttuneista kuusista, koivuista ja harmaalepistä sekä pihlajan ja tuomen taimista. Lahopuuta on melko vähän. Kenttäkerroksessa kasvaa hiirenporrasta, rönsyleinikkiä, rentukkaa, matalaa mesiangervoa, metsäkortetta ja käenkaalia. Puusto ja hiirenporraskasvustot varjostavat puroa hyvin. Pohjakerroksessa on mm. metsäliekosammalta ja metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	261	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	27 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Luonnontilaltaan hyvä puro, jonka ympärillä kasvaa varttunutta, ikä- ja tilajakaumaltaan vaihtelevaa puustoa. Puut ja kehittynyt pensaskerros (mm. tuomi, vadelma ja taikinamarja) varjostavat uomaa koko matkalta. Uoma mutkittelee ja siinä on paljon sekä kiviä että lahoppua. Puron ympärillä on tyypillistä kostean lehdon kasvillisuutta, kuten hiirenporrasta. Alueella ei ole pengerryksen merkkejä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	263	
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lähteet ja lähdesuot 7160) Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	10 m²	
Luontotypit	Lähteiköt, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lähteen ympärillä kasvaa varttuneita koivuja ja kuusia sekä nuorempaa pihlajaa. Puusto varjostaa lähdettä kohtalaisesti. Alueella esiintyy mm. purolitukkaa, metsäkortetta ja luhtakuirisammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	264	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen ja norojen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Puron (ID 265) ympärille muodostunutta luonnontilaisen kaltaista lehtoa. Puustossa kasvaa eri-ikäisiä ja satunnaisesti jakautuneita kuusia, joiden seassa on muutama koivu sekä haapa. Vanhimpia puita on vain vähän ja lahoppuusto on pääosin kapearunkoista. Tästä huolimatta alue on luonnontilaisen kaltaista. Pensaskerroksessa on taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerros on melko vähälajinen. Alueella kasvaa hiirenporrasta, rönsyleinikkiä, käenkaalia, metsäimarretta ja sudenmarjaa. Pohjakerroksessa on pääosin metsäkerrossammalta. Alue on jo ennestään rajattu metsälain 10 §:n mukaiseksi erittäin tärkeäksi elinympäristöksi ja täyttää yhä tällaisen ympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	265
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)
Pituus	49 m
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Lehdon (ID 264) läpi virtaava luonnontilainen puro, jota eri-ikäiset kuuset varjostavat. Seassa kasvaa myös muutamia koivuja. Puroa ympäröivä puusto täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit (ks. ID 264). Uoma mutkittellee hyvin, eikä pengerryksestä ole jälkiä. Uomassa on lahopuuainesta ja kiviä. Puron ympärillä reunoilla kasvaa mm. hiirenporrasta, vadelmaa, taikinamarjaa, rönsyleinikkiä ja sudenmarjaa.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	266	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	66 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puro-osuutta varjostavat varttuneet kuuset sekä muutamat koivut ja pihlajat. Ympäröivä puusto ei kokonaisuudessaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi uoman lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Uoman reunoilla on paikoin pengerrysten jälkiä, mutta luontainen kasvillisuus on kuitenkin jo palautunut puron reunoille. Uoma mutkittelee hieman, ja vedessä on sekä lahoppua että kiviä. Reunoilla kasvaa mm. hiirenporrasta ja rönsyilevää lillukkaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	267	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pituus	204 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puroa varjostaa tasaikäinen, melko nuori ja istutettu kuusikko. Varjostus on kuitenkin hyvää koko matkalta. Uoma mutkittelee loivasti. Vedessä ole kiviä tai lahoppuainesta. Puron vierustoilla on viitteitä maanmuokkauksesta, eikä uoman rakenne olekaan kovin luonnontilainen. Uoman lähiympäristön kasvillisuus on niukkaa tiheän kuusikon vuoksi. Puuston ja muun lajiston yksipuolisuuden vuoksi puron lähiympäristö ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Ei luonnontilaisen kaltainen (muuttunut)
		

ID	268	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,17 ha	
Luontotyypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Puron (ID 267) vieressä sijaitsevaa lehtipuuvaltaista lehtoa. Puusto koostuu lähes yksinomaan nuorista koivuista, lisäksi esiintyy hieman pihlajaa ja nuoria kuusia. Ikävaihtelua on puustossa vain niukasti, mutta puut ovat satunnaisesti jakautuneet, eikä metsänkäsittelystä ole jälkiä. Lahopuuta ei juuri ole. Pensaskerroksessa on hieman vadelmaa. Kenttäkerroksessa vallitsee runsas metsäalvejuuri, jonka lisäksi esiintyy lillukkaa, ahomansikkaa, metsäkortetta, metsäkurjenpolvea sekä hieman hiirenporrasta. Pohjakerros on aukkoinen, mutta paikoin esiintyy mm. metsäkerrossammalta, suikerosammalia ja lehväsmalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)



ID	269	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,03 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron ympärille kiviseen maastoon muodostunutta lehtoa. Puusto koostuu kuusesta, koivusta, harmaalepistä ja niukemmin tuomesta. Lahopuuta on niukasti. Kenttäkerroksessa esiintyy hiirenporrasta, metsäkortetta ja metsäälvejuurta. Pohjakerroksessa on mm. metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	270
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)
Pituus	89 m
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Uoman ympärillä kasvaa sekä nuoria että varttuneita kuusia ja koivuja. Lahopuuta ei ole. Puron ympärillä on jyrkät pengerrykset, mutta penkereet ovat alkaneet peittyä luontaisen kasvillisuuden alle. Uoman ympärillä kasvaa mm. hiirenporrasta, tuomea, korpikaislaa ja metsäkerrossammalta. Uoma ei juurikaan mutkittele.

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	271	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,17 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tuoretta keskiravinteista lehtoa, jossa on paikoin myös kostean lehdon piirteitä. Puusto on paikoin harvaa, hieman erikäisyyttä sisältävää kuusikkoa, jonka seassa kasvaa koivuja sekä muutamia haapoja. Pensaskerroksessa on taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa kieloa, ahomansikkaa, metsäalvejuurta, sinivuokkoa ja metsäkastikkaa. Kosteammilla paikoilla on runsaammin metsäalvejuurta sekä hiirenporrasta, mesiangervoa ja ojakellukkaa. Alueen itäosassa on terttuseljaa, joka on potentiaalisesti haitallinen vieraslaji.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	272	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (silikaattikalliot 8220)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyypit	Karut poronjäkälä-sammalkalliot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Melko kapea ja pieni kaistale jyrkässä kalliorinteessä olevaa puutonta silokalliota. Alueella ei kasva puita, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Alueen kenttäkerroksen kasvillisuus on melko avointa, kallion raoissa kasvaa vain muutamia maitohorsmia ja pietaryrttejä (<i>Tanacetum vulgare</i>). Pohjakerroksessa kasvaa mm. poronjäkäliä sekä kalliokarstasammalta (<i>Andreaea rupestris</i>).		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	273	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (silikaattikalliot 8220)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,42 ha	
Luontotyypit	Karut poronjäkälä-sammalkalliot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella on avokallion ja puustoisemman kuivahkon kangasmetsän mosaiikkia. Avokalliokohtien kenttäkerroksessa ei kasva juuri mitään, kun taas kuivahkon kankaan laikuissa kasvaa nuoria koivuja ja mäntyjä sekä kenttäkerroksessa kanervaa ja matalaa puolukkaa. Alueen puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pohjakerroksessa kasvaa poronjäkäliä ja kivisammalia (<i>Grimmia</i>). Alueella on joitakin vanhoja kantoja.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	B (vähän heikentynyt)
		

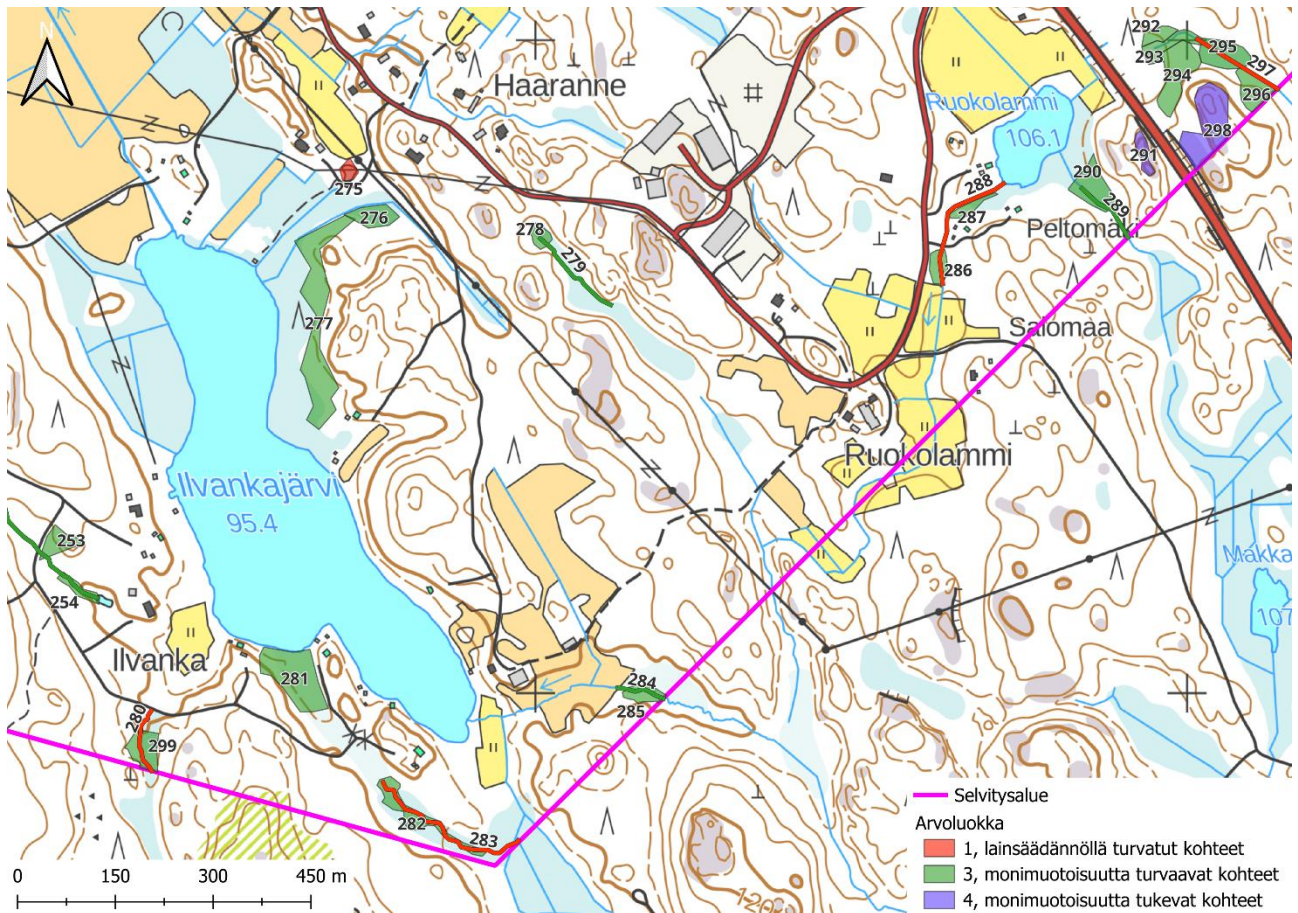
ID	274
Rajausperuste	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (metsäluhdet 9080)
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristöt)
Pinta-ala	0,30 ha
Luontotyypit	Koivuluhdet, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi
METSO-valintaperusteet	Luokka II: Metsäluhdet, joissa on luhtalajeja ja luhdille ominaista märkä- ja mätäspintojen vuorottelua & Luokkaan I tai II kuuluviin kohteisiin rajautuvat kangasmaalaitteet, korvet, soistuneet kangasmetsät, lehdot, pensaikko- ja avoluhdet sekä muut suot

Koivuvaltaista luhtaa, jossa on selkeää märkä- ja mätäspintojen vaihtelua. Puusto koostuu enimmäkseen nuorista koivuista. Seassa kasvaa myös varttuneempia puita ja muita lajeja, kuten kuusta, harmaaleppää ja haapaa. Siellä täällä on muutamia järeämpiäkin haapoja. Alueella on jonkin verran lahoppuuta. Pensaskerroksessa kasvaa kuusen, koivun ja lepän taimia sekä pajuja. Märkäpinnoilla esiintyy kurjenjalkaa, korpikastikkaa ja raatetta, mättäillä puolestaan mustikkaa. Pohjakerroksessa on runsaasti rahkasammalia, kuten hapra- ja okarahkasammalta. Alue vaihettuu reunaosissa korpimaisempaan kasvillisuuteen: reunoilla esiintyy mm. metsäalvejuurta, metsäkortetta, pallosaraa ja korpirahkasammalta. Kuvion pohjois- ja itäpuolella on tehty avohakkuuta. Alueen vesipinnasta nousi kartoitushetkellä hyvin vahva bensamainen haju, ja paikoin vedessä olikin näkyvissä öljymäinen pinta. Alueesta muutaman kymmenen metrin päässä rinnettä ylöspäin sijaitsee huoltoasema, jonka toiminta on mahdollisesti voinut aiheuttaa vedenlaadun heikkenemistä.

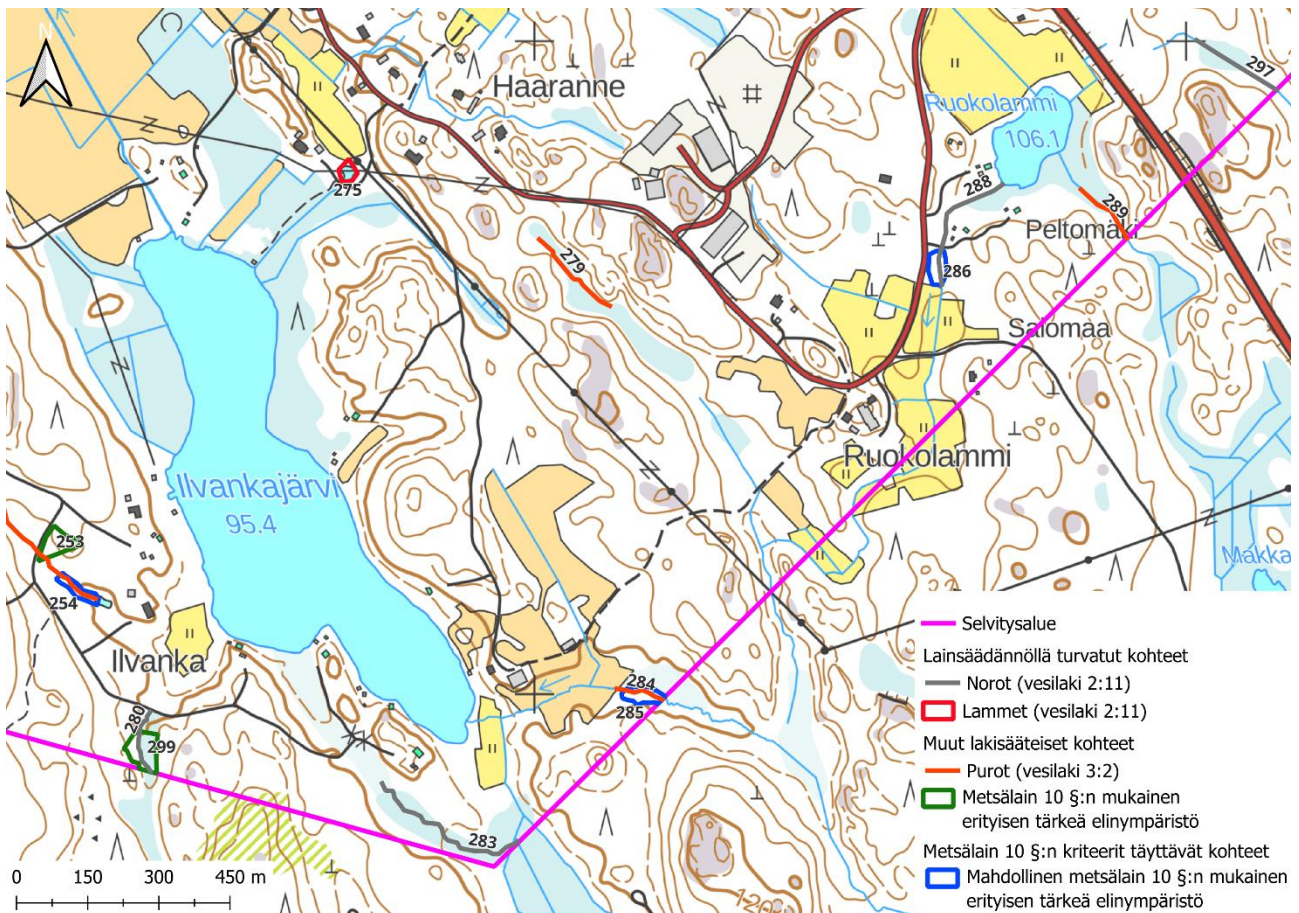
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)





Ruutu 10: kohteet 275–279 ja 281–298

Kuva 21. Osa selvitysalueen kaakkoisosasta rajatuista kaavoituksessa huomioitavista arvokkaista luontotyyppikohteista (ks. taulukko 10). Osa rajatuista kohteista on lisäksi joko suoraan lailla suojeltuja tai jollain muulla tapaa lakisääteisiä. Osa ei-lakisääteisistä kohteista puolestaan täyttää lakisääteisen kohteen kriteerit: kaikki em. kohteet on esitetty erikseen kuvassa 22. Arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen kaavoituksessa ei ole lain nojalla pakollista, mutta tätä suositellaan kohteiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.



Kuva 22. Osa selvitysalueen kaakkoisosasta rajatuista lainsäädännöllä turvatuista kohteista, muista lakisäätökohteista sekä sellaisista ei-lakisäätökohteista, jotka kuitenkin täyttävät metsälain 10 §:n kriteerit. Muita lakisäätökohteita koskeva lainsäädäntö ei suoraan kiellä kyseisten kohteiden luonnontilan vaarantamista. Sen sijaan puron luonnontilaa vaarantavat vesitaloushankkeet ovat luvanvaraisia. Tässä rajatut metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat jo ennestään metsälakikohteeksi rajattuja alueita, jotka täyttävät yhä metsälain kriteerit. Niiden ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Mahdolliset metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat sen sijaan selvityksen aikana havaittuja metsälain kriteerit täyttäviä kohteita, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta. Ne eivät siis ole lakisäätökohteita, mutta myös näiden kuvioiden huomiointi kaavoituksessa on erityisen suositeltavaa alueiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Taulukko 10. Ruudun 10 arvokkaat luontotyyppikohteet, ks. kuvat 21 ja 22. Kohteiden tarkemmat kuvaukset ovat taulukon alla. Kohteiden arvoluokittelu ja luokittelun kriteerit ovat Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisia: 1 = Lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = Erityisen tärkeitä kohteet, 3 = Monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4 = Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Luontotyyppien uhanalaisluokat ovat viimeisimmän uhanalaisluokittelun (Kontula & Raunio 2018a, b) mukaisia. Taulukossa ja luontotyyppikohteiden kuvauksissa kohteet on jaoteltu väreittäin sen mukaan, ovatko ne lainsäädännöllä turvattu kohteita (punainen), muita lakisääteisiä kohteita (oranssi), metsälain 10 §:n kriteerit täyttäviä, ei-lakisääteisiä kohteita (keltainen) vai säästettäväksi suositeltavia, ei-lakisääteisiä kohteita (vihreä).

ID	Luontotyyppit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
275	Metsälammet (VU)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi Uhanalainen luontotyyppi	1
276	Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
277	Kosteet keskirasvanteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
278	Kangaskorvet (CR), Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
279	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (VU)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
281	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
282	Metsäkortekorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0) Uhanalainen luontotyyppi	3
283	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
284	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
285	Tuoreet keskirasvanteiset lehdot (VU)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
286	Tuoreet keskirasvanteiset lehdot (VU), Kosteet runsasravinteiset lehdot (VU)	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) METSO-kohde (luokka II) Uhanalainen luontotyyppi	3
287	Tuoreet keskirasvanteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
288	Havumetsävyöhykkeen	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava	1

ID	Luontotyypit	Rajausperuste / Lakistatus	Arvoluokka
	norot (DD)	vesiluontotyyppi	
289	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN)	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2) Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260) Uhanalainen luontotyyppi	3
290	Tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
291	Karut poronjäkälä- sammalkalliot (NT), Kalliometsät (NT)	Vastuuluontotyyppi (kalliometsät) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	4
292	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
293	Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	3
294	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
295	Lehtokorvet (EN), Ruohokorvet (EN)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050 & puustoiset suot 91D0) METSO-kohde (luokka I) Uhanalainen luontotyyppi	3
296	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050) Uhanalainen luontotyyppi	3
297	Havumetsävyöhykkeen norot (DD)	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	1
298	Karut poronjäkälä- sammalkalliot (NT), Kalliometsät (NT)	Vastuuluontotyyppi (kalliometsät) Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	4

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kuvaukset (ruutu 10)

ID	275	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pinta-ala	0,06 ha	
Luontotyypit	Metsälammet, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lampea ympäröi tie ja sen ympäristössä on lehtomaisen kangasmetsän kasvillisuutta. Ympäröivä puusto on tiheää ja koostuu mm. nuorista kuusista, koivuista sekä harmaalepistä. Alueella on myös pajuja. Nämä varjostavat koko lammen ympäristää. Eteläreunassa puustoa on tosin vain melko kapealti, ja pohjoisosassa pellon kohdalla on kapea aukko, jossa kasvaa vain melko matalaa pajukkoa. Lampea reunustavan puuvyöhykkeen kapeuden vuoksi erityistä pienilmastoa ei pääse muodostumaan lammen ylle, eikä kohde täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puustoa ei kuitenkaan ole käsitelty lähivuosina ja se onkin luonnontilaisen kaltaista. Tästä syystä kohde lukeutuu vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamiin suojeltaviin luontotyyppeihin. Lammessa kasvaa lumpeita (<i>Nymphaea alba</i> -ryhmä), reunoilla taas esiintyy pullosaraa, leveäosmankäämiä ja korpikastikkaa. Pohjakerroksessa on palmusammalta, seinäsammalta ja korpikarhunsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	276	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,19 ha	
Luontotyytit	Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Alue on hieman mätäs- ja välipinnan vaihtelua sisältävää korpea. Puustossa kasvaa vartuneita kuusia, joiden seassa on muutama koivu sekä nuorempia kuusia. Puustoa on aikanaan käsitelty, sillä valtapuusto on melko tasaikäistä. Alueella on lisäksi muutamia kaatuneita puita. Pensaskerroksessa on vadelmaa. Välipintojen kenttäkerroksessa kasvaa metsäkortetta, matalakasvuista hiirenporrasta ja metsäalvejuurta. Mättäillä puolestaan kasvaa puolukkaa ja mustikkaa. Pohjakerrosta peittävät välipinnoilla korpi- ja okarahkasammal sekä lehväsammal. Turvekerros on syvä. Mättäillä esiintyy seinäsammalta. Kasvillisuus ei kuitenkaan ole kokonaisuudessaan rehevää tai vaateliasta, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	A (luonnontilainen)
		

ID	277	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	1 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, jotka ovat lehtipuuvaltaisia	
Puusto on nuorta ja koivuvaltaista, seassa on myös nuoria kuusia. Puusto on satunnaisesti jakautunutta mutta ikävaihtelua siinä on niukasti. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti metsäalvejuurta, jonka lisäksi esiintyy metsäkortetta, käenkaalia ja metsäkastikkaa. Pohjakerroksessa on runsaasti kariketta, paikoin kasvaa metsäkerrossammalta sekä vähän lehvasammalia ja lehtoruusukesammalta. Alueen länsipuolella on oja, jonka toisen puolen puusto on hakattu.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	278	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,09 ha	
Luontotyytit	Kangaskorvet, joka on äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Painanteeseen muodostunutta korpea, jossa on sekä ruoho- että kangaskorven piirteitä. Alueen puustossa kasvaa kuusta, koivua, pihlajaa, tuomea sekä harmaa- ja tervaleppää. Puustossa on sekä uudistuskypsää, varttunutta että nuorta ikäpolvea sekä taimia. Lahopuuta on niukasti. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. metsäalvejuuri, terttualpi, metsäkorte, kurjenjalka ja mustikka. Alueen keskivaiheilla on märimpää ja ruohokorvelle tyypillistä kasvillisuutta, joka vaihtuu alueen reunaosia kohti kangaskorven lajistoksi. Pohjakerroksessa on lähes yhtenäinen korpilahkasammal. Alueen lähistöllä ei ole ojituksia. Korven lajisto ei ole erityisen vaateliasta tai rehevää, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	279	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	154 m	
Luontotypit	Havumetsävyöhykkeen latvapurot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärillä kasvaa harvennettua kuusikkoa, jossa on hieman ikävaihtelua: alueella kasvaa uudistuskypsää, varttunutta ja nuorta puustoa. Kuusen lisäksi muita puulajeja ei kuitenkaan esiinny uoman läheisyydessä aivan luoteispäätyä lukuun ottamatta, jossa esiintyy myös koivua, tervaleppää, pihlajaa ja tuomea. Lahopuuta on hieman. Uomassa ei ole kiviä, eikä se mutkittele paljoakaan. Vaikka puusto varjostaakin uomaa koko matkalta, harvennusten vuoksi puuston tarjoama varjostus jää vähäisemmäksi mitä se voisi olla. Pensaskerroksessa kasvaa lähinnä kuusen taimia. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. metsäalvejuuri, metsäkorte, mustikka ja metsäimarre. Pohjakerroksessa esiintyy seinäsammalta ja rahkasammalia, lähinnä korpirahkasammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen



ID	281	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,62 ha	
Luontotyytit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, joissa on lahopuuta 5–10 m ³ /ha	
Tuoretta lehtoa, jonka kuusivaltainen puusto on iältään keskimäärin n. 70–80-vuotiasta. Kuusen lisäksi alueella kasvaa koivua ja haapaa. Siellä täällä on useampia järeämpiäkin haaparyhmiä ja yksittäisiä isompia kuusia. Lahopuuta on alueella melko hyvin. Pensaskerroksessa kasvaa pihlajan taimia, taikinamarjaa ja tuomea. Kenttäkerroksessa on mm. sinivuokkoa, mustakonnanmarjaa, kieloa, metsäalvejuurta, metsäimarretta, käenkaalia ja mustikkaa. Pohjakerroksessa kasvaa metsäliekosammalta ja metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	282	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,33 ha	
Luontotypit	Metsäkortekorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Uoman ympärille muodostunutta ruohokorpea. Alueen puusto on varttunutta kuusikkoa, jonka seassa kasvaa myös koivua ja pihlajaa, lähinnä taimina. Luontaisesti muodostunutta lahoppua on niukasti. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. metsäkorte, kurjenjalka, suo-orvokki, metsäalvejuuri, käenkaali, vehka ja terttualpi. Pohjakerroksessa on lähes yhtenäistä korpirahkasammalkasvustoa. Alueella on vastikään tehty puuston harvennusta, ja hieman kauempana uomasta on nähtävillä kuivahtamisen merkkejä.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	283	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	268 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Korpikuusikossa virtaava ja hieman mutkitteleva noro, jota varttunut kuusikko varjostaa koko uoman matkalta. Uomaa ympäröivää puustoa on vastikään harvennettu, ja noron ympärillä on vain vähän luontaisesti muodostunutta lahoppua. Kartoitushetkellä uomassa oli vaihtelevasti vettä. Norossa ja sen ympärillä kasvaa mm. metsäkortetta, vehkaa, kurjenjalkaa ja terttualpea. Pohjakerroksessa on mm. korpilahkasammalta ja lehvasammalia. Noroa ympäröivä alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä puuston runsaan käsittelyn vuoksi.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	B (hyvä)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	284	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	75 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Luokka I: Vesitaloudeltaan luonnontilaisten tai sen kaltaisten vesistöjen lähimetsät, joissa on monimuotoisuudelle merkittäviä puuston rakennepiirteitä	
Mutkitteleva ja luonnontilaisen kaltainen puro, jonka ympärillä kasvaa varttuneita kuusia, koivuja sekä harmaa- ja tervaleppiä. Puusto on iältään vaihtelevaa: seassa on sekä nuorempia että vanhempia, järeämpiäkin puita. Lahopuuta on uomassa ja sen vierustoilla hyvin. Puron ympärillä esiintyy lisäksi mm. tuomea, vadelmaa, korpikaislaa, rönsyleinikkiä, hiirenporrasta, rentukkaa, metsäkurjenpolvea, metsäälvejuurta, matalaa mesiangervoa, sinivuokkoa ja kieloa. Pohjakerroksessa on mm. metsäliekosammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	A (erinomainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	285	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,13 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, joissa on lahoppua 5–10 m ³ /ha	
Tuoretta lehtoa, jonka läpi kulkee puro. Alueen puustossa kasvaa varttuneita kuusia ja koivuja sekä harmaa- ja tervaleppää. Puusto on ikä- ja tilajakaumaltaan vaihtelevaa: seassa kasvaa sekä nuoria että vanhempia, järeitäkin puuyksilöitä. Lahoppua on alueella kohtalaisesti. Pensaskerroksessa esiintyy puiden taimien lisäksi tuomea ja vadelmaa. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. sinivuokko, metsäalvejuuri, käenkaali, kielo ja rönsyleinikki, puron vierustoilla on lisäksi korpikaislaa, matalaa mesiangervoa ja rentukkaa. Pohjakerroksessa on mm. metsäliekosammalta. Puuston monipuolisen rakenteen sekä uoman yllä vallitsevan kostean pienilmaston ansiosta alue mahdollisesti täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)



ID	286	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt)	
Pinta-ala	0,12 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi Kosteat runsasravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka II: Puustoltaan luokassa I lueteltuja lehtoja nuoremmat lehdot, joissa on lehdolle tyyppillistä lajistollista monipuolisuutta	
Puron lähiympäristössä vallitsevaa luonnontilaisen kaltaista kosteaa lehtoa, joka vaihtuu kauempana uomasta tuoreeksi lehdoksi. Alueen puusto koostuu varttuneista ja nuorista kuusista, koivuista, harmaalepistä ja pihlajista. Seassa kasvaa runsaasti myös pihlajan taimia, taikinamarjaa, herukkaa ja tuomea. Lahopuuta on alueella kohtalaisesti. Uoman läheisyydessä esiintyy mm. korpikaislaa, mesiangervoa, rentukkaa, rönsyleinikkiä, hiirenporrasta, kurjenjalkaa sekä lehvasammalia. Kauempana uomasta kasvaa mm. metsäalvejuurta, käenkaalia, kieloa ja metsäliekosamalta. Puustosta ja pensaskerroksen kasvillisuudesta johtuvien erityisten kasvuolosuhteiden sekä uoman yllä vallitsevan kostean pienilmaston ansiosta alue mahdollisesti täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)





ID	287	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,08 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Lehdon puusto koostuu nuorista ja varttuneista kuusista ja koivuista, seassa kasvaa myös harmaaleppää ja pihlajaa. Puustossa on melko vähän ikäjakaumaa. Lahopuuta on alueella melko vähän. Pensaskerroksessa esiintyy tuomea, kenttäkerroksessa kasvaa kieloa, sinivuokkoa, käenkaalia, mustikkaa ja metsäimarretta. Pohjakerros on melko niukka ja karikkeinen, paikoin kasvaa metsäkerrossammalta ja metsäliekosammalta. Alueella on hieman roskaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	C (heikentynyt)
		

ID	288	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	208 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Kuusivaltaisessa metsässä virtaava puro. Eteläosassa on nähtävissä pengerryksen jälkiä uoman molemmin puolin, ja luontainen kasvillisuus on vähitellen palaamassa puron vierustoille. Lähempänä Ruokolammia uoma levenee ja veden virtaus hidastuu. Uomaa ympäröivä puusto ei ole erityisen monipuolista keski- ja pohjoisosissa, vaikka ikä- ja lajivaihtelua onkin jonkin verran. Eteläosassa puuston rakenne on monipuolisempi. Uomassa on hieman kiviä ja lahoppuuta. Keskivaiheilla uoman lähiympäristön kasvillisuus on niukkaa: siellä täällä kasvaa lähinnä metsäkortetta, sinivuokkoa, lillukkaa ja metsäalvejuurta. Pohjoisemmassa kasvillisuus monipuolistuu: uomassa ja sen ympärillä esiintyy mm. vehkaa, kurjenjalkaa, mesiangervoa, tuomea, rentukkaa ja korpi-imarretta. Myös etelässä lajisto on keskiosaa monipuolisempaa kostean lehdon kasvillisuutta: alueella kasvaa mm. mesiangervoa, hiirenporrasta, rentukkaa ja rönsyleinikkiä. Puro-osuuden keskivaiheilla pohjakerros on hyvin niukkalajinen ja karikkeinen, kun taas pohjois- ja eteläosissa puron lähistöllä kasvaa mm. lehvä- ja rahkasammalia.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		



ID	289	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (pikkujoet ja purot 3260)	
Lakistatus	Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan vaarantaminen vaatii lupaa (vesilaki 3:2)	
Pituus	106 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puron eteläosassa sen ylle luovat varjostusta varttuneet kuuset, pohjoisempana taas nuoremmat kuuset ja koivut. Varttuneet kuuset kasvavat melko harvassa, joten uoman varjostus on hieman aukkoista. Puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi uomaa ympäröivä alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Purossa on virtausnopeuden vaihtelua. Vaikka uoman mutkittelu on melko pienipiirteistä, on puro kuitenkin luonnontilaisen kaltainen, sillä siinä on hieman kiviä, eikä reunoilla ole selviä perkauksen jälkiä. Uoman reunoilla kasvaa luontaista kasvillisuutta, kuten hiirenporrasta, metsäalvejuurta ja korpi-imarretta. Pohjoisosassa uomassa kasvaa hieman vehkaa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	290	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,31 ha	
Luontotypit	Tuoreet runsasravinteiset lehdot, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa varttuneita kuusia sekä muutamia koivuja. Puustossa on hieman eri-ikäisyyttä, mutta vanhimmat puut puuttuvat eikä puusto ole luonnontilaisen kaltaista. Paikoin puusto on myös aukkoista, ja alueella on vanha metsäkoneen ura. Pensaskerroksessa on vadelmaa. Kenttäkerroksessa kasvaa paikoin runsaasti metsäkortetta ja paikoin metsäalvejuurta, lisäksi on jänönsalaattia ja hiirenporrasta. Pohjakerroksessa kasvaa metsäkerrossammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	291	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kalliometsät)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotypit	Karut poronjäkäle-sammalkalliot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Kalliometsät, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Tien vieressä sijaitseva korkeampi alue, jossa on kalliometsää ja poronjäkälekalliota. Puustossa on muutama varttunut mänty ja haapa, joiden seassa on koivuja ja kuusia. Alueen puusto ei ole täysin luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Pensaskerroksessa on katajaa ja koivun taimia. Kenttäkerroksessa kasvaa kanervaa ja puolukkaa. Pohjakerroksessa on pääosin poronjäkäliä, joiden lisäksi esiintyy hieman seinäsammalta ja kivikynsisammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
4, monimuotoisuutta tukevat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	292	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,10 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Alueella kasvaa melko harva ja tasaikäinen, varttunut puusto. Puusto koostuu pääasiassa kuusista, joiden seassa on myös muutamia koivuja. Lahopuuta on alueella niukasti, vain yksi pystyyn kuollut kuusi. Kenttäkerroksessa kasvaa pääosin lehtomaisen kankaan lajistoa, kuten kieloa, metsäkastikkaa ja lillukkaa, mutta seassa on myös mm. sinivuokkoa ja ahomansikkaa. Pohjakerrosta peittävät seinä- ja metsäkerrossammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)
		

ID	293	
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,19 ha	
Luontotyytit	Kosteat keskiravinteiset lehdot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Noron lopun ympärille muodostunutta kosteaa lehtoa. Puusto on harvaa ja pääosin melko nuorista kuusista muodostunutta. Lahopuuta ei ole. Kenttäkerroksessa on mm. metsäalvejuurta, rentukkaa, oravanmarjaa, metsäimarretta ja metsäkortetta. Pohjakerros on aukkoinen, paikoin esiintyy mm. lehväsammalia ja suikerosammalia. Kasvillisuus kuvastaa melko hyvin luontotyyppiä, mutta puusto on rakennepiirteiltään heikkoa.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	C (heikentynyt)

ID	294	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,41 ha	
Luontotyytit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puusto on harvaa, käsiteltyä ja melko tasaikäistä. Alueella kasvaa varttunutta koivua, kuusta ja haapaa. Kenttäkerroksessa kasvaa vain vähän taikinamarjaa sekä em. puulajien taimia. Kenttäkerroksessa esiintyy sinivuokkoa, lillukkaa, ahomansikkaa, metsäkurjenpolvea, metsäkastikkaa, kieloa ja metsäalvejuurta. Pohjakerroksessa on pääosin seinäsammalta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	D (heikko)	C (heikentynyt)
		

ID	295	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050 & puustoiset suot 91D0)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,28 ha	
Luontotyypit	Lehtokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi Ruohokorvet, joka on erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	
METSO- valintaperusteet	Luokka I: Kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai sen kaltaiset korvet	
Puron ympärille muodostunutta korpea. Kohtaan, jossa uoma on leventynyt, on muodostunut ruohokorpea, muutoin alueella on lehtokorpea. Puustossa on pääasiassa kuusia. Puuston iässä on pientä vaihtelua, mutta vanhimmat ja varttuneet puut puuttuvat. Puusto ei siis ole kovin erirakenteista tai luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa ojakellukkaa, rönsyleinikkiä, hiirenporrasta, virmajuurta, metsäimarretta ja käenkaalia. Märemmällä alueella on lisäksi terttualpea, korpikaislaa sekä runsaasti korpikastikkaa. Pohjakerroksessa on hieman okarahkasammalta, mutta eniten lehvä- ja suikerosammalia. Paikoin on laajempia korpharahkasammallaikkuja.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	B (hyvä)	B (vähän heikentynyt)





ID	296	
Rajausperuste	Uhanalainen luontotyyppi Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppi (lehdot 9050)	
Lakistatus	Ei lakikohde	
Pinta-ala	0,22 ha	
Luontotypit	Tuoreet keskiravinteiset lehdot, joka on vaarantunut (VU) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Puustossa kasvaa varttuneita ja nuorempia kuusia, joiden seassa on hieman koivua. Puusto ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa on mustikkaa, sinivuokkoa, lillukkaa, metsäimarretta, metsäalvejuurta ja kultapiiskua. Pohjakerrosta peittävät metsäliekosammal, metsäkerrossammal ja seinäsammal.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)
		

ID	297	
Rajausperuste	Lainsäädännöllä turvatut kohteet	
Lakistatus	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltava vesiluontotyyppi	
Pituus	144 m	
Luontotyytit	Havumetsävyöhykkeen norot, joka on puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	
METSO-valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita	
Melko kapea luonnontilaisen kaltainen puro, joka kulkee lehtokorven (ID 294) ja keskiravinteisen lehdon (ID 295) läpi. Varjostusta puron ylle luovat varttuneet ja nuoremmat kuuset sekä koivut, mutta puustoa on hakattu ja kantoja on jonkin verran puron reunalla. Varjostuksessa on tämän vuoksi paikoin aukkoja. Uomaa ympäröivä puusto ei ole luonnontilaisen kaltaista, eikä noron lähiympäristö täten täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Puro ei vaikuta peratulta eikä sen reunalla ole penkereitä. Uomassa on hieman kiviä mutta ei lahoppuainesta, ja uoma ei mutkittele paljoakaan. Puron virtaus on paikoin heikkoa. Siellä täällä esiintyy rentukkaa, terttualpea ja rönsyleinikkiä. Reunoilla kasvaa mm. korpikaislaa, metsäkortetta, mesiangervoa ja metsäalvejuurta.		
Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
1, lainsäädännöllä turvatut kohteet	C (kohtalainen)	Luonnontilaisen kaltainen
		

ID	298
Rajausperuste	Silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Vastuuluontotyyppi (kalliometsät)
Lakistatus	Ei lakikohde
Pinta-ala	0,58 ha
Luontotypit	Karut poronjäkälä-sammalkalliot, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi Kalliometsät, joka on silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi
METSO- valintaperusteet	Alue ei täytä METSO-ohjelman valintaperusteita

Alueella on kalliometsää ja muutama avoin poronjäkäläkallio. Paikoin on myös kuivahkon kankaan alueita. Puusto on pääosin harvaa ja varttunutta männikköä, jonka seassa kasvaa kuusta, pihlajaa ja muutamia varttuneita koivuja. Avokallioilla vain pääasiassa koivun taimia. Kukkulan päällä on yksi vanha mänty. Aivan tien vieressä on avokalliota, jossa on hirviaitaa. Myös kukkulan laella on avokallioaukkoja. Alueen puusto ei ole täysin luonnontilaisen kaltaista, minkä vuoksi alue ei täytä metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Kenttäkerroksessa kasvaa pääosin kanervaa ja puolukkaa. Pohjakerroksessa on seinäsammalta sekä valko- (*Cladonia arbuscula*), harmaa- (*C. rangiferina*) ja palleroporonjäkäliä (*C. stellaris*).

Arvoluokka	Edustavuus	Luonnontilaisuus
4, monimuotoisuutta tukevat kohteet	C (kohtalainen)	B (vähän heikentynyt)

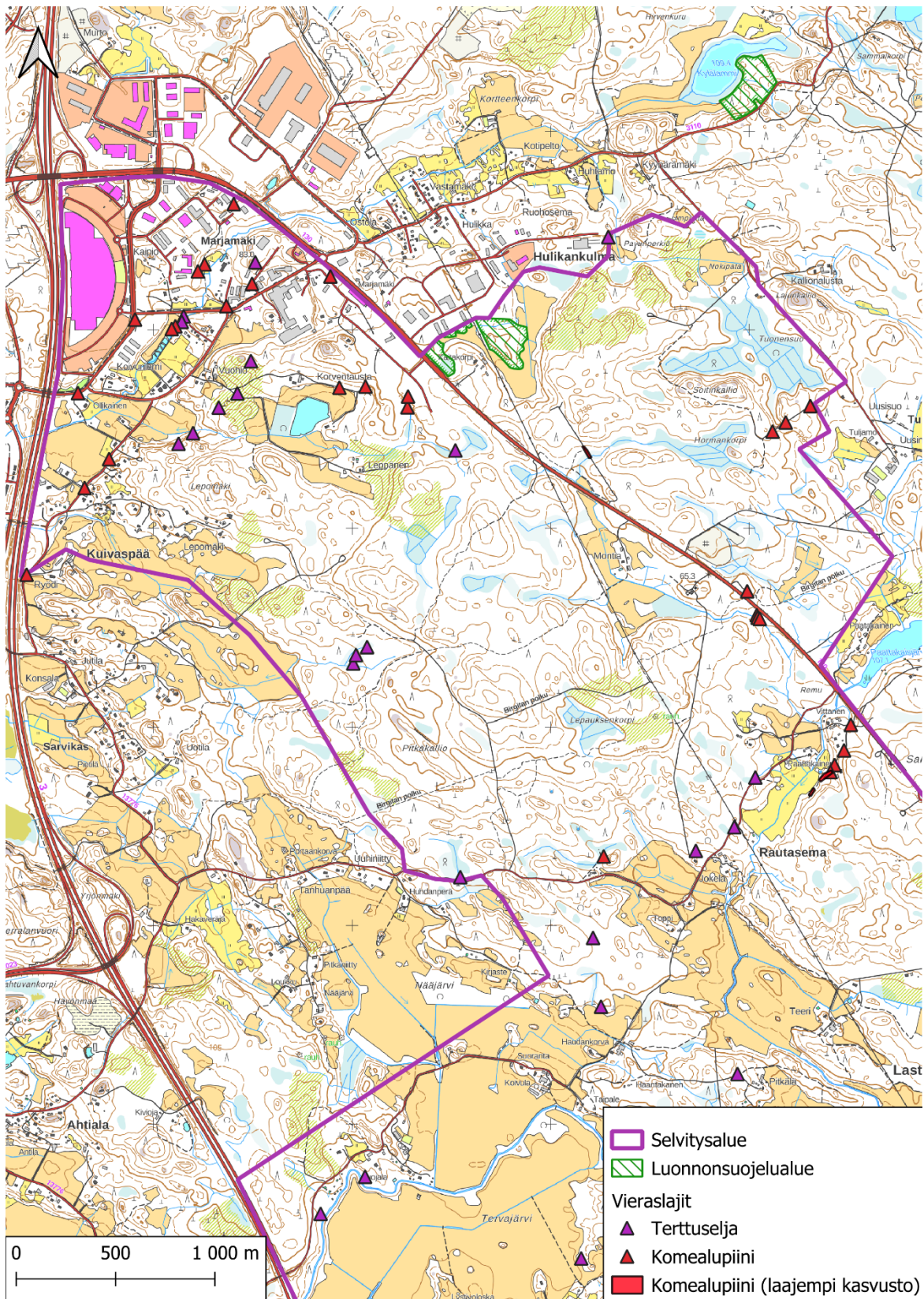


Erityisesti huomioitavat kasviesiintymät

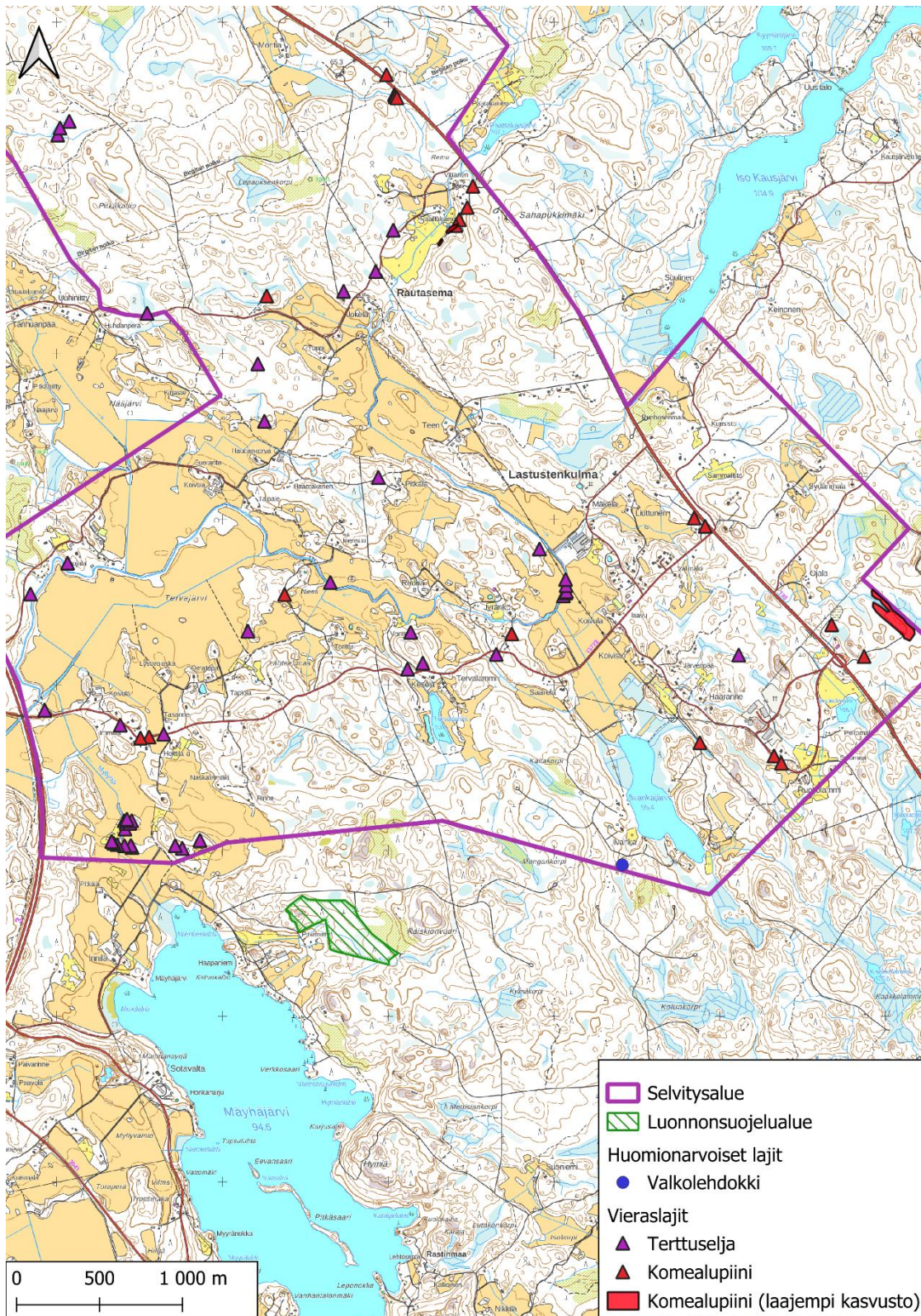
Selvitysalueelta havaittiin yksi valkolehdokkiesiintymä, joka on koko maassa rauhoitettu kasvilaji. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvilajia ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Esiintymän sijainti on merkitty kuvaan 24.

Haitalliset vieraslajit

Kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi säädetystä komealupiinista tehtiin alueella 44 havaintoa, joista neljä on laajempia kasvustoja. Näistä yksi kasvusto on huomattavan suuri, n. 2,3 ha. Suurin osa komealupiiniesiintymistä havaittiin lähinnä teiden varsilla kartoituskohteelta toiselle siirryttäessä, ja todennäköisesti lajia esiintyykin alueella paljon tässä kuvattua yleisemmin. Lisäksi havaittiin potentiaalisesti haitallista terttuseljaa (53 esiintymää). Esiintymien sijainnit on merkitty kuviin 23 ja 24.



Kuva 23. Selvitysalueen pohjoisosasta havaitut huomionarvoiset kasvilajit sekä vieraslajit.



Kuva 24. Selvitysalueen eteläosasta havaitut huomionarvoiset kasvilajit sekä vieraslajit.

3. Johtopäätökset ja suositukset

3.1. Yleistä

Vesilaki suojelee luonnontilaisia ja luonnontilaisen kaltaisia, luonnollisesti syntyneitä vesimuodostelmia. Poikkeuksena tähän ovat ihmisen tekemät lammet, joita vesilain säädökset koskevat silloin, kun tekolampi on tehty hyödyntäen luontaista vesimuodostumaa. (Tolonen ym. 2019) Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset norot, lähteet ja lammet ovat luokan 1 lainsäädännöllä turvattuja kohteita. Niiden luonnontilaa ei saa lain mukaan vaarantaa. Vesilain 3 luvun 2 §:n kohdan 8 mukaan vesitaloushankkeella on oltava Lupa- ja valvontaviraston lupa, jos hanke vaarantaa puron uoman luonnontilan säilymisen. Puroilla ei siis ole suoraa lainsuojaa, minkä vuoksi niitä ei luokitella arvoluokkaan 1.

Pienvesien suojaisuuden ja ominaispiirteiden säilyttämiseksi tulisi säästää myös niiden välitön lähiympäristö eli määritelmän mukaisesti vyöhyke, jossa pysyvän veden läheisyys luo ympäristöstä poikkeavat kasvuolot ja pienilmaston. Metsähallituksen suosituksissa pienvesien suojavyöhykkeiden tulee olla 15–30 metriä (Saari ym. 2009). Kajavan ym. (2002) mukaan puron perusteltu suojavyöhykkeen leveys on vähintään 20–30 m uoman molemmin puolin. Tämä leveys takaa riittävän varjostuksen puron varren eliöstölle. Se myös vähentää tuulenkaatojen riskiä, ja muodostaa jonkinlaisen metsikkökuvion ajateltaessa puuston itseisarvoa puron varressa.

Metsälain 10 §:n tarkoittamien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Metsäkeskus tekee metsänhoitoa ohjaavat päätökset metsälain 10 §:n mukaisista kohteista. Vaikka kohde siis täyttäisikin metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit, astuu metsälaki kohteella voimaan vasta metsäkeskuksen päätöksen perusteella. Metsälakia ei kuitenkaan sovelleta asemakaava-alueilla lukuun ottamatta maa- ja metsätalouteen osoitettuja alueita eikä oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella lukuun ottamatta maa- ja metsätalouteen sekä virkistyskäyttöön osoitettuja alueita.

Arvoluokan 2 erityisen merkittävät luontokohteet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä. Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat kokonaisuudet on aina huomioitava maankäytön suunnittelussa. Luokkaan 3 luokitellut, monimuotoisuutta turvaavat kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä. Luokkaan 4 luokitellut, monimuotoisuutta tukevat kohteet ovat usein paikallisesti tärkeitä. Luokkiin 3 ja 4 luokitellut uhanalaisten luontotyyppien muut esiintymät ovat yksityiskohtaisissa, (osa)yleiskaavatasoisen maankäytön suunnittelussa huomioitavia kohteita. (Mäkelä & Salo 2023) Rajattujen arvokkaiden luontotyyppikohteiden luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat ominaispiirteet on suositeltavaa säästää maankäytössä. Toimenpiteissä olisi hyvä säilyttää elinympäristölle erityinen vesitalous, puuston rakenne, vanhat ylispuut, kuolleet ja lahot puut sekä otettava huomioon kasvillisuus, maaston vaihtelevaisuus ja maaperä.

Useimpien rajattujen luontotyyppikohteiden luontotyyppi on uhanalainen. Vuonna 2018 valmistuneen Suomen luontotyyppien uhanalaisarvion (Kontula & Raunio 2018) mukaan arvioitujen luontotyyppien lukumäärästä on uhanalaisia (CR, EN tai VU) koko maassa 48 % ja Etelä-Suomessa 59 %. EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteena on pysäyttää luontokato ja kääntää luonnon monimuotoisuuden kehitys myönteiseksi vuoteen 2030 mennessä. Luontotyyppien suojelu on avainasemassa luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. (Ympäristöministeriö 2022)

Rajatuista arvokkaista luontotyyppikohteista 94 täyttää METSO-ohjelman valintaperusteet. ELY-keskus tai Metsäkeskus tekee päätöksen kohteen soveltuvuudesta METSO-ohjelmaan metsänomistajan tarjouksen pohjalta. Rauhoituksen hakeminen kohteelle on kuitenkin vapaaehtoista. METSO:n valintaperusteet kattavat metsien monimuotoisuuden kannalta tärkeimmät elinympäristöt ja rakennepiirteet, ja ne toimivat hyvin monimuotoisuuden kannalta arvokkaimpien metsäkohteiden tunnistamisessa. METSO-kohteiden suojelun avulla voidaan pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen. (Syrjänen ym. 2016)

Rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty (Lsl 74 §). Toisaalta Lsl 82 §:n perusteella lajin esiintyminen ”ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä.” ”Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja ... kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.”

3.2. Yhteenveto

3.2.1. Lakisääteisesti säästettävät kohteet

Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisten pienvesikohteiden (norot, lammet, lähteet) luonnontilaa ei saa lain mukaan vaarantaa.

3.2.2. Muut kaavassa huomioitavat kohteet

Ennestään metsälakikohteeksi rajatuilla alueilla elinympäristön ominaispiirteet täytyy metsälain mukaisesti joko säilyttää tai niitä tulee vahvistaa. Tämä koskee kuitenkin vain metsätaloustoimia eikä täten suoraan rajoita kaavoitusta. Näillä alueilla on kuitenkin tärkeitä luontoarvoja, joiden säästäminen on suositeltavaa. Myös metsälain 10 §:n kriteerit täyttävät kohteet, joilla ei ennestään ole metsälakikohteen virallista rajausta, olisi hyvä pyrkiä säästämään niiden sisältämien luontoarvojen vuoksi.

Myöskään puroilla ei ole varsinaista lainsuojaa: sen sijaan vesitaloushankkeella on oltava vesilain 3 luvun 2 §:n kohdan 8 mukaan Lupa- ja valvontaviraston lupa, jos hanke vaarantaa puron uoman luonnontilan säilymistä.

Luokkaan 2 kuuluvat kohteet ovat uhanalaisten luontotyyppien merkittäviä esiintymiä, joiden säästämistä suosittelemme vahvasti. Näillä kohteilla on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä piirteitä, joiden säilyttäminen maankäytössä on tärkeää. Myös luokkiin 3 ja 4 kuuluvat kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden säilymistä kannalta tärkeitä. Vaikkei arvoluokkiin 2–4 kuuluvien kohteiden säästäminen ole lain nojalla pakollista, ovat ne kuitenkin huomionarvoisia alueita, joiden säästämistä suosittelemme mahdollisuuksien mukaan. Näiden kohteiden ominaispiirteiden turvaamiseksi maankäyttöä niiden lähiympäristössä olisi hyvä välttää. Erityisesti yhtenäisten, mahdollisesti useista luontotyyppikuvioista koostuvien laajempien alueiden säästäminen on ekologisten yhteyksien säilymistä kannalta tärkeää, ja suosittelemmekin yhtenäisten puustoisten alueiden sekä useampien arvokkaiden luontotyyppikuvioiden muodostamien kokonaisuuksien turvaamista.

Rauhoitettuja kasveja on vältettävä vahingoittamasta tai häiritsemästä, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.

4. Kirjallisuus

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. 2. korjattu painos. – Ympäristöopas 46. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Alanen, A., Leivo, A., Lindgren, L. & Piri, E. 1995: Lehtojen hoito-opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja B No 26.
- Eräjärvä, L., Kullberg, J., Lammi, E., Manner, J.-P., Routasuo, P., Suominen, H. & Vauhkonen, M. 2022: Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017–2020. – Kaupunkiympäristön julkaisuja 2022:7.
- Espoon kaupunki 2023: Espoon LUMO-priorisointi. – Päivitetty 02/2023.
- Eurola, S., Huttunen, A., Kaakinen, E., Kukko-oja, K., Saari, V., Salonen, V. 2015: Sata suotyyppiä: Opas Suomen suokasvillisuuden tuntemiseen. Oulu: Oulun yliopisto, Thule-instituutti.
- Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A., Tonteri, T. 2018: Metsätyypit – Kasvupaikkaopas. Metsäkustannus.
- Hämäläinen, L., Jormola, J., Järvenpää, L., Kasvio, P., Tertsunen, J., Muilu, T. 2015: Luontoarvojen huomioon ottaminen ojitusten peruskorjauksissa ja kunnossapidossa. PERKAUS-hankkeen työraportti. Suomen ympäristökeskus.
- Kajava, S., Silver, T., Saarinen, M. & Heikkilä, H. 2002: Purot ja norot metsälain kohteina Lounais-Suomessa. – Metsätieteen aikakauskirja 2/2002:179–189.
- Kemppainen, R. 2017: Perinnemaisemien inventointiohje. – Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen raportteja 25 | 2017.
- Keränen, M. 2016: Opas kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille vesilain mukaisten ojitusasioiden ratkaisemiseen. – OPAS 3 | 2016, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
- Keskinen, H.-L., Raunio, A., Forss, S., Kartano, L., Karttunen, K., Kokko, A., Kontula, T., Koskela, K., Mäkelä, K., Pykälä, J., Rytteri, T., Väänänen, M. 2024: Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje, luonnos 15.5.2024.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 Luontotyyppien punainen kirja Osa 1 – Tulokset ja arvioinnin perusteet. – SUOMEN YMPÄRISTÖ 5 | 2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 Luontotyyppien punainen kirja Osa 2 – luontotyyppien kuvaukset. – SUOMEN YMPÄRISTÖ 5 | 2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Laine, J., Vasander, H., Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Saarinen, M., Penttilä, T. 2021: Suotyyppit ja turvekankaat – Kasvupaikkaopas. Metsäkustannus.
- Luonnonsuojelulaki 2023: 5.1.2023 annettu luonnonsuojelulaki (9/2023) [<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230009>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 76/2022) [<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2022/20220076>].
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 2002: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. – Metsälehti Kustannus, Helsinki. 2. painos.

- Metsäasetus 2010: 21.12.2010 annettu metsäasetus (1234/2010) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20101234>]
- Metsäkeskus 2016: Lakisääteiset luontokohteet. – internet-sivut: [<https://www.metsakeskus.fi/lakisaaiteiset-luontokohteet>], viitattu 28.2.2024
- Metsäkeskus 2022: Tulkintasuosituksia metsälain 10 pykälän tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen rajaamisesta ja käsittelystä. – [<https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/document/metsalain-10-pykalan-kohteiden-tulkintasuositus.pdf>], viitattu 29.2.2024
- Metsäkeskus 2024: Avoin metsä- ja luontotieto – Aineistot paikkatieto-ohjelmille. – [<https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/aineistot-paikkatieto-ohjelmille>], viitattu 28.9.2024
- Metsälaki 1996: 12.12.1996 annettu metsälaki (1093/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>] ja metsälain perustelut (HE 63/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960063>] sekä laki metsälain muuttamisesta (1085/2013) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131085>]
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 | 2023
- Ohtonen, A., Lyytikäinen, V., Vuori, K.-M., Wahlgren, A. & Lahtinen, J. 2005: Pienvesien suojelu metsätaloudessa. – Suomen ympäristö 727, Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, Joensuu.
- Punttila, P. & Björklöf, K. 2020: Certi_12 Luontoselvitykset, versio 2.3 (31.3.2020). Ympäristönäytteenottajien sertifiointijärjestelmän Luontoselvitykset-erikoistumisalan pätevyysvaatimukset. [<https://www.syke.fi/download/noname/%7B5C362CC6-0FF4-4E81-9ADD-8D4A45703BE1%7D/133587>], viitattu 5.10.2023
- Räsänen, J., Teeriaho, J., Kananoja, T., Rönty, H. 2018: Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot – Osa 1. Suomen ympäristö 2 | 2018.
- Saari, P., Finér, L. & Laurén, A. 2009: Metsätaloudessa vesistöjen ja pienvesien suojavyöhykkeille asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen. – Metlan työraportteja 124.
- Salminen, J. & Aalto, S. 2012: Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle (LAKU). Loppuraportti. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 119–2012.
- Suomen Lajitietokeskus 2024: Lajihavainnot selvitysalueilta. – [<https://laji.fi/>], tiedot haettu 11.5.2025
- SYKE & Metsähallitus 2020: Natura 2000 -luontotyyppien inventointiohje. – Versio 9. 78 s.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Suomen ympäristökeskus.
- Tolonen, J., Leka, J., Yli-Heikkilä, K., Hämäläinen, L. & Halonen, L. 2019: Pienvesiopas. Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 36 | 2019.
- Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 2023: 1066/2023. Helsingissä 30.11.2023. – [<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20231066>]
- Vesilaki 2011: 27.5.2011 annettu vesilaki (587/2011) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>].
- Ympäristöhallinto 2024:
- Tiedot suojeluohjelma-alueista, Natura-alueista, yksityismaiden ja valtion maiden luonnonsuojelualueista,

arvokkaista kallioalueista, tuuli- ja rantakerrostumista, pohjavesialueista sekä Purohelmi (arviot pienten virtavesien luonnontilan muuttuneisuudesta) SYKEN Avoin tieto -tietopalvelussa. – Sähköinen ladattava paikkatietoaineisto.

[http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Paikkatietoaineistot; tiedot haettu 5.2.2024]

- Suojellut alueet yleisessä rajapinnassa (mm. Natura-alueet, luonnonsuojelualueet, erityisesti suojeltavien lajien rauhoitus päätökset, luontotyyppipäätökset):

https://paikkatieto.ymparisto.fi/arcgis/rest/services/SYKE/SYKE_SuojellutAlueet/MapServer

- Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet (Zonation) yleisessä rajapinnassa:

https://paikkatieto.ymparisto.fi/arcgis/rest/services/SYKE/SYKE_MonimuotoisuudelleTarkeatMetsaalueetZonation/MapServer

Ympäristöministeriö 2015: Suot ja turvemaat maakuntakaavoituksessa. – SUOMEN YMPÄRISTÖ 7 | 2015.

Ympäristöministeriö 2022a: EU:n luonto- ja lintudirektiivit. – Ympäristöministeriö. <https://ym.fi/eu-n-luonto-jalintudirektiivit> (viitattu 10.10.2023).

Ympäristöministeriö 2022b: EU:n biodiversiteettistrategia. – internet-sivut: [<https://ym.fi/eu-n-biodiversiteettistrategia>] (viitattu 5.10.2023).

Äijälä, O., Koistinen, A., Sved, J., Vanhatalo, K. & Väisänen, P. (toim.) 2014: Metsänhoidon suositukset. – Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion julkaisuja.

Liite 1. Menetelmäkuvaus

Selvityksen lähtötietoihin kuuluivat seuraavat aineistot:

- Maanmittauslaitoksen kartta-aineistot ja ilmakuvat
- Aiemmat selvitykset alueelta
- Suomen Lajitietokeskuksen (2025) tietokantojen havainnot alueelta ja sen lähiympäristöstä
- Tiedot luonnonsuojelu-, Natura- ja luonnonsuojeluohjelma-alueista, arvokkaista kallioalueista ja kerrostumista, pohjavesialueista, monimuotoisuudelle tärkeitä metsäalueista (Zonation), erityisesti suojeltavien lajien rauhoituspäätöksistä ja luontotyyppien suojelupäätöksistä sekä PUROHELMi-hankkeen (arviot pienten virtavesien luonnontilan muuttuneisuudesta) aineistot (Ympäristöhallinto 2024)
- Metsäkeskuksen avoin metsävaratieto rajapinnoissa, esimerkiksi metsälakikohteet, metsävarakuviot ja virtausverkosto (Metsäkeskus 2024)

Tietoja on käytetty sekä 1) maastotöiden tukena että 2) raportointivaiheessa luontokohteiden luontoarvojen arvioinnissa ja luontoarvoihin kohdistuvien mahdollisten vaikutusten arvioinnissa.

Työssä noudatettiin Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) ja ympäristönäytteentottajien sertifiointijärjestelmän Luontoselvitykset-erikoistumisalan pätevyysvaatimusten (Punntila & Björklöf 2020) ohjeistuksia. Lisäksi käytettiin soveltuvin osin mm. teosten Airaksinen & Karttunen (2001), Meriluoto & Soininen (2002), Söderman (2003) ja Syrjänen ym. (2016) määrittelyjä huomioitavista luontoarvoista.

Selvitettävät kohteet valikoitiin etukäteen ilmakuvatarkastelun ja muiden taustatietojen perusteella. FM, biologi Jenna Lommi ja FM, biologi Marjut Mähönen tekivät maastotyöt 18.–19.6., 23.–26.6., 1.–4.7. ja 7.–11.7.2025. Selvitysalue kierrettiin jalan kattavasti läpi kasvillisuutta ja elinympäristöjä havainnoiden. Paikannuksessa käytettiin apuna Samsung Galaxy Tab Active Pro -tablettia ja QGIS-paikkatieto-ohjelmistoon perustuvaa QField-tiedonkeruusovellusta. Paikkatiedon tarkkuus on tavallisesti 3–8 m, peitteisessä maastossa epätarkempaa kuin avoimella paikalla.

Luontotyyppikuvion kasvilajisto, valtalajit, luontotyyppin ilmentäjälajit, huomionarvoiset lajit sekä puuston rakennepiirteet (puuston kerroksellisuus, puulajit ja niiden runsaussuhteet (eri kerroksissa), puuston sukkessiovaihe (nuori, varttunut, vanha), jalopuumetsissä jalopuiden uudistuminen sekä kuolleen pysty- ja maapuun määrä, puulaji, koko ja lahoaste), ojitustilanne, metsänkäsittely, kuluneisuus, muu maankäyttö sekä muut tärkeät ominaispiirteet kirjattiin kattavasti maastolomakkeelle. Puuston kehitysluokat noudattavat Äijälän ym. (2014) luokitusta.

Kasvilajit määritettiin paikan päällä. Putkilokasvien nimistö on Suomen Lajitietokeskuksen lajiluettelon mukainen. Luontotyyppin määrittämisessä käytettiin seuraavia oppaita: Eurola ym. 2015, Hotanen ym. 2018 ja Laine ym. 2021. Selvitysalue valokuvattiin. Maastotyön aikana havainnoitiin kaikkien eliöryhmien erityisesti huomioitavaa lajistoa, joista tehdyt havainnot kirjattiin, paikannettiin tarvittaessa GPS-laitteella ja merkittiin kartalle.

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) ohjeistuksen mukaisesti kuolleen puun määrä arvioitiin luontotyyppiesiintymiltä laskemalla kuolleiden puiden runkojen kappalemäärät läpimittaluokittain (10–19 cm, 20–29 cm, ...). Kuolleen puuston kokonaistilavuus pinta-alayksikköä kohden (kuutiometriä hehtaarilla) voidaan laskea näiden läpimittaluokittaisten kappalemäärien sekä kuhunkin läpimittaluokkaan kuuluvan keskimääräisen puun tilavuuden avulla. Esimerkiksi 30–39 cm läpimittaluokassa keskimääräinen puu on 35 cm läpimittainen ja tilavuudeltaan noin 1,0 kuutiometriä. Lisäksi silmämääräisesti arvioitiin lahopuiden puulajia, tyyppiä (pysty- ja maapuut) sekä lahoastetta (kova, pintalaho ja pitkälle lahonnut). Lahopuu jatkumoa arvioitiin karkeasti kolmiportaisella asteikolla (heikko, kohtalainen, hyvä).

Paikkatiedon ja kartta-aineiston käsittely tehtiin QGIS-ohjelmistolla; rajauksien tekemisessä ja tulkinnoissa apuna käytettiin tarvittaessa myös ilmakuvatarkastelua (pohjakartat ja ilmakuvat: © Maanmittauslaitos).

Luontotyyppikohteiden arvoluokka määritettiin Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) ohjeistuksen mukaisesti (taulukko 1.1). Arvoluokat 1–4 eivät kata kaikkia alueita, vaan niiden ulkopuolelle jää niin sanottua tavanomaista luontoa, esimerkiksi sellaista metsätalouden piirissä olevaa talousmetsää tai metsäojitettua suota, jolla ei katsota olevan erityistä arvoa luonnon monimuotoisuudelle tai ekologisille yhteyksille. Tavanomaisella luonnolla voi kuitenkin olla suunnittelussa erikseen huomioon otettavaa arvoa esimerkiksi virkistysalueena.

Luontotyyppiesiintymien merkittävyyteen vaikuttavat esiintymän koko (laajat kohteet ovat merkittävämpiä kuin pienet), esiintymän luonnontila ja edustavuus, esiintymän sijainti suhteessa luontotyyppin levinneisyysalueeseen ja muihin esiintymiin (kytkeytyminen muihin saman luontotyyppin esiintymiin lisää arvoa) sekä esiintymän sijainti suhteessa ekologiseen verkostoon. Luontotyyppin edustavuus ja luonnontila määritettiin taulukon 1.2 mukaisesti.

Taulukko 1.1. Luontokohteiden arvottamisessa erotettavat arvoluokat 1–4 ja niihin kuuluvat kohteet (Mäkelä & Salo 2023).

Arvoluokka / Kohteet	1 Lainsäädännöllä turvatut kohteet	2 Erityisen tärkeät kohteet	3 Monimuotoisuutta turvaavat kohteet	4 Monimuotoisuutta tukevat kohteet
Aina huomioitavat	• Luonnonsuojelu-alueet • Natura 2000 -alueet • Suojeluun varatut alueet • LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajatut esiintymät • LSL:n tiukasti suojeltujen luontotyyppien esiintymät • Vesilain suojellut luontotyypit • Luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat • Luontodirektiivin liitteen IV b kasvilajien esiintymispaikat • LSL:n erityisesti suojeltavien lajien rajatut esiintymispaikat • Luontodirektiivin liitteen II lajien sekä lintudirektiivin liitteen I lajien ja niitä vastaavien muuttolintujen rajatut esiintymispaikat • LSL 73 § suurten petolintujen toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut	• Valtakunnallisesti arvokkaat luontokohteet¹ • Ekologisen verkoston kannalta erittäin tärkeät kohteet • Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet² • Uhanalaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät • Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät • Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien merkittävät esiintymät • Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille erittäin tärkeät kohteet³	• Ekologisen verkoston kannalta tärkeät kohteet • Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat muut kokonaisuudet²	• Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet
Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat		• Maakunnallisesti arvokkaat luontokohteet¹	• Maakunnalle ominaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät • Maakunnan vastuulajien merkittävät esiintymät	

Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat	• Luontodirektiivin liitteen IV a lajien tärkeät kulkuyhteydet ja siirtymäreitit • LSL 95 §:n luonnonmuistomerkit	• LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajaamattomat esiintymät • Luontodirektiivin liitteen II lajien rajaamattomat merkittävät esiintymispaikat • Lepakoille tärkeät saalistusalueet⁴	• Paikallisesti arvokkaat luontokohteet¹ • Uhanalaisten luontotyyppien muut esiintymät • Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien muut esiintymät • Uhanalaisten lajien muut esiintymät • Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille tärkeät kohteet³ • Luontodirektiivin liitteen II lajien muut esiintymispaikat	• Silmälläpidettävien luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ • Alueellisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ • Kohteet, joilla esiintyy yksittäisiä huomionarvoisia, pienpiirteisiä luonnonarvoja • Lajistollisesti arvokkaat uusympäristöt • Muut monimuotoisuutta tukevat kohteet
--	--	--	---	---

1 ennalta tunnetut, aiemmin tehdyissä selvityksissä rajatut kohteet

2 erityisesti huomioitavien ja silmälläpidettävien luontotyyppien ja/tai lajien muodostamat kokonaisuudet

3 pesimä-, levähdys-, ruokailu-, talvehtimis- ja sulkimisalueet sekä metson ja teeren soidinpaikat

4 sopimus Euroopan lepakoiden suojelusta (EUROBATS)

5 tapauskohtainen asiantuntijatulkinta arvoluokasta

Luontotyyppikohteiden rajaamisen periaatteita

Luontotyyppit eivät useinkaan esiinny yksiselitteisesti, vaan ne muodostavat jatkumon, jonka luokittelussa noudatetaan sopimuksenmukaisia rajauksia (Mäkelä & Salo 2023). Luontotyyppien ekologisen laadun kuvauksessa käytetään luontotyyppien edustavuuden ja luonnontilan luokittelua (taulukko 1.2). Luontotyyppiesiintymien kuvioinnissa laadultaan toisistaan poikkeavat esiintymät rajataan omina kuvioinaan. Metsäluontotyypeistä kaikki uhanalaisten kangasmetsäluontotyyppien luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset esiintymät sekä kaikki metsien erikoistyyppien ja lehtoluontotyyppien esiintymät selvitetään. Lisäksi huomioidaan runsaslahopuustoiset kangasmetsät, vaikka niiden luonnontila olisikin heikentynyt. Suo-, vesi- ja rantaluontotyypeistä selvitetään kaikki uhanalaiset luontotyyppit. Turvekankaista huomioidaan myös runsaslahopuustoiset ja vanhapuustoiset esiintymät. Kaikki perinnebiotooppien luontotyyppit ovat uhanalaisia, luontoselvityksissä erityisesti huomioitavia luontotyyppejä. Lisäksi luonnonsuojelulain luontotyyppikriteerit täyttävät kohteet määritetään erikseen. Muita huomioitavia kohteita ovat ihmisen muuttamat / ylläpitämät uuselinympäristöt, mikäli niissä on huomionarvoista lajistoa. Lisäksi huomioidaan kaikki vähintään kohtalaisen edustavat silmälläpidettävät ja puutteellisesti tunnetut luontotyyppit etenkin silloin, kun ne muodostavat arvokkaita kokonaisuuksia muiden luontotyyppikohteiden kanssa.

Metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen edellytetään aina olevan luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia, erottuvan ympäröivästä metsäluonnosta selvästi ja olevan pienialaisia tai metsätaloudellisesti vähämerkityksellisiä. Pienialaisina voidaan pääsääntöisesti pitää kohteita, joiden pinta-ala on enintään 2 hehtaaria. (Metsäkeskus 2022) Lehtolaikkujen puuston on oltava luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen ja suoelinympäristöillä on oltava luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen vesitalous. Pienvesien välittömissä lähiympäristöissä on oltava veden läheisyydestä johtuvat erityiset kasvuolosuhteet ja pienilmasto. (Metsäkeskus 2016) Luonnontilaisen kaltaisessa elinympäristössä monimuotoisuudelle olennaiset ominaispiirteet ovat kuitenkin säilyneet aiemmasta ihmisen toiminnasta huolimatta (Meriluoto & Soininen 2002). Luonnontilaisen kaltaisuuden ilmentäjiä ovat muun muassa puuston harventamattomuus tai pidempi harvennuksesta kulunut aika ja siitä johtuva hoidettua metsää suurempi puuston tiheys ja vaihteleva tilajärjestys sekä lahoppuuston esiintyminen. Metsälakikohteilla luonnontilaiseksi katsottavassa puustossa on yleensä useita latvuserroksia sekä alikasvosta. Edellä mainittua kerroksellisuuden puutetta voi korvata runsas eri-ikäinen lahoppuusto tai hoidettua metsää selkeästi suurempi puuston runkoluku. Lähteen välitön lähiympäristö on luonnontilaisen kaltainen, vaikka lähteeseen olisi tehty vedenottamista varten vähäisiä rakennelmia. Purojen ja norojen välitön lähiympäristö on luonnontilaisen kaltainen välittömään lähiympäristöön kaivetuista yksittäisistä ojista huolimatta, jos kohde ei ole ojien vaikutuksesta kuivanut. (Metsäkeskus 2022)

Vesilain arvokkaita kohteita ovat luonnontilaisten kohteiden lisäksi myös luonnontilaisen kaltaiset kohteet (Ohtonen ym. 2005). Kohteiden ei tarvitse olla täysin aiemman ihmistoiminnan ulkopuolella saadakseen luonnontilaisen määritelmän (Keränen 2016). Luonnontilaltaan voimakkaastikin muuttuneet pienvedet voivat ajan saatossa palautua luonnontilaisen kaltaiseksi, jolloin niitä koskee lainsuoja samalla tavalla kuin alkuperältään luonnontilaisia pienvesiä (Tolonen ym. 2019). Luonnontilaisen kaltaisuus edellyttää kuitenkin, että perkaus on ollut alun perin suhteellisen kevyt, tietty mutkaisuus on säilynyt uomassa ja lisäksi kasvillisuus on peittänyt alleen perkausjäljet (Kajava ym. 2002). Voimakkaasti peratut purot (perkauksesta vähintään 30–40 vuotta)

voidaan tulkita luonnontilaisen kaltaiseksi joissain tapauksissa, mikäli eroosio ja puronvarren käsittelemättömyys on palauttanut puron uoman luonnontilaisuuteen liittyvät elementit (Kajava ym. 2002). Meriluoto & Soininen (2002) määrittelevät luonnontilaisen kaltaisen uoman siten, että siinä voi olla ”vähäisiä jälkiä uoman perkauksesta, mutta pienveden suojaisuus on säilynyt”. Täysin luonnontilaiset uomat ovat erittäin harvinaisia Etelä-Suomessa, ja luonnontilaisena on säilynyt yleensä hyvin lyhyitä osuuksia (Kajava ym. 2002). Tästä syystä myös kohtalaisen lyhyt luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen jakso voidaan luokitella vesilain kohteeksi, vaikka muilta osin virtavesi olisikin epäluonnontilainen. Pienvedet ovat vahvasti kytkeytyneitä lähiympäristöönsä, ja ne tulisivat huomioda kokonaisuutena, johon kuuluu vesimuodostuman lisäksi sen välitön lähiympäristö (Tolonen ym. 2019).

METSO-kohteilla metsikön iän määrittelyssä käytettiin apuna kehitysluokkaa ja metsätyyppiä. Lahopuun määrää arvioitiin asteikolla 0–5, 5–10, 10–20, 20–30 ja > 30 m³/ha. Eri rakennepiirteiden, kuten puulajisuhteiden ja lahoppuujatkumon, merkitys vaihtelee elinympäristötyypin mukaan. Täydentävien valintaperusteiden mukaan METSO-kohteen arvoa voi lisätä muun muassa sen sijoittuminen suojelualueiden läheisyyteen, laaja pinta-ala tai uhanalaisten, silmälläpidettävien tai vaatelaidien lajien esiintyminen. METSO III-luokan kohteet ovat monimuotoisuuden kannalta itsekseen suotuisaan suuntaan kehittyviä, luonnonhoitotoimenpitein kehitettäviä tai ennallistamalla kunnostettavia kohteita, jotka sijaitsevat I- tai II-luokan kuvioiden yhteydessä tai läheisyydessä. (ks. Syrjänen ym. 2016).

Taulukko 1.2. Luontotyyppien edustavuus- ja luonnontilaisuusluokat. Taulukko on laadittu osin Espoon ja Helsingin kaupunkien luontoselvityksissä käyttämiä luokituksia (Eräjärvi ym. 2022, Espoon kaupunki 2023) ja osin Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaassa (Mäkelä & Salo 2023) esitettyjä luontotyyppien hyvän tilan osoittajia mukaillen.

JALOPUUMETSÄT		Perustuu Natura-luontotyyppin "jalopuumetsät" edustavuuden/luonnontilan määrittelyyn (Airaksinen & Karttunen 2001), Natura-luontotyyppien inventointiohjeeseen (SYKE & Metsähallitus 2020), luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeeseen (Keskinen ym. 2024), lehtojen hoito-oppaaseen (Alanen ym. 1995) sekä jalopuulehtojen ja jalopuustoisten kangasmetsien luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b).
Edustavuus		
A	Erinomainen	Puustossa vallitsevat jalot lehtipuut, usein kahta tai kolmeakin jalopuulajia, niiden lisääntyminen on alueella turvattu; eri puusukupolvet ovat hyvin edustettuina (runsaasti vanhoja jalopuuyksilöitä ja jalopuiden taimia); jaloista lehtipuista riippuvainen lajisto, kuten vaatelait lehtokasvit, selkärangattomat, lahottaja- ja sienijuurisienet sekä epifyyttijäkälät ja -sammalet ovat runsaita. Monipuolisesti vaatelaita lehtopensaita. Uhanalaista tai harvinaista lajistoa. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Sekametsä, jossa kuitenkin jalojen lehtipuiden osuus on suuri (selvästi yli 20 puumaista runkoa hehtaarilla); eri puusukupolvet voivat olla niukkoja; lajisto on yksipuolisempaa. Kohteella voi olla yksittäisiä vieraslajeja
C	Kohtalainen	Muut lajit kuin jalot lehtipuut vallitsevat puustossa, mutta niitä esiintyy kuitenkin vähintään 20 puumaista runkoa hehtaarilla; jotkin puusukupolvet voivat puuttua; lajisto on yksipuolisempaa. Kohteella voi olla vieraslajeja vähän, mutta ne eivät syrjäytä luontaista kasvillisuutta.

C	Heikko	Luontotyyppi ei ole kehittynyt luontaisesti tai luontotyypin ominaispiirteet ovat merkittävästi muuttuneet, kuten esimerkiksi puistometsät, joissa puusto- ja pensaskerrosta on käsitelty ja aluskasvillisuus muodostuu luontotyyppille vieraista lajeista tai talousmetsät, joissa metsänhoitotoimet (esim. uudistusalan raivaus, kylvö, istutukset, taimikon hoito, karsinta, hakkuut) ovat tehneet metsästä selvästi luonnontilaiseen verrattavasta poikkeavan.
0	Ei luontotyyppi	Avohakattu metsä, puisto, istutetut jalopuut yksittäin tai ryhmissä.
Luonnontilaisuus		
A	Luonnontilainen	Luontaisesti syntynyt metsä, puuston rakenne on satunnainen, jatkuvakorkeuksellinen latvuserkos, kaikki puusukupolvet ovat edustettuina, runsaasti lahoppuuta. Kasvillisuus kerroksellinen ja monilajinen, pensaskerros hyvin kehittynyt. Kasvillisuus kulumaton, ei vieraslajeja. Jalopuusto ja lehtokasvillisuus eivät kärsi kuusen liiallisesta varjostuksesta. Jalot lehtipuut uudistuvat luontaisesti pienaukkodynamiikan kautta tai muun puuston alle.
B	Vähän heikentynyt	Selviä merkkejä ihmistoiminnasta: vanhoja hakkuujälkiä, lahoppuuta korjattu pois, vähän kuluneisuutta ja roskaantumista. Lajistossa jonkin verran kulttuurilajistoa tai vieraslajeja. Alun perin talousmetsinä hoidetut metsät, jotka ovat jääneet hoitamatta ja joihin on kehittynyt luonnontilaisen metsän piirteitä.
C	Heikentynyt	Puuston rakenne lähestyy talousmetsää (tasaikäinen ja -rakenteinen puusto) tai hoidettua puistometsää. Kulttuurilajisto runsasta. Kohtalaista kuluneisuutta ja roskaantumista.
D	Täysin muuttunut	Avohakkuuala, talousmetsä tai puisto. Runsaasti kuluneisuutta ja roskaa, kulttuurilajisto vallitsevaa.

LEHDOT

Perustuu Natura-luontotyyppin "lehdot" edustavuuden/luonnontilan määrittelyyn (Airaksinen & Karttunen 2001), Natura-luontotyyppien inventointiohjeeseen (SYKE & Metsähallitus 2020), Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt -oppaaseen (Meriluoto & Soininen 2002), Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen -raporttiin (Syrjänen ym. 2016), lehtojen hoito-oppaaseen (Alanen ym. 1995) sekä lehtojen luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b).

Edustavuus

A	Erinomainen	Lehtotyyppille ominaisen lajiston lisäksi vaateliasta ja/tai harvinaista lajistoa. Alueella arvokkaita erityispiirteitä: erityisen järeä ja vanha puusto, monipuolinen puulajikoostumus sekä runsaasti eri kehitysvaiheiden lahoppuuta ja hyvä lahojatinkumo, pienaukkodynamiikka; monimuotoisuutta lisääviä laikkuja, kuten soistuneisuutta, tiheypintaa, puronvarsia ja jyrkänteiden alusia. Usein useita lehtotyyppipejää, jolloin kohteella erityisen monipuolinen lajisto. Hyvin kehittynyt lehtopensaskerros ja monilajinen aukkoinen sammalkerros. Jalot lehtipuut lisäävät edustavuutta. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Arvokkaita puuston ja lahoppuuston erityispiirteitä vähemmän kuin luokassa A. Kenttä- ja pensaskerroksen ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät oleellimmat tyyppilajit. Kangasmetsä- tai suoluontotyyppiä edustava lajisto kuitenkin näkyvää.
C	Kohtalainen	Puuston rakenteessa joitakin luonnonmetsille ominaisia piirteitä. Kenttä- ja pensaskerroksen ominaispiirteet vastaavat osittain tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät jotkin tyyppilajit. Lajistossa muita piirteitä edustavan lajiston esiintyminen huomattavaa. Kohde on luonnontilainen tai vähän heikentynyt. Vieraslajeja voi esiintyä, mutta ne eivät ole laajemmin syrjäyttäneet tyyppilajistoa.
D	Heikko	Puuston rakenne poikkeaa selvästi luonnonmetsästä. Lajistossa muita piirteitä edustavan lajiston esiintyminen vallitsevaa. Kohde on vähän heikentynyt tai heikentynyt. Vieraslajeja voi esiintyä yleisesti.
0	Ei luontotyyppi	Hakkuuaukot, taimikot ja tasaikäiset yhden puulajin nuoret istutusmetsät, jotka kuitenkin luokiteltu lehtometsäksi.
Luonnontilaisuus		

A	Luonnontilainen	Luontaisesti syntynyt, puusto eri-ikäisrakenteinen/jatkuvakerroksellinen, satunnaisesti jakautunut. Ihmistoiminnasta ei merkkejä, lukuun ottamatta vanhoja poimintahakkuita tai metsälaidunnusta. Ei metsäteitä/ojituksia, kuluneisuutta. Kasvillisuudessa ei juurikaan kulttuurilajeja eikä ollenkaan vieraslajeja. Kosteissa ja tuoreissa lehdoissa kostea pienilmasto.
B	Vähän heikentynyt	Joitakin merkkejä aiemmista metsänhoitotoimista, maan muokkauksesta tai ojituksista, mutta niistä on kulunut jo aikaa. Kulttuurivaikutusta voi olla, mutta se ei ole muuttanut ominaispiirteitä. Kuusettuminen voi uhata jossain määrin ominaispiirteitä. Entiselle maatalousmaalle syntynyt lehto lähestymässä luonnontilaista metsää. Muu kulttuurivaikutus vähäinen. Vieraslajeja voi esiintyä yksittäin.
C	Heikentynyt	Vain joitain luonnonmetsän tunnusmerkkejä (tasaikäinen ja -rakenteinen puusto). Polkuja, lievää roskaantumista ja näkyvästi kulttuurilajistoa ja vieraslajeja. Entiselle maatalousmaalle syntyneen lehdon sukkession alkuvaiheen lehto tai kulttuurivaikutuksen muokkaama ns. sekundaarilehto.
D	Täysin muuttunut	Ei käytännössä luonnonmetsän tunnusmerkkejä / avohakkuuala. Maasto selvästi kulunut ja roskainen. Kulttuurilajisto vallitsevaa, ja vieraslajeja runsaasti. Lehtolajisto korkeintaan yksittäistä.
KANGASMETSÄT		Perustuu Natura-luontotyyppiin "luonnonmetsät" edustavuuden/luonnontilan määrittelyyn (Airaksinen & Karttunen 2001), Natura-luontotyyppien inventointiohjeeseen (SYKE & Metsähallitus 2020), Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen -raporttiin (Syrjänen ym. 2016) sekä kangasmetsien luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b).
Edustavuus		
A	Erinomainen	Luonnontila erinomainen tai hyvä ja alueella arvokkaita erityispiirteitä: erityisen järeä ja vanha puusto sekä runsaasti eri kehitysvaiheiden lahoppua ja hyvä lahojatkumo; monimuotoisuutta lisääviä laikkuja, kuten puronvarsia, soistumia, tihkupintoja, vesistön rantoja, soiden reunoja, jyrkänteitä tai louhikkoja; monipuolinen puulajikoostumus, runsaasti vanhoja / kookkaita lehtipuita, kuten haapaa ja raitaa. Puusto jatkuvakerroksellista, tilajakauma satunnainen ja runsaasti aiemman sukupolven puuyksilöitä. Palokoropuita. Kenttäkerrosrajasto luontotyyppille ominaista. Näkyvillä sienituhoja, tuulenkaatoja, lumen aiheuttamia puiden latvanmurtoja, pötkelöitä ja hyönteistuhojen vuoksi harsuuntuneita puita. Pienaukkodynamiikka. Suojaisa pienilmasto. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Arvokkaita erityispiirteitä vähemmän kuin luokassa A. Puuston tila- ja ikärakenne vaihteleva, useita puusukupolvia ja kohtalaisen paljon lahoppua, mutta ei välttämättä hyvää lahoppuujatkumoa. Yksittäisiä vieraslajiyksilöitä voi esiintyä.
C	Kohtalainen	Uudistuskypsät tai uudistuskypsyttää lähestyvät metsiköt, jos niiden rakenne sisältää joitakin luonnonmetsille ominaisia piirteitä. Vieraslajikasvustoja voi esiintyä vähäisessä määrin.
D	Heikko	Varttunut puusto enimmäkseen tasaikäistä ja -rakenteista, mutta yksittäisiä aiemman sukupolven puita ja/tai eri-ikäistä alikasvosta. Tai nuorta metsää, joka uudistunut luontaisesti ja puulajikoostumus kohtalaisen monipuolinen. Lahoppua esiintyy niukasti. Vieraslajeja voi olla kohtalaisen runsaasti.
0	Ei luontotyyppi	Hakkuuaukot, taimikot ja tasaikäiset yhden puulajin nuoret istutusmetsät.
Luonnontilaisuus		
A	Luonnontilainen	Luontaisesti syntynyt metsä. Ihmistoiminnasta ei ole merkkejä lukuun ottamatta vanhoja poimintahakkuita tai metsälaidunnusta. Luontainen uudistuminen pienaukoissa. Ei metsäteitä tai ojituksia. Ei kulttuurilajistoa tai vieraslajeja. Lehtomaisilla ja tuoreilla kankailla varjoisa ja suojaisa, joskus myös kostea pienilmasto.

B	Vähän heikentynyt	Rakenne poikkeaa lievästi luonnontilaisesta/luonnontilaisen kaltaisesta. Joitakin merkkejä aiemmista metsänhoitotoimista, maan muokkauksesta tai ojituksista, mutta niistä on kulunut jo aikaa. Kulttuurivaikutusta voi olla, mutta se ei ole muuttanut ominaispiirteitä. Vähäistä maaston kulumista voi esiintyä. Myös metsiköt, joihin voi kehittyä luonnontilaisen kaltaisia rakennepiirteitä verrattain nopeasti itsestään. Ennallistumiskelpoisuutta lisää kohteen läheisyys johonkin edustavaan luonnontilaiseen tai sen kaltaiseen vanhaan metsään.
C	Heikentynyt	Vain joitain luonnonmetsän tunnusmerkkejä. Esimerkiksi talousmetsä, jossa on kuitenkin hieman lahoppuuta. Voi olla kohtalaisesti polkuja, roskaa ja kulttuuri- ja vieraslajeja. Myös metsiköt, joihin voi kehittyä luonnontilaisen kaltaisia rakennepiirteitä kohtuullisten luonnonhoitotoimien seurauksena. Ennallistamiskelpoisuutta lisää kohteen läheisyys johonkin edustavaan luonnontilaiseen tai sen kaltaiseen vanhaan metsään.
D	Täysin muuttunut	Puusto hakattu tai nuoren puuston / taimikon rakenne täysin luonnonmetsästä poikkeava (tasaikäinen ja -rakenteinen). Maasto kulunut ja roskainen. Runsaasti kulttuurilajistoa ja vieraslajeja.
SUOT		Perustuu Suot ja turvemaat maakuntakaavoituksessa -teoksen (Ympäristöministeriö 2015) suoyhdistymien tai suokokonaisuuksien luonnontilaisuusasteikkoon, Natura-luontotyyppien luokitteluun (Airaksinen & Karttunen 2001), Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen -raporttiin (Syrjänen ym. 2016) sekä soiden luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b).
Edustavuus		
A	Erinomainen	Suotyyppille ominainen ja edustava lajisto. Mahdollisesti vaateliasta tai harvinaista lajistoa. Pohjakerrosta vallitsevat rahkasammalet, rehevissä korvissa runsaasti myös aitosammalia. Suoyhdistymissä monipuolisesti erilaisia edustavia suotyypppejä. Arvokkaita erityispiirteitä: puustoisilla suotyyypeillä vanha puusto sekä runsaasti eri kehitysvaiheiden lahoppuuta; monimuotoisuutta lisääviä laikkuja kuten lähteisyyttä, tihkupintaisuutta tai luhtaisuutta sekä kangasmetsien reunoja ja vesistöjen rantoja. Avosoille ovat tyypillisiä puuttomat mätäspinnat ja jänteet sekä avoimet vetiset rimpi- ja välipinnat. Ei ojituksia tai muita muutoksia vesitaloudessa. Puustoisilla soilla puustorakenne luonnontilainen. Ei kulttuuri- tai vieraslajeja. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Tyyppilajisto vallitseva, mutta muita piirteitä edustavaa lajistoa jonkin verran. Puustoisten soiden puustorakenteessa useita luonnontilaisuuteen viittaavia piirteitä kuten luontainen uudistuminen, erirakenteisuus, lahoppuustoisuus tai sekapuustoisuus. Vanhoja kantoja tai umpeenkasvaneita oja voi olla. Yksittäisiä vieraslajeja voi esiintyä.
C	Kohtalainen	Kohteella esiintyvät oleelliset tyyppilajit mutta muita piirteitä edustavaa lajistoa verrattain runsaasti, merkkejä varpuisuuden lisääntymisestä välipinnoilla, puuston kasvun lisääntymisestä tai taimettumisesta. Ojitus heikentänyt hydrologista yhteyttä, mutta ojat saattavat olla jo kasvamassa osittain umpeen. Kohteella voi olla vieraslajeja vähän, mutta ne eivät syrjäytä luontaista kasvillisuutta.
D	Heikko	Puuston kasvu selvästi lisääntynyt ja/tai alue taimettunut/metsittynyt. Useita suhteellisen tuoreita oja, vesitalous muuttunut selvästi. Luonnontila on vähän heikentynyt tai heikentynyt. Muita piirteitä edustavien lajien ja vieraslajien osuus voi olla suuri.
0	Ei luontotyyppi	Turvekankaat, muuttumat.
Luonnontilaisuus		
A	Luonnontilainen	Suolla ja sen välittömässä läheisyydessä ei merkkejä ihmisvaikutuksesta (ojituksia, merkkejä turpeennostosta, muita kuivattavia tekijöitä, tiestöä). Vedenpinta kullakin suopinnan tasolla tyypillisissä rajoissa. Puustoisilla soilla kostea ja varjoisa pienilmasto. Luhdissa pysyvä pintavesien vaikutus ja virtaavan tai tulvivan veden tuoma ravinnelisiä.

B	Vähän heikentynyt	Yksittäisiä umpeutuneita ojia suon reunaosissa; puustoisilla soilla puustossa merkkejä vähäisestä harsintahakkuusta; umpeutuvia turpeennostokuoppia ja niihin liittyviä vanhoja rakenteita; jonkin verran polkuja. Suokasvillisuudessa ei muutoksia suon reunavyöhykettä lukuun ottamatta. Osassa keidassoiden laiteita voi olla vesitalouden muutoksia.
C	Heikentynyt	Ojituksilla selvä vaikutus alueen vesitalouteen ja/tai ihmistoiminta muuttanut muuten näkyvästi lajistoa. Osalla ojittamatonta alaa kuivahtamista ja kasvillisuusmuutoksia. Keidassoilla ojitukset on muuttanut myös reunaluisun ja keskustan vesitaloutta.
D	Täysin muuttunut	Vesitalous muuttunut kauttaaltaan, kasvillisuusmuutokset selviä.
KALLIOT ja KALLIOMETSÄT		Perustuu Natura-luontotyyppioppaan kallioisten luontotyyppien edustavuuden/luonnontilan määrittelyyn (Airaksinen & Karttunen 2001), Natura-luontotyyppien inventointiohjeeseen (SYKE & Metsähallitus 2020), Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt -oppaaseen (Meriluoto & Soininen 2002), Mäkelän & Salon (2023) mukaisiin luontotyyppien hyvän tilan osoittajiin sekä kalliometsien osalta Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen -raporttiin (Syrjänen ym. 2016) sekä kallioiden luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b).
Edustavuus		
A	Erinomainen	Uhanalaisia, harvinaisia kalliolajeja ja/tai laaja ja erittäin edustava kalliokasvillisuus. Ei kuluneisuutta eikä muutakaan kulttuurivaikutusta tai vieraslajeja. Merkittäviä geologisia kohteita kuten korkeita jyrkänteitä, laajoja louhikoita ja huomattavan kookkaita siirtolohkareita. Vallitseva puusto silmin nähten vanhaa: runsaasti vanhoja kakkäräisiä kilpikaarnamäntyjä ja keloja. Rakenne vaihtelee pienipiirteisesti kalliooperän muotojen, ilmansuunnan, maaperän paksuuden, kasvupaikkatyyppien ja puuston suhteen. Valuvesipintoja. Kuollutta puuta, palanutta puuta. Aluskasvillisuus jäkälä- ja varpuvaltaista, aukkoista. Suolaikkuja voi esiintyä painanteissa. Tikan pajapuita. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Edustavia jyrkänteitä, louhikoita, siirtolohkareita ja/tai edustavaa kalliolajistoa. Runsaasti vanhoja mäntyjä mutta jonkin verran voi olla myös nuorempaa puustoa. Maapuita voi olla vain yksittäin. Yksittäisiä vieraslajeja voi esiintyä.
C	Kohtalainen	Kohteella esiintyvät jotkin tyyppilajit. Ei juuri merkittäviä geologisia kohteita. Puusto enimmäkseen nuorta, mutta siellä täällä yksittäisiä vanhoja kilpikaarnamäntyjä ja keloja. Vain hyvin niukasti maalahopuuta. Vieras- ja kulttuurilajeja voi esiintyä, mutta niiden osuus on pieni.
D	Heikko	Lajistossa vallitsevat muut kuin luontotyyppien tyyppilajit. Puusto kauttaaltaan suhteellisen nuorta, taimikkoa laajalti, ei lahopuuta. Kohde on luonnontilaltaan heikentynyt tai heikko. Vieraslajeja voi esiintyä laajalti.
0	Ei luontotyyppi	Hävinnyt, rakennettu, louhittu.
Luonnontilaisuus		
A	Luonnontilainen	Ei vieraslajistoa, ei kuluneisuutta eikä kiviainesottoa. Jäkälikkö paksua. Ei merkkejä puuston käsittelystä. Näkyvästi maapuita.
B	Vähän heikentynyt	Vähän kuluneisuutta (jäkälikkö voi olla vähän kulunut mutta vain pienialaisesti esimerkiksi polkujen kohdilla), mutta lajisto edelleen edustavaa. Yksittäisiä vieraslajikasvustoja, jotka eivät kuitenkaan laajoja. Voi olla vanhoja kiviainesoton jälkiä. Yksittäisiä vanhoja kantoja.
C	Heikentynyt	Kuluneisuus heikentänyt selvästi kasvillisuutta ja/tai vanhaa kiviainesottoa osalla alueesta. Tyyppilajistoa vain pienialaisesti. Jäkälissä selvästi kulumisen merkkejä. Kulttuurilajisto voi olla vallitsevaa. Puustoa käsitelty.
D	Täysin muuttunut	Kasvillisuus joko muuttunutta tai kulumisen tai muun ulkoisen tekijän seurauksena tyyppilajisto hävinnyt. Puusto hakattu kokonaan. Tiheä taimikko.

PIENVEDET		Perustuu Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö -oppaaseen (Tolonen ym. 2019), raporttiin ”Luontoarvojen huomioon ottaminen ojitusten peruskorjauksissa ja kunnossapidossa” (Hämäläinen ym. 2015) sekä virtavesien ja lähteikköjen luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b). Luonnontilaisuus huomioitu suoraan kriteeristössä.
A	Erinomainen	Uomaa tai sen osaa ei ole perattu tai kaivettu eikä uomassa tai lähteikössä ole merkkejä muustakaan ihmistoiminnasta. Uoman luonnontilasta kertovia piirteitä ovat mm. mutkittelu, uoman kaltevuuden, virran nopeuden ja poikkileikkauksen monimuotoisuus (suvannot ja virtapaikat, särkät ja saarekkeet, kivet ja soraikot) sekä ominainen kasvillisuus (rantojen kookkaat puut, penkköjen mätästävä rantakasvillisuus tai tulvaniittykasvillisuus, uomassa kuolleita kasvinosia ja puuainesta, uoman kivissä puro- tai lähdesammalia). Lähteiköissä useita eri tyyppisiä (allikoita, tihkupintoja, hetteikköjä ja lähdepuroja/-noroja) sekä ympärillä lähteisyyttä indikoivaa sammal- ja putkilokasvilajistoa. Ominaista on myös kostea ja viileä pienilmasto. Uomassa tai lähteikössä ei ole roskaa eikä sen lähistöllä kasva vieraslajeja. Noroissa tyyppillisesti säännöllinen kuivuminen kausittain. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Aikanaan mahdollisesti perattu mutta luonnontilaisen kaltaiseksi palautunut uoma tai sen osa. Aiemmin suoristettu uoma on voinut lähteä uudestaan mutkittelemaan eroosion, vesi- ja rantakasvillisuuden kasvun tai hiekan ja soran kasaantumisen seurauksena. Penkereissä luontainen kasvillisuus on kokonaan peittänyt perkauksen jäljet. Suojaavaa ja varjostavaa rantapuustoa koko uoman osuudella ja lähteikön ympärillä. Yksittäisiä vieraslajiyksilöitä voi esiintyä uoman varrella. Uomassa voi olla vähän roskaa. Lähteikössä vedenotosta kertovia vanhoja jo lahoavia rakenteita tai lähistöllä lieviä maankäytön muutoksia, jotka eivät (enää) juurikaan vaikuta kohteen luonnontilaan.
C	Kohtalainen	Merkkejä perkauksesta tai lähteikössä tuoreita vedenotosta kertovia jälkiä havaittavissa, mutta kohde selvästi ennallistumassa ja luontainen kasvillisuus peittämässä ihmistoiminnan jälkiä. Uoman mutkittelu vielä vähäistä mutta uomassa kiviä ja/tai soraa. Suojaavaa rantapuustoa on mutta ei välttämättä uoman koko matkalla / lähteikön ympärillä. Vieraslajien kasvustoja ja roskaa voi olla kohtalaisesti.
D	Heikko	Pääosin perattu tai putkitettu uoma tai kaivoksi muutettu lähteikkö, jossa mahdollisesti joitakin lähteikkölajeja ympärillä. Lähteikön ympärillä voimakkaita maankäytön muutoksia. Ei juuri ollenkaan suojaavaa rantapuustoa tai penkereiden luontaista kasvillisuutta. Mahdollisesti runsaasti roskaa ja vieraslajeja.
0	Ei luontotyyppi	Ojat, putkitetut uomat, kaivot.
PERINNEBIOTOOPIT		Perustuu perinnebiotooppien luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b), perinnemaisemien inventointiohjeeseen (Kemppainen 2017) ja Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle -oppaaseen (Salminen & Aalto 2012).
Edustavuus		
A	Erinomainen	Kohteella esiintyvät luontotyyppille ominaiset ja sitä hyvin edustavat lajit ja myös useita huomionarvoisia perinnebiotooppien lajeja, mahdollisesti myös harvinaisia tai uhanalaisia lajeja. Lajimäärä on suuri. Ei juurikaan perinnebiotooppien ns. miinuslajeja tai rehevöitymisestä tai umpeenkasvusta kertovia lajeja eikä ollenkaan vieraslajeja. Perinteisten käyttötapojen (laidunnus ja/tai niitto) pitkä jatkuvuus. Niityillä puusto ja pensasto puuttuvat tai niitä on vähän. Puustoisilla tyypeillä edustava hakamaarakenne, puuston erirakenteisuus, vanha puusto ja lahoppuusto. Kosteilla niityillä pinta- tai pohjavesivaikutus. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Kohteella esiintyvät useimmat luontotyyppille ominaiset lajit, ja lajisto on monimuotoista. Kohde on saattanut olla aiemmin vuosia hoidotta mutta sittemmin kunnostettu ja otettu säännöllisen hoidon piiriin. Joitakin suhteellisen pieniä rehevöitymisestä tai umpeenkasvusta kertovien lajien esiintymiä. Yksittäisiä vieraslajeja. Niityillä pienialaista pensoittumista / taimettumista.

C	Kohtalainen	Kohteella esiintyy joitakin luontotyyppille ominaisia lajeja. Vieraslajeja ja/tai rehevöitymisestä ja umpeenkasvusta kertovia lajeja tai pensaikkoo voi olla laajempina kasvustoina, mutta ne eivät kokonaan hallitse kasvillisuutta. Kunnostuskelpoinen. Mahdollisesti sijaitsee jonkin muun, hoidetun arvokkaan perinneympäristön läheisyydessä.
D	Heikko	Vieraslajeja ja/tai rehevöitymisestä ja umpeenkasvusta kertovia lajeja on selvästi enemmän kuin luontotyyppille ominaisia, tyypillisiä perinnebiotooppien lajeja. Pensoittuminen laajaa.
0	Ei luontotyyppi	Kokonaan umpeenkasvanut tai muutoin perinnebiotoopin piirteet hävinneet
Luonnontilaisuus		Ei sovelleta, koska ko. ympäristöjen elinvoimaisuus riippuvainen hoidosta

MERENRANTABIOTOOPIT

Perustuu LSL:n luontotyyppien inventointiohjeeseen (Keskinen ym. 2024), Itämeren rannikon luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b) ja Natura-luontotyyppioppaaseen (Airaksinen & Karttunen 2001).

Edustavuus

A	Erinomainen	Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät tyyppille tunnusomaiset lajit. Luontaisesti avoin, ei ruovikkoa (rytiä voi esiintyä yksittäin), ei vieraslajeja, roskaa eikä ihmisen aiheuttamia muutoksia tai rakennelmia. Leppävyön puusto luonnontilaista ja lahoppuuta runsaasti. Eloperäisistä valleista ruokovalit ovat monimuotoisuuden kannalta köyhiä verrattuna tyyppipitoisiin rakkohauru- ja meriajokasvalleihin. Luontaisen niittyrintojen kasvillisuudelle on tyypillistä rannansuuntainen vyöhykkeisyys. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät oleelliset tyyppilajit. Pienialaisia ruovikoituneita osia, matalaa järviruokoa voi olla osana rannan vyöhykkeisyyttä, mutta ei kaikissa vyöhykkeissä runsaasti. Yksittäisiä vieraslajeja voi esiintyä. Leppävyössä vähäisiä merkkejä puuston käsittelystä. Eloperäisissä valleissa ainakin jonkin verran rakkohaurua tai meriajokasta.
C	Kohtalainen	Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät jotkin tyyppilajit. Korkeaa järviruokoa voi olla pieninä kasvustoina tai hajanaisesti kaikissa vyöhykkeissä. Luontotyyppi on kuitenkin ominaispiirteiltään säilynyt osittaisesta ruovikoitumisesta huolimatta. Vieraslajeja voi esiintyä, mutta niiden osuus on pieni. Eloperäiset vallit enimmäkseen ruokovalleja.
D	Heikko	Selvästi muuttunut ja sitä kautta lajistossa vallitsevat muut kuin luontotyyppin tyyppilajit. Esim. voimakkaasti ruovikoitunut tai ihmisen muokkaamaa ympäristöä. Kohde on luonnontilaltaan heikentynyt tai heikko. Vieraslajeja voi esiintyä kohtalaisesti tai laajalti. Leppävyön puustoa raivattu laajalti, ei lahoppuuta. Paksult ruokomassaa kertynyt.
0	Ei luontotyyppi	Muuttunut (ruovikoitunut ja/tai pensoittunut), hävinnyt, rakennettu. Leppävyö hakattu.
Luonnontilaisuus		
A	Luonnontilainen	Luontotyyppi kehittynyt ilman ihmisen aiheuttamia suoraan (esim. kulutus) tai epäsuorasti (esim. rehevöitymisen aiheuttama muutos kasvillisuudessa) vaikuttavia tekijöitä, jotka heikentävät ominaispiirteitä. Alttius rantavoimille (aallot, pärskeet, jäät, suola, tuuli). Lajisto luontotyyppille ominaista ja edustavaa. Ei rannan limoittumista tai rihmalevien kertymistä kivien väliin.
B	Vähän heikentynyt	Yksittäisiä harvaa paikoittaista suhteellisen matalaa ruovikkoa, lajisto vastaa luontotyyppiä, mutta yksittäisiä vieraslajikasvustoja tai hieman muita piirteitä edustavaa lajistoa.
C	Heikentynyt	Yleisesti luonnontilaisuutta heikentäviä tekijöitä kuten ovat ihmisen tekemät rakennelmat, kulutus, roskaaminen, soranotto sekä rehevöityminen. Tiheää järviruovikkoa suurella osalla kohdetta mutta myös muuta lajistoa jonkin verran jäljellä.

D	Täysin muuttunut	Umpeenkasvanut, yksipuolinen järviruovikko korkeaa ja tiheää, kurturuusu vallannut kokonaan, tai kokonaan rakennettua ympäristöä
KIVIKOT		Perustuu Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot -raporttiin (Räisänen ym. 2018) ja kivikoiden luontotyyppikuvauksiin (Kontula & Raunio 2018b).
Edustavuus		
A	Erinomainen	Kivikossa voi olla ravinteisia ja/tai ultraemäksisiä lohkareita ja niihin liittyvää harvinaista kasvillisuutta. Lohkareiden koko vaihtelee suuresti, ja seassa voi olla isojakin siirtolohkareita. Kivikko on pinta-alaltaan laaja, ja siinä on vaihtelevasti sekä paahteisia että kosteita kasvupaikkoja, kuten onkaloita ja koloja. Vallitsevasta kilvilajista poikkeavia kiviä esiintyy. Pohjavesivaikutuksen aiheuttamaa kasvilajiston monimuotoisuutta voi olla havaittavissa. Lajistossa tavataan useita harvinaisia lajeja. Kivikolla esiintyy kilpikaarnamäntyjä, jollei kivikko ole luontaisesti puuton. Merkittävälläkään esiintymillä kaikki piirteet eivät yleensä toteudu samanaikaisesti.
B	Hyvä	Kivikko voi olla karua eikä poikkeavia kilvilajeja välttämättä esiinny. Kivien koossa on vähemmän vaihtelua kuin luokassa A, mutta kivikko on silti pinta-alaltaan melko laaja. Pohjavesivaikutusta esiintyy, mutta lajiversiteettiä ei ole välttämättä korkea tämän seurauksena. Joitakin tavanomaisesta lajistosta poikkeavia lajeja voi esiintyä. Yksittäisiä kilpikaarnamäntyjä voi olla.
C	Kohtalainen	Kivikko on karua eikä siinä esiinny poikkeavia kilvilajeja. Kivien koossa ei ole juurikaan vaihtelua, eikä kivikko ole pinta-alaltaan kovin laaja. Ei pysyvää pohjavesivaikutusta, joten kivien väliköt kuivuvat säännöllisesti. Vieras- ja kulttuurilajeja voi esiintyä, mutta niiden osuus on pieni.
D	Heikko	Kivikko on pinta-alaltaan pieni, eikä sillä esiinny merkittäviä lajeja eikä poikkeavia kilvilajeja. Alueella ei ole pysyvää pohjavesivaikutusta, kivien välit ovat kuivia tai kuivuvat säännöllisesti. Vieraslajeja voi esiintyä laajalti.
0	Ei luontotyyppi	Hävinnyt, rakennettu, ihmisen tekemä kivikko
Luonnontilaisuus		
A	Luonnontilainen	Kivikossa tai sen ulkopuolella ei ole ihmisen aiheuttamaa heikentävää vaikutusta, kuten kulumista, polkuja, ajouria, roskaantumista, rehevöitymistä tai vieraslajeja. Suoalueilla ei ole ojituksia. Puustoisilla kivikoilla puusto on luonnontilassa ja myös vanhoja kilpikaarnamäntyjä ja keloja esiintyy. Hakkuita ei ole tehty kivikolla tai sen välittömässä ympäristössä. Lahopuuta monipuolisesti pysty- ja maapuina.
B	Vähän heikentynyt	Jotakin ihmisen aiheuttamaa heikentävää vaikutusta voi esiintyä. Puustoisilla kohteilla voi olla yksittäisiä kilpikaarnaisia mäntyjä. Valaistusolosuhteet ovat muuttuneet enintään niukasti. Kivikolla tai sen ympärillä voi olla yksittäisiä kantoja, maapuut voivat puuttua.
C	Heikentynyt	Ihmisen aiheuttamaa heikentymistä on selvästi havaittavissa, esimerkiksi ojitukset ovat voineet kuivattaa kivikon pysyvästi. Puustoisien kivikon valaistusolosuhteet ovat muuttuneet hakkuiden vuoksi. Kivikolla tai sen välittömässä läheisyydessä lieviä kulumisen merkkejä, kuten ajouria. Alueella voi esiintyä vieraslajeja ja kulttuurilajistoa.
D	Täysin muuttunut	Puustoisilla kivikoilla puusto on hakattu kokonaan tai nuoren puuston/taimikon rakenne täysin luonnonmetsästä poikkeava (tasaikäinen ja -rakenteinen). Selkeitä kulumisen merkkejä. Runsaasti vieraslajeja ja kulttuurilajistoa.



Kutojantie 6–8
02630 Espoo
<http://www.faunatica.fi/>